



6(153)

ZIELONA GÓRA czerwiec 2007

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

MIĘSIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

ISSN 1644-7867





Roboty z klocków lego? Dlaczego nie!

William Blake, 1824-7, plansza 32, z poematu Miltona



W Kampusie B też było interesująco



"Bryły platońskie" - można się nimi świetnie bawić



Biologia dla każdego - rzeczy dziwne i ciekawe

e-mail: miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

**UNIwersYTET
ZIELONOGÓRSKI**

REDAKCJA
ul. Podgórna 50
65-246 Zielona Góra
tel. (0-68) 328 2593,
~2592, ~2354, ~2479

REDAKTOR PROWADZĄCY
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA
Krzysztof Białas-Heltowski, Marek Dankowski,
Agnieszka Gašiorowska, Paulina Komorowska-Birger,
Lidia Najder-Kozdrowska, Dorota Krassowska, Pola Kuleczka,
Barbara Literska, Andrzej Obuchowicz, Agnieszka Rożewska,
Magdalena Steciag, Anna Urbańska,
Natalia Walewska-Wojciechowska, Janina Wallis, Joanna Wyrwa

PROJEKT GRAFICZNY I ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski, Mamert Janion

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniem autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w czerwcu 2007 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

Okladka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

...w numerze:

Festiwal Nauki, Zielona Góra 2007	4
Z obrad Senatu	12
Zarządzenia JM Rektora	14
Wiadomości wydziałowe	16
Wydział Artystyczny	16
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	22
Wydział Humanistyczny	25
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska	26
Wydział Matematyki Informatyki i Ekonometrii	30
Wydział Mechaniczny	31
Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych	33
Serwis informacyjny pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą	35
Artoteka Fotografii Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego	36
Serwis informacyjny pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia	38
Opinie Wojna z Iranem. Czy oplaca się eksportować demokrację na Bliski Wschód	38
Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne „Pro Libris” Czytane, lubiane, potrzebne	39
Zielona Góra - dobre miejsce dla Jazzu	40
Sukcesy Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego	42
Radio Index na spotkaniu „Dziwiątki”	43
Diariusz Prawniczy	43
Sport akademicki	44
Nowości wydawnicze	46

Letnia kanikuła

I doczekaliśmy się wakacji!

Jeszcze tylko kilka dni

i większość z nas będzie mogła

powiedzieć: do zobaczenia

we wrześniu! Właśnie, szkoda

że nie wszyscy – przed nami

przecież jeszcze rekrutacja!

Ale i tak nie ma co narzekać.

Pogoda właściwie nas

rozpieszcza – do woli mamy

słońca, o jakim jeszcze

niedawno mogliśmy tylko

marzyć, a i deszczu pod

dostatkiem. Tak więc aura

niemal jak w tropikach. Tylko

czekać, a zamiast jabłek,

w słynnych polskich sadach

pod Grójcem będą rosły

pomarańcze.

A tak już na poważnie...

Ten numer miesięcznika trafi

do rąk czytelników w czasie

uroczystych obchodów

40-lecia Wydziału

Elektrotechniki, Informatyki

i Telekomunikacji. I o tym

właśnie na poważnie

będziemy pisać we wrześniu.

A na razie Redakcja życzy

wszystkim współpracownikom

i czytelnikom wypoczynku,

wypoczynku i jeszcze raz

wypoczynku.



Z okazji zakończonego *Festiwalu Nauki, Zielona Góra 2007*, składam serdeczne gratulacje i podziękowania wszystkim Pracownikom i Studentom Uczelni zaangażowanym w realizację imprezy. Ta – 4. już – edycja *Festiwalu* cieszyła się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców miasta i regionu, w tym także uczniów szkół wszystkich szczebli. Wspólnymi siłami po raz kolejny zorganizowaliśmy imprezę, która nie tylko świetnie promuje Uniwersytet Zielonogórski, ale także coraz bardziej integruje nas z lokalną społecznością. Raz jeszcze gratuluję i dziękuję za współpracę, a także zapraszam na *Festiwal Nauki, Zielona Góra 2008!*

prof. Józef Korbicz

Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego *Festiwalu Nauki*

Doktorat Honoris Causa dla Profesora Juliana Musielaka

4 czerwca mieliśmy w uczelni a szczególnie w Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii prawdziwą zaszczyt a wielu i niekłamną przyjemność uczestniczyć w uroczystości nadania honorowego tytułu Doktor Honoris Causa Uniwersytetu Zielonogórskiego Profesorowi Julianowi Musielakowi. Była to wielce podniosła ale również serdecznie ciepła uroczystość. Pan Profesor tak wiele lat pracy, tak wiele wysiłku poświęcił środowisku zielonogórskich matematyków! Ma tutaj wielu adoratorów, wielu szczerych, oddanych młodszych kolegów, następców.

O osiągnięciach, drodze zawodowej Pana Profesora mogliśmy przeczytać w kwietniowo-majowym numerze miesięcznika.

Dzisiaj powróćmy do dnia uroczystości zamykającej postępowanie w sprawie nadania tytułu, zainicjowane na wniosek dziekana Andrzeja Cegielskiego uchwałą Rady Wydziału z 13 grudnia 2006 o wystąpieniu z wnioskiem do JM Rektora o nadanie honorowego tytułu oraz uchwałą Senatu z 24 stycznia br. o wszczęciu tegoż postępowania. Promotorem w postępowaniu był profesor Michał Kisielewicz, recenzentami – profesorowie Roman Ger (Uniwersytet Śląski), Kazimierz Goebel (UMCS) oraz Henryk Hudzik (UAM).

Na zaproszenie JM Rektora, Senatu oraz Rady Wydziału na uroczystość przybyli: władze macierzystego Wydziału Matematyki i Informatyki UAM - profesorowie Marek Nawrocki, Roman Murawski, Leszek Skrzypczak, Tomasz Szulc, profesorowie Roman Ger oraz Henryk Hudzik, inni rektorzy, dziekani, dyrektorzy jednostek z którymi współpracował Pan Profesor, przedstawiciele władz Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów - prof. Piotr Biler, Instytutu Matematycznego PAN - prof. Zbigniew Ciesielski, Polskiego Towarzystwa Matematycznego - profesor Stefan Jackowski - prezes oraz przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich. Ponadto w uroczystości uczestniczyli członkowie rodziny Pana Profesora Musielaka, przyjaciele, koledzy, znajomi Pana Profesora reprezentujący kilka ośrodków naukowych oraz pracownicy i studenci naszego Wydziału.

Uroczystość, tradycyjnie rozpoczęła się wprowadzeniem sztandaru uczelni, wprowadzeniem Doktora Honoris Causa, wejściem JM Rektora i przedstawicieli Senatu oraz odśpiewaniem przez Chór Uniwersytetu Zielonogórskiego hymnu państwowego. Kolejnymi punktami były wystąpienia JM Rektora oraz dziekana Wydziału.

Następnie profesor Kisielewicz odczytał laudację prezentując drogę naukową Profesora Musielaka, Jego wkład w rozwój matematyki światowej i polskiej, silnie akcentując zasługi Profesora w budowaniu oraz rozwoju środowiska matematycznego w Zielonej Górze.

Po laudacji JM Rektor Czesław Osękowski w towarzystwie promotora postępowania oraz dziekana Wydziału dokonali aktu nadania tytułu. Rozbrzmiała pieśń *Gaudemus Igitur*.

Dalej nastąpiły wystąpienia Gości, odczytano listy i telegramy.

Podkreślano szczerą, bezinteresowną życzliwość Profesora Musielaka okazywaną przez Niego spotykanym ludziom, bezkompromisową postawę w pracy, życiu, na drodze kariery. Składano serdeczne gratulacje, życzonego zdrowia i dalszych lat owocnej działalności.

Odśpiewanie pieśni *Gaude Mater Polonia* poprzedził jeszcze wykład Honorowego Doktora pt. *Jak powstawała analiza funkcjonalna*.

Po zakończeniu części oficjalnej w budynku Wydziału odbył się poczęstunek.

Wystąpienie dziekana Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii prof. Andrzeja Cegielskiego w czasie uroczystości

Magnificencjo Rektorze, Prześwietny Senacie, Wielce Szanowni Państwo,

w latach siedemdziesiątych, zaraz po skończeniu studiów, natknąłem się na książkę z analizy funkcjonalnej, której autorem był Profesor Julian Musielak. Urzekła mnie wówczas zwięzłość, z jaką była ta książka napisana. Materia była bardzo trudna, ale każde słowo, każdy symbol matematyczny były na swoim miejscu. Zastanawiałem się wtedy, czy kiedykolwiek będę w stanie pisać teksty matematyczne z taką swobodą jak On. Profesor był dla mnie niedościgłym wzorem autora podręcznika akademickiego. Wyobrażałem sobie wówczas Juliana Musielaka jako niedostępnego profesora, otoczonego mądrymi książkami, przed którym drżą przed egzaminem zastępy studentów.

Jakież było moje zaskoczenie, gdy blisko dwadzieścia lat temu jadąc pociągiem do Warszawy na posiedzenie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Matematycznego, zobaczyłem Profesora Musielaka w Poznaniu wsiadającego do tego samego pociągu. Był wówczas Prezesem Polskiego Towarzystwa Matematycznego i byłem pewien, że jedziemy razem na posiedzenie Zarządu Głównego tego Towarzystwa. Od razu wydał mi





się człowiekiem łagodnego charakteru, niepasującym do moich wcześniejszych wyobrażeń. Nie śmiałem Go jednak zagadnąć, bo jak taki szeregowy pracownik naukowy może przeszkadzać tak szacownemu Profesorowi. Moje zaskoczenie było tym większe, gdy już na sali obrad zobaczyłem w Profesorze Musielaku człowieka obdarzonego wewnętrznym ciepłem, niestwarzającego żadnych barier, który rzeczowo, ale w swobodnej atmosferze dzielił się z nami troską o losy Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Z Warszawy wracaliśmy już w jednym przedziale i cała droga powrotna upłynęła nam na żarliwej dyskusji o matematyce, o matematykach, o tym co można jeszcze zrobić dla środowiska matematycznego. Byłem pod wrażeniem ciepła, wielkiej skromności i Jego wielkiej życzliwości wobec innych.

Po tym pierwszym spotkaniu w najśmielszych snach nie przypuszczałem jednak, że za kilkanaście lat spotka mnie wielki zaszczyt bycia wnioskodawcą przyznania Profesorowi Musielakowi tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Zielonogórskiego. A myśl przyznania Profesorowi tego tytułu kielkowała w matematykach zielonogórskich już od wielu lat. Dzisiejsza uroczystość jest bowiem naturalnym ukoronowaniem zarówno Jego wspaniałych dokonań w matematyce jak i wielkiego wkładu w rozwój polskiej społeczności matematycznej, w tym również zielonogórskiego środowiska matematycznego. O wkładzie Profesora Juliana Musielaka do matematyki światowej opowie zapewne wyczerpująco profesor Michał Kisielewicz, promotor przyznania tytułu doktora *honoris causa*. Ja chciałbym raczej opowiedzieć o Jego osiągnięciach organizacyjnych, o tym, co polscy matematycy, a w szczególności matematycy zielonogórscy oraz nasz Uniwersytet zawdzięczają Profesorowi Musielakowi. A zawdzięczają bardzo wiele.

Profesor Julian Musielak wiele serca oddał Polskiemu Towarzystwu Matematycznemu. Przez wiele lat był po kolei Wiceprezesem i Prezesem Oddziału Poznańskiego PTM. Pełniąc te funkcje był na początku lat siedemdziesiątych inicjatorem powołania przy Oddziale Poznańskim PTM koła tego Towarzystwa z siedzibą w Zielonej Górze, które rozwijając się prężnie przekształciło

się w roku 1975 w Oddział Zielonogórski PTM. Profesor Musielak tak zaraził swoją pasją zielonogórskie środowisko matematyczne, że rok później zorganizowało ono ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Matematycznego. W latach 90. był Profesor Musielak kolejno Wiceprezesem i Prezesem Zarządu Głównego PTM, a kilka lat temu przedstawicielem Zarządu Głównego PTM w Europejskim Towarzystwie Matematycznym.

Wielce zaangażował się Profesor Musielak w rozwój ośrodka naukowego w Zielonej Górze. Można śmiało powiedzieć, że był On obecny przy narodzinach zielonogórskiej nauki, bo już od początku lat 60., gdy nikt jeszcze nie myślał o powstaniu tu uczelni, prowadził w naszym mieście wykłady w punkcie konsultacyjnym UAM. Natomiast od chwili powołania pierwszej zielonogórskiej uczelni kształcił jej kadrę matematyczną. Wielokrotnie był promotorem w przewodach doktorskich bądź recenzentem w przewodach habilitacyjnych zielonogórskich matematyków.

Wyrazem uznania wielkiego wkładu na rzecz środowiska naukowego w Zielonej Górze było przyznanie Profesorowi Musielakowi w roku 1976 odznaki *Za zasługi w Rozwoju Województwa Zielonogórskiego*.

Szanowni Państwo, na temat wielkiej aktywności organizacyjnej Profesora Juliana Musielaka można by jeszcze dużo powiedzieć. Wymienię tylko kilka jej wątków. Był On inicjatorem serii międzynarodowych konferencji *Function Spaces*, których w sumie odbyło się 8, w tym jedna w Zielonej Górze. Przez wiele dziesiątków lat był Redaktorem czasopism matematycznych *Commentationes Mathematicae* oraz *Functiones et Approximatio Commentari*. Był również członkiem Komitetów Redakcyjnych czasopism *Fasciculi Mathematici* oraz *Scientiae Mathematicae Japonicae*. We wszystkich tych miejscach pozostawił część swojej pasji.

Szanowni Państwo, dla każdego z nas można utworzyć drzewo genealogiczne, w którym są umieszczeni jego rodzice, dziadkowie, pradiadkowie itd., sięgające czasem korzeniami głęboko w przeszłość. Często drzewo to bujnie wyrasta w górę, a na kolejnych poziomach umieszczone są dzieci, wnuki itd. Podobnie jest w matematyce. Każdy matematyk ma swojego promotora, który kiedyś też miał swojego promotora itd. Wszystkich ich można umieścić w matematycznym drzewie genealogicznym. Niektórzy matematycy mają też swoich uczniów, ci z kolei mają też dalszych uczniów itd. Udało nam się ułożyć takie drzewo Profesora Juliana Musielaka korzeniami sięgające aż do roku 1650. Wśród Jego przodków można znaleźć wielkie nazwiska: Władysław Orlicz, Hugo Steinhaus, David Hilbert, Pafnuty Czebyszew, Karol Gauss, czy Leonard Euler. Profesor Musielak stał się godnym kontynuatorem tych swoich przodków i potrafił skupić wokół siebie wielu młodych matematyków, którzy poszli w Jego ślady. 36 spośród nich obroniło doktorat pod Jego kierunkiem, a ośmiu z nich jest już profesorami. Krąg Jego matematycznych spadkobierców liczy już łącznie ponad 60 osób. Oni wszyscy tworzą wielką i wspaniałą koronę w genealogicznym drzewie Jego następców. Jest to wielkie osiągnięcie, którym niewielu matematyków może się poszczycić.

Szanowni Państwo, wielki uczony Galileusz powiedział przed 400 laty: „Matematyka jest alfabetem, przy pomocy którego Bóg opisał świat”. Dziś nie każdy jednak zna ten alfabet, a tylko niewielu potrafi przy jego pomocy budować słowa, a jeszcze mniej – zdania. Myślę, że obecni na tej uroczystości matematycy potwierdzą, że Profesor Julian Musielak potrafi z alfabetu tego tworzyć nie tylko zdania, ale i całe poematy. Hugo Steinhaus, jeden ze współtwórców słynnej na cały świat Lwowskiej Szkoły Matematycznej, dziadek w matematycznym drzewie genealogicznym Profesora Musielaka, jest autorem myśli:

„Między duchem, a materią pośredniczy matematyka”. Mogę z całą odpowiedzialnością powiedzieć, że dopiero dzięki takim uczonym, jak Profesor Julian Musielak pośrednictwo to daje się w pełni zrealizować.

Szanowni Państwo, osobie oddanej nauce często nie wystarcza czasu i sił dla swojej rodziny. Ale nie Profesorowi Musielakowi. Swoją pasją naukową potrafił On bowiem zarazić również swoich najbliższych. Czwooro spośród Jego dzieci poszło za przykładem swojego ojca i robi wspaniałe kariery naukowe. Czyż nie jest to również wielkie osiągnięcie? Wszystkie Jego dzieci przybyły na dzisiejszą uroczystość i z dumą patrzą teraz na swojego Ojca.

Magnificencjo Rektorze, Prześwietny Senacie, Czcigodny Doktorze Honorowy, Wielce Szanowni Państwo, zielonogórskie środowisko matematyczne znalazło w osobie Profesora Juliana Musielaka niedościgniony wzór wielkiego uczonego i nauczyciela, wspaniałego człowieka. Rada Wydziału Matematyki Informatyki i Ekonometrii wystąpiła więc pół roku temu z wielką radością z wnioskiem do Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego o nadanie Profesorowi Julianowi Musielakowi tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zwieńczeniem tych starań jest dzisiejsza uroczystość.

Autorka artykułu jest matematyczną wnuczką Honorowego Doktora - doktorantką Pana Profesora Musielaka.

Dorota Krassowska

Festiwal Nauki u fizyków

Na deptaku przedstawiliśmy dwa doświadczenia związane z akcelerometrycznym pomiarem ruchu i wykorzystaniem informacji o dynamice ręki w kontekście zastosowań nie tylko naukowych. Jako trzecią prezentację pokazaliśmy efekt Meissnera.

Pomiar dynamiki ręki realizowany był przez wykorzystanie 3-osiowych sensorów mierzących przyspieszenia. Jarek przygotował miniaturowy akcelerometr połączony z mikroprocesorem wyposażonym w 10-o bitowy przetwornik analogowo-cyfrowy. Mierzone przez ten układ składowe wektora przyspieszeń jakim poddawana była ręka przekazywane były przez bezprzewodowy interfejs Bluetooth do komputera. Tutaj zaczynała się moja rola: przygotowałem aplikację analizującą dane i wizualizującą je. Można było założyć rękawicę, do której poza akcelerometrami podłączyliśmy czujniki mierzące nachylenie trzech palców i obserwować model ręki wizualizowany na ekranie. Ręka wizualizowana była w obrazie stereoskopowym „red-cyan”, więc przy założonych okularach można było oglądać rękę „wychodzącą” z ekranu. Ruchem ręki można było rysować - kierunek wektora przyspieszenia wskazywał kierunek poruszającej się w przestrzeni kuli, która pozostawiała po sobie kolorowy ślad. Można było ruchem także grać: zmiana położenia ręki i zmiany wychyleń palców związane były z częstotliwościami emitowanych przez głośniki dźwięków - zastosowałem sześć software’owych generatorów sinusoidalnych, których częstotliwość sprzężona była właśnie z danymi pochodzącymi z pomiaru ruchu i ustawienia palców.

Trochę obrazków i bardziej technicznie na: <http://www.elektroda.pl/rtvforum/topic769863.html>

Doświadczenie z efektem Meissnera polegało na schłodzeniu w azocie ciekłym nadprzewodnika wysokotemperaturowego o temperaturze przejścia ok. 90K. Nad takim nadprzewodnikiem umieszczaliśmy mały magnes neodymowy, który nad materiałem lewituje.

W poniedziałek na wydziale odbyły się te same poka-



zy a oprócz tego dwa doświadczenia: elementarna obserwacja rezonansu jądrowego oraz EPR. Tutaj wspierał nas prof. Szczaniecki.

Sebastian Żurek

Festiwal Nauki 2007 „Nauka wczoraj i dziś” na WMIiE

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii w poniedziałkowej części Festiwalu zaproponował serię wykładów podczas, których prowadzący starali się zainteresować słuchaczy matematyką i pokazać różne zastosowania matematyki. Równolegle z wykładami, dla osób, które chciały się bawić bardziej aktywnie, zorganizowaliśmy zagadki, łamigłówki i konkursy, których zadaniem jest rozwijanie umysłu i wyobraźni.

Zarówno wykłady jak i konkursy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Przybyła na nie młodzież ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Zielonej Góry i innych miast naszego województwa takich jak: Gorzów Wielkopolski, Głogów, Nowa Sól, Świebodzin, Ślubice, Trzebiechów, Wschowa, Żary.

Cykl wykładów rozpoczął prof. A. Cegielski wykładem pt. „Od Karczmarsza do nowoczesnej radioterapii”. Autor starał się przekonać młodych ludzi, że warto uczyć się matematyki, podając przykłady zastosowań matematyki w różnych dziedzinach ludzkiego życia, szczególnie w medycynie. Zwrócił uwagę na praktyczne zastosowania wyników badań polskich matematyków, np. metody

Karczmarza w radioterapii. Słuchaczom podobały się bardzo anegdoty z ich życia.

Drugi wykład „Na zakupy. Matematyczny niezbędnik konsumenta”, wygłosiła dr A. Arkit. Przedstawiła w nim w elementarny sposób charakterystykę głównych elementów modelu rynku konsumpcyjnego: preferencje konsumenta, możliwości budżetowe konsumenta, wyboru koszyka towaru najlepszego wg preferencji konsumenta. Omawiając poszczególne elementy autorka dokonała klasyfikacji towarów ze względu na charakter preferencji konsumenta i ze względu na zmianę popytu konsumenta.

Mgr. M. Niedziela i mgr. T. Sułkowski wygłosili wykład pt. „Matematyka jako opis świata czyli modelowanie matematyczne w pigułce”. Wykład ten był próbą przedstawienia gimnazjalistom oraz uczniom ze szkół średnich matematyki jako wspaniałego narzędzia do opisywania otaczającej nas rzeczywistości. Autorzy zaprezentowali zastosowania matematyki w przemyśle i innych dziedzinach ludzkiej działalności.

W trakcie trwania wykładów, w holu głównym i na drugim piętrze oraz w salach, odbywały się konkursy, turnieje i pokazy.

Prostokątny arkusz papieru składamy na pół, następnie znów na pół itd. Za każdym razem tak, aby linia następnego zgięcia była prostopadła do linii zgięcia poprzedniego. Po szóstym złożeniu obcinamy narożnik tak złożonego papieru. Ile ścinków otrzymamy?

Z tym i podobnymi zadaniami musieli sobie poradzić uczestnicy „Wielkiego Szlemu Matematycznego” przygotowanego przez mgr E. Mocarską, dr M. Nowak i dr E. Sylwestrzak. W turnieju wzięło udział osiem trzyosobowych zespołów, rywalizowali ze sobą uczniowie trzecich klas Gimnazjum nr 13 oraz Gimnazjum nr 20 z Gorzowa Wielkopolskiego. Zwyciężyła drużyna z Gimnazjum nr 20. Walka była niezwykle wyrównana i toczyła się przy głośnym dopingu widowni. Wszyscy półfinałiści i finaliści otrzymali pamiątkowe dyplomy, a zwycięzcom wręczono nagrody książkowe. Forma turnieju podobała się uczestnikom, bawili się zarówno zawodnicy, jak i kibice. Emocje udzieliły się nawet towarzyszącym klasom nauczycielom. Uczniowie byli tym bardziej zadowoleni, kiedy dowiedzieli się, że udział i dobry wynik w konkursie zostanie dodatkowo nagrodzony dobrymi ocenami z matematyki.

W holu, na drugim piętrze, odbywały się „Zagadki matematyczne dla każdego” przygotowane i prowadzone przez dr J. Skowronek-Kaziów, mgr. S. Czerwińskiego i mgr. T. Małolepszego. Cieszyły się one niesamowitym powodzeniem. Układanki logiczne, gdzie z rozsypanych kawałków należało ułożyć rozmaite sześciany Stein-

hausa, szachownice, litery, kwadraty oraz inne figury płaskie i sześcienne wciągnęły młodzież jak i naszych studentów. Również metalowe pręty czy „kajdanki” do rozsypywania oraz rozwiązywanie tradycyjnych zagadek związanych z układem monet i zapalek sprawiały dużo radości i satysfakcji.

Natomiast w holu głównym siedziby Wydziału odbyła się prezentacja brył platońskich wraz z konstrukcją brył z balonów, zapalek i papieru jako jeden z konkursów z cyklu „Animacje geometryczne” przygotowane przez dr K. Białek i grupę studentów z czwartego roku matematyki ze specjalnością nauczycielską. Jednocześnie w salach na pierwszym i drugim piętrze naszego Wydziału odbywał się konkurs „Od Platona, Talesa, Pitagorasa, do konstrukcji geometrycznych w programach komputerowych”. Uczestniczyły w nim całe klasy podzielone na zespoły. Każdy zespół wybierał jeden z czterech konkursów: Platon, Tales, Pitagoras, program C.a.R. Warunkiem otrzymania nagrody rzeczowej i dyplomu dla całej klasy, było przejście przez wszystkie cztery konkursy. Najwięcej emocji wzbudziła konstrukcja brył platońskiej z balonów, zaś najtrudniejszym zadaniem okazała się konstrukcja bryły z zapalek. Zwyciężyła klasa z Gimnazjum w Trzebiechowie.

„Matematyka i kredki” to propozycja dla najmłodszych. W tym roku gościli pierwszoklasiści z Zespołu Szkół Edukacyjnych nr 1 z Chynowa oraz czwarte klasy z Szkoły Podstawowej nr 7 ze Świebodzina. Z każdą grupą odbyły się osobne zajęcia, na których uczniowie zmierzali się z problemem wyznaczania optymalnej drogi między wskazanymi wierzchołkami w grafie. Na koniec, uczniom postawiono problem wyznaczenia „najtańszej” drogi z Zielonej Góry do Suwałk, z którym zdumiewająco dobrze sobie radzili. Zajęcia prowadzili i nad żywiołem małych pasjonatów nauki starali się zapamiętać: dr Alina Szelecka i dr Jacek Bojarski.

Podczas Festiwalu Nauki odbył się również finał konkursu „Nie taka matka straszna” adresowany do gimnazjalistów oraz uroczyste podsumowanie wyników finału XVIII edycji (2006/2007) Międzynarodowego Konkursu Matematycznego „Matematyka bez granic” w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim.

Tegoroczny, niezwykle udany, Festiwal Nauki zakończył wykład prof. T. Nadziei pt. „Matematyka w naukach przyrodniczych”. Autor przedstawił sposoby wykorzystania matematyki do przewidywania różnych zjawisk przyrodniczych i fizycznych. Młodzież mogła również usłyszeć odpowiedzi na tak zaskakujące pytania jak: Co czuliśmy, gdybyśmy zmniejszili się 10 razy? Czy bieglibyśmy wtedy szybciej?

K. Białek, E. Sidorowicz





**Międzynarodowy Konkurs Matematyczny
Mathématiques sans frontières
(Matematyka bez granic)
w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim
edycja XVIII (2006/2007)**

W dniu 4 czerwca 2007 roku w budynku Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów i nagród dla lubuskich i zachodniopomorskich laureatów finału XVIII edycji Międzynarodowego Konkursu Matematycznego *Matematyka bez granic*. W tym roku, po raz pierwszy, uroczystość podsumowania konkursu została wpisana w program Festiwalu Nauki 2007.

Od osiemnastu lat w krajach Europy Zachodniej organizowany jest Międzynarodowy Konkurs *Mathématiques sans frontières*. W ostatnich latach brała w nim udział młodzież z ponad 40 krajów, w tym uczniowie z krajów Unii Europejskiej, krajów ubiegających się o przyjęcie do Unii, a także młodzież z USA, Meksyku i Kanady. Polscy uczniowie uczestniczą w tym konkursie od czterech lat, a od czterech lat uczniowie z województwa lubuskiego. Konkurs ten jest organizowany pod auspicjami Rady Europy. Międzynarodowym organizatorem konkursu jest Akademia w Strasburgu. W XVIII edycji (2006/2007) Międzynarodowego Konkursu *Matematyka bez granic* uczestniczyło 16931 polskich uczniów, w tym 1532 uczniów z naszego regionu.

W Polsce konkurs odbywa się pod patronatem Polskiego Towarzystwa Matematycznego przy ścisłej współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Komitet Organizacyjny Konkursu w Nowym Sączu powołał Komitety Regionalne, których zadaniem jest organizowanie i propagowanie idei tego konkursu wśród młodzieży szkolnej w poszczególnych regionach kraju.

W Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim patronat nad konkursem sprawuje Oddział Zielonogórski Polskiego Towarzystwa Matematycznego z siedzibą na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ścisłej współpracy z Kuratorami Oświaty w Szczecinie i Gorzowie Wielkopolskim oraz władzami Wydziału. Członkami Komitetu Regionalnego Konkursu są pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii: dr Aleksandra Arkit, dr Krystyna Białek (przewodnicząca), prof. Andrzej Cegielski, dr Robert Dylewski, dr Anna Laskowska, prof. Jerzy Motyl, prof. Tadeusz Nadziejka, dr Jan Szajkowski, prof. Władysław Sosulski, dr Mieczysław Trąd oraz przedstawiciele nadzoru pedagogicznego, dyrektorzy szkół i nauczyciele matematyki wytypowani przez Lubuskiego Kuratora Oświaty: mgr Bolesław Białek, mgr Jadwiga Chmielewska, mgr Grażyna Kołogrecka-Dul, mgr Joanna Korpusińska, mgr Alicja Kozak-Wnuczek, mgr Aleksandra Mrozek, mgr Marek Przybylski.

Matematyka bez granic to konkurs zespołowy, skierowany do uczniów ostatniej klasy gimnazjum i pierwszej klasy liceum lub technikum. Daje możliwość porównania wiedzy naszych uczniów z wiedzą ich rówieśników z krajów całego świata, sprawdza nie tylko ich matematyczną wiedzę, ale również wyrabia umiejętność pracy w zespole i zachęca do nauki języków obcych.

Konkurs odbywa się w siedzibach szkół – uczestników konkursu w tym samym czasie. w tym roku dokładnie 7

marca o godzinie 10.00. W czasie rozwiązywania zadań w sali nie może być obecny ani nauczyciel matematyki, ani nauczyciel języka obcego. Nadzór nad klasami – uczestnikami konkursu powierzany jest innym nauczycielom, przedstawicielom nadzoru pedagogicznego wytypowanym przez kuratora oświaty oraz pracownikom wyższej uczelni. W tegorocznej edycji w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim nad prawidłowym przebiegiem czuwali m.in. przedstawiciele Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii: dr Jacek Bojarski, dr Teresa Janiak, dr Alina Szelecka. W czasie 90-ciu minut zespoły klasowe rozwiązują 10, a w przypadku klas ponadgimnazjalnych 13 zadań. Zadania te są punktowane w zależności od stopnia trudności i poziomu różnicowania materiału teoretycznego, jaki potrzebny jest do ich rozwiązania. Jedno z zadań sformułowane jest w 6-ciu językach obcych (angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, portugalski, włoski) i klasa powinna podać rozwiązanie w jednym, wybranym języku. Prace poszczególnych klas są tego samego dnia przysyłane do Regionalnych Komitetów w celu ich zarejestrowania i zakodowania. Tak przygotowane trafiają do komisji sprawdzających, czyli dwóch niezależnych zespołów matematyków: pracowników wyższej uczelni i nauczycieli wytypowanych przez Kuratorium Oświaty.

Dzięki zainteresowaniu konkursem Dziekana Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii prof. Andrzeja Cegielskiego możliwe było stworzenie idealnych warunków do pracy dla komisji sprawdzających rozwiązania uczniów klas – uczestników konkursu. W dniu 28 marca prace uczestników konkursu były sprawdzane przez dwie niezależne komisje wolontariuszy. Pierwsza – to nauczyciele matematyki wytypowani przez Lubuskiego Kuratora Oświaty: Agnieszka Bluszcz (V LO Zielona Góra), Barbara Bohonos (Publiczne Gimnazjum Nr 3 Nowa Sól), Andrzej Bryłka (Zespół Szkół Ogólnokształcących i Ekonomicznych Lubusko), Beata Chmielowska (LO Sulechów), Dorota Czarnecka (II LO Gorzów Wlkp.), Danuta Galimska (Publiczne Gimnazjum Nr 3 Świebodzin), Alicja Gandecka (Gimnazjum Nr 8 Zielona Góra), Ewa Gawrońska-Kornobis (Gimnazjum Nr 2 Nowa Sól), Zygmunt Krawczyk (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Szprotawa), Alicja Kozak-Wnuczek (I LO Zielona Góra), Elżbieta Naworyta (ZSO Nr 3 Gorzów Wlkp.), Anna Rybak (LO Żagań). Drugą komisję stanowili nauczyciele akademicki z Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii: dr Aleksandra Arkit, dr Jacek Bojarski, dr Robert Dylewski, dr Dorota Krassowska, dr Danuta Michalak, dr Barbara Mędryk, dr Bogdan Szal, dr Alina Szelecka oraz doktoranci: mgr Izabela Kurzydło i mgr Agnieszka Suchocka. Pracę komisji koordynowali mgr Bolesław Białek (LO Nowa Sól) i dr Jan Szajkowski (WMiE UZ), a nad prawidłowym przebiegiem czuwali: mgr Bogusław Barczak (Delegatura KO w Zielonej Gó-



rze), prof. Aleksander Grytczuk, prof. Tadeusz Nadzieja, prof. Władysław Sosulski i dr Krystyna Białek.

W roku 2006/2007 w naszym Regionie startowało 58 klas, czyli 1532 uczniów. Liczba możliwych do zdobycia punktów przez uczestników konkursu wyniosła 85 punktów dla klas gimnazjalnych i 115 punktów dla liceów i techników.

Wśród klas gimnazjalnych najlepszymi okazali się: klasa III b z Gimnazjum w Zespole Szkół Nr 13 w Gorzowie Wlkp. (nauczyciel matematyki mgr Maria Learczyk) i klasa III h z Gimnazjum Nr 1 w Zielonej Górze (mgr Beata Rybak), które uzyskały 80 punktów, klasa III a ze Społecznego Gimnazjum Stowarzyszenia Edukacyjnego w Gorzowie Wlkp. (mgr Marek Łuksza) i klasa III a ze Społecznego Gimnazjum w Żarach (mgr Maria Paduszyńska), które uzyskały 76 punktów, klasa III c z Zespołu Szkół Nr 20 im. J. Nowaka Jeziorańskiego w Gorzowie Wlkp. (mgr Anna Jarczak) i klasa III d z Publicznego Gimnazjum Nr 3 w Świebodzinie (mgr Danuta Galimska) z 72 punktami. Klasy te zajęły bardzo wysokie pozycje w Polsce – uplasowały się kolejno na pierwszym, drugim i trzecim miejscu.

W pionie klas ponadgimnazjalnych czołowe miejsca zajęły: klasa I m z I Liceum Ogólnokształcącego im. S. T. Dubois w Koszalinie (nauczyciel matematyki mgr Paweł Rudecki) i klasa I b z I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zielonej Górze (mgr Alicja Kozak-Wnuczek, mgr Zbigniew Griese), które uzyskały 100 punktów, klasa I a z I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. Elżbiety w Szczecinku (mgr Bożena Wysocka) i klasa I h z I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zielonej Górze (mgr Ewa Jarmołowska, mgr Teresa Piotrowska) z 98 punktami, klasa I a z Liceum Ogólnokształcącego im. K.K. Baczyńskiego w Nowej Soli (mgr Justyna Małczak) i klasa I m z V Liceum Ogólnokształcącego im. K. Kieślowskiego w Zielonej Górze, (mgr Agnieszka Bluszcz, dr Dorota Krassowska), które zdobyły 89 punktów. Klasy te zajęły również znaczące – trzecie, czwarte i piąte miejsce w Polsce.

Uroczystość wręczenia dyplomów i nagród laureatom finału XVIII edycji konkursu w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim odbyła się pod patronatem honorowym: Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Marszałka Województwa Lubuskiego, Starosty Powiatu Nowosolskiego, Prezydenta Miasta Zielona Góra, Prezydenta Miasta Gorzów Wielkopolski, Prezydenta Miasta Koszalin, Burmistrza Miasta Świebodzin, Burmistrza Miasta Żary, Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Zaproszona młodzież (12 zwycięskich klas) przybyła do gmachu naszego Wydziału już w godzinach przedpołudniowych, aby móc uczestniczyć w wykładach, pokazach i konkursach, które przygotowano z okazji święta matematyki w ramach Festiwalu Nauki 2007 na naszym

Wydziale. Oferta była bogata i różnorodna, każdy mógł znaleźć coś ciekawego dla siebie.

Na uroczystości wręczenia dyplomów i nagród dla finalistów obecne były nie tylko nagrodzone klasy wraz z nauczycielami matematyki i dyrektorami szkół, ale również przedstawiciele władz miasta, samorządów lokalnych, kuratorium oświaty, uniwersytetu, sponsorzy nagród, członkowie komitetu i komisji sprawdzających, członkowie PTM i wszystkie osoby zaangażowane w rozpowszechnianie, organizację i przeprowadzenie finału konkursu w naszym regionie. Zaproszonych gości powitał prorektor ds. studenckich prof. Longin Rybiński, a uroczystość prowadziła dr Aleksandra Arkit.

Zespoły klasowe otrzymały dyplomy wystawione przez Akademię w Strasburgu oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez wiele instytucji wspierających inicjatywę kształcenia młodzieży *bez granic*. Nagrody dla finalistów ufundowali: Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Czesław Osękowski, Dziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii – prof. Andrzej Cegielski, Marszałek Województwa Lubuskiego - Krzysztof Szymański, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego - Norbert Obrycki, Prezydent Miasta Gorzów Wielkopolski - Tadeusz Jędrzejczak, Prezydent Miasta Zielona Góra - Janusz Kubicki, Prezydent Miasta Koszalin - Mieczysław Mikietyński, Starosta Powiatu Nowosolskiego - Małgorzata Lachowicz-Murawska, Burmistrz Miasta Świebodzin - Dariusz Bekisz, Burmistrz Miasta Żary - Roman Pogorzelec, Lubuski Kurator Oświaty - Roman Sondej, Zachodniopomorski Kurator Oświaty - Maciej Kopeć, Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wlkp. - Jerzy Kaliszan, Przewodniczący Lubuskiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole - Tadeusz Biczysko, Prezes Spółki „Gedia Poland” w Nowej Soli - Zbigniew Paruszewski, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych - Leszek Banach, RDLP Ośrodek Transportu Leśnego w Świebodzinie - Janusz Frankowski, Prezes Lubuskich Zakładów Aparatów Elektrycznych „Lumel” - Bogdan Matysik, Prezes „Instal Plast” w Zielonej Górze - Janusz Głowacki oraz Krzysztof Mazurkiewicz z Żar. Sponsorzy ufundowali laureatom wycieczki, puchary, nagrody rzeczowe (albumy, książki, usb flash drive, sprzęt sportowy itp.).

Na zakończenie uroczystości wszyscy mogli wysuchać wykładu *Matematyka w naukach przyrodniczych* prof. Tadeusza Nadziei z Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Należy tutaj podkreślić, że przebieg XVIII edycji konkursu (od poinformowania szkół aż do uroczystego wręczenia nagród) nie byłby możliwy bez życzliwości władz Wydziału, władz Uniwersytetu Zielonogórskiego, władz oświatowych, władz samorządów lokalnych, sponsorów, mediów, nauczycieli matematyki, dyrektorów szkół, nauczycieli akademickich oraz życzliwości wielu osób, które służyły swoją radą i pomocą w organizacji konkursu w Regionie Lubusko-Zachodniopomorskim.

Krystyna Białek

Przewodnicząca Komitetu Regionalnego
Szczegóły na temat konkursu można znaleźć na stronie
www.ptm.uz.zgora.pl



„Wyobraźnia jest ważniejsza niż wiedza”
(Albert Einstein)

Po ukończeniu kursu „Geometria elementarna”, wspólnie ze studentami czwartego roku matematyki o specjalności nauczycielskiej zastanawialiśmy się, co ciekawego z geometrii może zainteresować uczniów (co może uruchomić ich pomysłowość, wyobraźnię i ak-

tywność), co studenci - przyszli nauczyciele matematyki mogą zaproponować młodzieży szkolnej, aby zechciała odwiedzić nasz Wydział podczas Festiwalu Nauki.

Po ożywionej dyskusji wspólnie podjęliśmy decyzję, że będą to „Animacje geometryczne”. Ustaliliśmy, że poprzez pokaz, zabawę, zagadki, łamigłówki i konkursy wprowadzimy uczniów w piękny świat matematyki – poczynając od brył platońskich i poglądu uczonych na budowę i kształt wszechświata, poprzez bryły w architekturze i biologii, aż do konstrukcji geometrycznych wykonywanych w programach komputerowych (animacje geometryczne).

Ustaliliśmy, że rozpoczniemy od prezentacji brył platońskich (Joanna Juniak), następnie – Platon, czyli konstrukcje brył z balonów, zapalek i papieru (orgami), dalej – śladami Talesa i Pitagorasa, kończąc na konstrukcjach geometrycznych w pracowni komputerowej za pomocą programu C.a.R. Taką też ofertę przygotowaliśmy dla młodzieży szkolnej.

Poniedziałek 4 czerwca 2007 r. Od samego rana czuło się, że będzie to inny dzień niż poprzednie na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Sale wykładowe, ćwiczeniowe, pracownie komputerowe, korytarze na piętrach, hol zostały opalone przez uczniów ze szkół podstawowych, ponadgimnazjalnych i gimnazjów nie tylko z naszego województwa, ale również z województw dolnośląskiego i zachodniopomorskiego. Klasy wraz z wychowawcami poruszały się po miejscach festiwalowych według ustalonego grafiku „Od Platona, Talesa, Pitagorasa, do konstrukcji geometrycznych w programach komputerowych”. W konkursie uczestniczyły zespoły klasowe dokonując wyboru kolejnych konkursów: Platon, Tales, Pitagoras, program C.a.R. Warunkiem otrzymania nagrody rzeczowej i dyplomu dla całego zespołu klasowego, było „przejście” przez wszystkie cztery konkursy. Każdy zespół otrzymał Kartę Festiwalową, którą miał obowiązek wypełniać w czasie wszystkich pokazów i konkursów. Pytania nie były proste, ale uważny słuchacz i pilny obserwator mógł znaleźć w czasie pokazów odpowiedzi na wszystkie zagadnienia.

W „Animacjach geometrycznych” startowało 189 uczniów z 10 różnych typów szkół: Szkoła Podstawowa Nr 7 w Świebodzinie, Publiczne Gimnazjum w Trzebiechowie, Gimnazjum w Jasieniu, Gimnazjum Nr 1 w Zielonej Górze, Gimnazjum Nr 2 w Zielonej Górze, Gimnazjum Nr 2 w Żarach, Gimnazjum Nr 2 w Głogowie, Licea Ogólnokształcące z Nowej Soli, Słubic i Szczecinka. Zwyciężyła klasa z Publicznego Gimnazjum w Trzebiechowie. Gratulujemy Uczniom i Nauczycielom.

Najwięcej emocji wzbudziła konstrukcja bryły platońskiej z balonów, zaś najtrudniejszym zadaniem okazała się konstrukcja bryły z zapalek.

Na pytanie, „Co należy zrobić aby uruchomić inicjatywę, wyobraźnię, pomysłowość i aktywność uczniów

z matematyki?”, nauczyciele i studenci matematyki mówią „Okazuje się, że nie jest to wcale takie trudne, wystarczy zorganizować Festiwal Nauki na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii.

Krystyna Białek

Gimnazjalistom matma nie strasza...

Konkurs „NIE TAKA MATMA STRASZNA...” był pomysłem Biura Promocji UZ i odbył się w ramach Festiwalu Nauki. Obejmował 4 zagadki matematyczno-logiczne skierowane do klas szkół gimnazjalnych województwa lubuskiego. Celem tego przedsięwzięcia było pozyskanie młodych, matematycznych umysłów i zachęcenie ich do studiowania matematyki.

Przekonywanie do matematyki uczniów szkół średnich jest bezcelowe, gdyż młodzież w tym wieku ma już ukierunkowane zainteresowania i raczej wie jakie studia podejmie. Konkurs miał wciągnąć jak najwięcej gimnazjalistów, dlatego, aby nie odstraszać, prezentowane przez nas zagadki nie wymagały zaawansowanej wiedzy matematycznej, a jedynie trzeźwego, logicznego myślenia.

Zagadki punktowane były od 0 do 25 punktów każda i były prezentowane przez kolejne poniedziałki maja w Gazetach: Lubuskiej i Wyborczej oraz na stronie internetowej Festiwalu Nauki (www.fn.uz.zgora.pl). Propozycje rozwiązań w dowolnym formacie można było przysyłać wyłącznie drogą elektroniczną (jako załącznik e - mailowy) na adres organizatorów, czyli mgr Sebastiana Czerwińskiego i dr Joanny Skowronek-Kaziów. Oprócz poprawności rozwiązania opracowanego wspólnie przez daną klasę gimnazjalną oceniana była również elegancja sposobu rozwiązania oraz pomysłowość i estetyka prezentacji zadania z wykorzystaniem programów pakietu Microsoft Office. Konkurs cieszył się dużą popularnością, wzięło w nim udział ponad 50 klas z całego regionu. Jakość prezentacji rozwiązań klas, które prześcigały się w pomysłach przeszła nasze najśmielsze oczekiwania, gdyż były to wręcz arcydzieła.

Dostawaliśmy listy od nauczycieli gimnazjalnych z podziękowaniami za możliwość uczestniczenia w konkursie, który ku ich zaskoczeniu wciągnął nawet najsłabszych uczniów. Cztery najlepsze klasy (były to klasy gimnazjalne z Jasienia, Szprotawy, Zielonej Góry i Maszewa) z najwyższą sumą punktów wyznaczyły 3-osobowe grupy reprezentacyjne, które wzięły udział w Wielkim Finale w poniedziałek, 4 czerwca 2007 roku, na Uniwersytecie Zielonogórskim. 3-osobowe grupy walczyły o miano zwycięzcy w logiczno-matematycznych układankach, w których ważny był jak najkrótszy czas układania. Kolejne układanki eliminowały z gry kolejnych uczestników z najgorszym czasem, aż wyłoniono



STUDENCI GRUPY 34 MATDM-N AKTYWNI
UCZESTNICZĄCY W FESTIWALU NAUKI.



PONIEDZIAŁEK



ZDJĘCIE Z HOLLU



STUDENCI GRUPY 45 MATDM-N ZAANGAŻOWANI W PRZYGOTOWANIE PROJEKTU „ANIMACJE GEOMETRYCZNE”.

Zwycięzcę Konkursu „Nie taka matka straszna...”- klasę III d z Gimnazjum nr 1 ze Szprotawy. Były nagrody pocieszenia w postaci książek, a zwycięska klasa pojedzie na wspaniałą wycieczkę do Berlina, gdzie przeżyje niezapomniane chwile. Sponsorem nagrody oprócz UZ jest również Biuro Podróży „Mega Tours”.

A oto jedna z prezentowanych zagadek:

„W pewnej bardzo porządnej bibliotece, na jednej z półek, stoją trzy stukartkowe książki. Niestety mól książkowy przegryzł je prawie na wylot, poczynając od drugiej strony pierwszej książki i kończąc na przedostatniej stronie trzeciej książki. Ile kartek przegryzł mól?”

Na szczęście, aby poprawnie odpowiedzieć wystarczy umieć dodawać w zakresie 102, a to miejmy nadzieję potrafią nawet nasi studenci...

Joanna Skowronek-Kaziów

Roz(g)rywki matematyczno-logiczne

W dniach 3-4 czerwca 2007 Uniwersytet Zielonogórski był organizatorem Festiwalu Nauki w Zielonej Górze.

W niedzielę, 3 czerwca odbył się Festyn Naukowy na Deptaku, w którym nasz Wydział reprezentowały 3 projekty: *Zagadki matematyczne i logiczne dla każdego*, *Bryły platońskie* i *Roz(g)rywki matematyczno-logiczne*. Ostatni z tych projektów przygotowały wspólnie dr A. Laskowska i dr Radosława Kranz. Zaadresowany był zarówno do dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Każdy mógł znaleźć tu coś dla siebie, a przy okazji dowiedzieć się czegoś nowego. Ewenementem była „Elektryczna wstęga Mobiusa”, która stanowiła zastosowanie tego obiektu matematycznego w praktyce. Mimo deszczu-



wej pogody wiele osób bardzo chętnie brało udział w potyczkach matematyczno-logicznych, niektórzy domagali się kolejnych zadań lub trudniejszych zestawów. O udziale całych rodzin niech świadczą powyższe zdjęcia. Niewątpliwą atrakcją były nagrody - gadżety z logo Uniwersytetu.

Mamy nadzieję, że tegoroczny Festiwal Nauki zapadnie w pamięci osób nas odwiedzających i przyjdą tu chętnie za rok.

Radosława Kranz

Na Wydziale Artystycznym w Bibliotece Sztuki

4 czerwca, w poniedziałek o godz. 12.00 w Bibliotece Sztuki dr Michał Fostowicz-Zahorski, poeta, malarz, eseista, tłumacz, którego doświadczenia wzięły się z przekładów „Lao Tsy” wygłosił wykład pt. *Kod sztuki Williama Blake’a*, angielskiego poety, pisarza, rytownika, malarza, drukarza i mistyka, który żył na przełomie XVIII i XIX wieku znanego z dziwacznej osobowości mistycznej i wizjonerskich cech. Michał Fostowicz-Zahorski współredaguje czasopismo *Rita Baum* o filozofii, literaturze i sztuce. Spod jego pióra wychodzą teksty własne poszerzające problematykę twórczości Williama Blake’a. Warto przypomnieć, że Fostowicz-Zahorski jest nieprzypadkowym tłumaczem tekstów Williama Blake’a, wydał m. in. *Ewangelię* – wybór tekstów tego angielskiego poety. W chwili obecnej należy do najwybitniejszych znawców twórczości Williama Blake’a w Polsce.

Michał Fostowicz-Zahorski uprawia sztuki wizualne, rysuje, maluje, rzeźbi i fotografuje. Jego obrazy są zmaterializowaną poezją i jest w nich coś więcej. Jak powiedział Henryk Waniek: „Są to raporty z wnętrza materii, jakichś ciał przekształcających się i szukających siebie”. Z całą pewnością jest to człowiek refleksji i doskonalenia siebie, zafascynowany ZEN, co sprawia, że nie ma



FOT. BERNARD SZUMOCKI

rozdziwku między tym co opisuje, a jego życiem.

Warto dodać, że Michał Fostowicz-Zahorski jest członkiem słynnej rodziny Zahorskich – rodu bojarów białoruskich, którzy po Unii Horodelskiej (1413 r.) otrzymali od króla polskiego – herb Lubicz, a przydomek Fostowicz powstał od majątku Fosty na południu Rosji. Przedstawiciele tego rodu sprawowali najwyższe godności państwowe, polityczne i publiczne. Byli wśród nich artyści, pisarze, poeci i muzycy.

Janina Wallis

Z O B R A D S E N A T U

Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2007 r. podjął następujące uchwały:

- Nr 231 w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2007.

Senat uchwalił budżet Uniwersytetu Zielonogórskiego na rok 2007, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

- Nr 232 w sprawie nadania prof. dr. hab. Julianowi Musielakowi tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Senat nadał tytuł doktora honoris causa prof. dr. hab. Julianowi Musielakowi w uznaniu Jego ogromnego wkładu w rozwój nauki, Jego kwalifikacji i wybitnych osiągnięć naukowych, wielkich zasług dla rozwoju zielonogórskiego środowiska matematycznego oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 233 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Leszkiem Furmankiewiczem - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 234 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Radosławem Kłosińskim - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 235 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Pawłem Majdzikiem - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 236 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Emilem Michtą - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 237 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Sławomirem Nikiel - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 238 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dr. inż. Ryszardem Rybskim - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 239 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr inż. Małgorzatą Kołopieńczyk - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 240 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr. inż. Maciejem Sarafinem - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 241 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Hanną Dziadosz - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 242 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Gabriellą Lis - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 243 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Aleksandrą Holli - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 244 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Dorotą Głazowską - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 245 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Justyną Jarczyk - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 246 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr Edytą Mocarską - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 247 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z mgr. Bartoszem Wiszniewskim - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 248 zmieniająca uchwałę nr 123 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów doktoranckich na Uniwersytecie Zielonogórskim.

W regulaminie studiów doktoranckich wprowadzone zostały następujące zmiany:

1. zmieniony został § 4 regulaminu, który otrzymał następujące brzmienie:
„Doktorant zobowiązany jest do:
 1. postępowania zgodnie z treścią ślubowania, regulaminem studiów doktoranckich oraz innymi przepisami obowiązującymi na Uczelni,
 2. realizacji obowiązującego programu studiów,
 3. prowadzenia badań naukowych i składania kierownikowi studiów doktoranckich semestralnych sprawozdań z przebiegu pracy naukowej do dnia 28 lutego za semestr zimowy i do dnia 31 lipca za semestr letni,
 4. odbywania praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu w wymiarze ustalonym w zasadach organizacji studiów doktoranckich jednostki prowadzącej”.
2. § 8 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Uczestnikowi studiów doktoranckich może być przyznane stypendium doktoranckie, w wysokości wynikającej z § 14 rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 19 grudnia 2006 w sprawie studiów doktoranckich prowadzonych przez jednostki organizacyjne uczelni.
2. Zasady przyznawania stypendium doktoranckiego ustala jednostka prowadząca studia doktoranckie
3. Decyzje o przyznaniu stypendium, okresie jego pobierania oraz jego wysokości podejmuje, po przedłożeniu przez doktoranta wniosku o stypendium, Rektor na wniosek kierownika jednostki pozytywnie zaopiniowany przez kierownika studiów doktoranckich.
4. Stypendium jest przyznawane na rok akademicki.
5. W przypadku przedłużenia okresu odbywania studiów doktoranckich kierownik jednostki może podjąć decyzję o odpowiednim przedłużeniu okresu pobierania stypendium.
6. Kierownik jednostki może na wniosek kierownika studiów doktoranckich podjąć decyzję o cofnięciu stypendium doktoranckiego w przypadku, gdy doktorant nienależyte wywiązuje się z obowiązków określonych w § 4.
7. Kierownik jednostki może zawiesić wypłatę stypendium doktoranckiego w przypadku przebywania studenta na długoterminowym urlopie, z wyłączeniem przypadku określonego w § 17 ust. 1 a i b”.
3. § 10 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Studia doktoranckie trwają nie dłużej niż cztery lata.
2. W uzasadnionych przypadkach doktorant może uzyskać na zasadach opisanych w § 17 i 18 zgodę na przedłużenie okresu odbywania studiów doktoranckich”.
- 4 § 15 ust. 1 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Program i plan studiów doktoranckich oraz zasady organizacyjne studiów doktoranckich ustala rada jednostki. Program studiów doktoranckich zatwierdza Rektor”.
5. § 17 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Kierownik studiów doktoranckich przedłuża okres odbywania studiów doktoranckich o okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego określonego na podstawie odrębnych przepisów.
2. Doktorant może uzyskać długoterminowy urlop od zajęć w Uniwersytecie w przypadku:
 - a) czasowej niezdolności do odbywania studiów spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej niezdolności przekracza okres zasiłkowy,

- b) sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem do 4 roku życia lub dzieckiem o orzeczonej niepełnosprawności, a także nad chorym członkiem rodziny.
- c) wyjazdu na studia i kursy zamiejscowe udokumentowane odpowiednimi zaświadczeniami,
- d) ważnych okoliczności losowych lub trudnej sytuacji materialnej,
- e) prowadzenia długotrwałych badań naukowych.
3. Urlopy długoterminowe uzyskane w przypadkach opisanych w ust. 2 nie mogą przedłużyć okresu odbywania studiów dłużej niż o jeden rok”.
6. § 18 ust. 1 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Urlop długoterminowy jest udzielany przez kierownika studiów doktoranckich na wniosek doktoranta zaopiniowany przez promotora (opiekuna naukowego) na okres jednego roku albo jednego semestru”.
7. § 22 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Kierownika studiów doktoranckich powołuje i odwołuje rektor, na wniosek rady jednostki organizacyjnej, spośród członków rady jednostki, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu doktorantów. Kierownik studiów doktoranckich musi posiadać tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego.
2. Do uprawnień i obowiązków kierownika studiów doktoranckich należy:
 - a) sprawowanie bieżącej kontroli nad przebiegiem studiów doktoranckich;
 - b) udzielanie niezbędnej pomocy uczestnikowi studiów doktoranckich w znalezieniu nowego opiekuna naukowego lub promotora w razie zaistnienia takiej konieczności;
 - c) zaliczanie semestrów/lat studiów uczestnikom studiów doktoranckich;
 - d) podejmowanie decyzji o skreśleniu z listy uczestników studiów doktoranckich;
 - e) udzielanie zgody na podejmowanie pracy zarobkowej przez uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, zgodnie z § 7;
 - f) przedstawianie radzie jednostki rocznego sprawozdania z przebiegu studiów doktoranckich;
 - g) przekazywanie sprawozdania rocznego (do 31 lipca) z przebiegu studiów doktoranckich Prorektorowi ds. Jakości Kształcenia;
 - h) wykonywanie czynności określonych w odrębnych przepisach”.
8. § 25 regulaminu otrzymał następujące brzmienie:
„1. Ilekroć regulamin przewiduje podejmowanie przez kierownika studiów doktoranckich decyzji dotyczących przebiegu studiów doktoranckich z wyłączeniem decyzji określonej w § 6, doktorantowi przysługuje odwołanie do rady jednostki w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji.
2. Ilekroć regulamin przewiduje podejmowanie przez kierownika jednostki decyzji związanych ze studiami doktoranckimi, doktorantowi przysługuje odwołanie do Rektora w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzja rektora jest ostateczna”.
- Nr 249 w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji oraz limitów na studia doktoranckie w roku akademickim 2007/2008.
Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji oraz limity rekrutacyjne na studia doktoranckie w roku akademickim 2007/2008, stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.
- Nr 250 w sprawie pensum dydaktycznego osób pełniących funkcje organów jednoosobowych oraz ich zastępców.
Senat ustalił w skali rocznej następujące zniżki pensum dydaktycznego dla osób pełniących funkcję:

- rektora	- o 180 godzin,
- prorektora	- o 120 godzin,
- dziekana	- o 105 godzin,
- prodziekana	- o 60 godzin.

Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 23 maja 2007 r. podjął następujące uchwały:

- Nr 251 w sprawie nadania prof. dr inż. Henrykowi Tuni tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Senat nadał tytuł doktora honoris causa prof. dr. inż. Henrykowi Tuni w uznaniu Jego ogromnego wkładu w rozwój nauki, Jego kwalifikacji i wybitnych osiągnięć naukowych, wielkich zasług dla rozwoju zielonogórskiego środowiska naukowego oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- Nr 252 w sprawie opinii wniosku o przyznanie nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek o przyznanie dr. hab. inż. Andrzejowi Janczakowi, nagrody indywidualnej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za dorobek naukowy w ramach monografii habilitacyjnej pt.: „Identification of Nonlinear Systems Using Neural Networks and Polynomial Models. A Block-Oriented Approach”.

- Nr 253 w sprawie opinii wniosku o przyznanie nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek o przyznanie prof. dr. hab. Marianowi Bugajskiemu nagrody indywidualnej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za książkę pt.: „Język w komunikowaniu”.

- Nr 254 w sprawie opinii wniosku o przyznanie nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek o przyznanie dr. hab. Zbigniewowi Izdebskiemu, prof. UZ nagrody indywidualnej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za książkę pt.: „Ryzykowna dekada: seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997-2001-2005”.

Senat podjął uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z następującymi nauczycielami akademickimi mianowanymi na czas nieokreślony:

Nr 255 - mgr Moniką Pogodą,
Nr 256 - dr. Andrzejem Nykiem,
Nr 257 - dr. Zbigniewem Świątkowskim,
Nr 258 - dr. Iwoną Lubimow-Burzyńską,
Nr 259 - mgr. Waldemarem Pierchlewskim,
Nr 260 - mgr Małgorzatą Olejniczak,
Nr 261 - dr Elżbietą Stawnicką-Zwiahel,

Nr 262 - mgr. Tomaszem Lewandowskim,
Nr 263 - dr. inż. Adamem Małeckim,
Nr 264 - dr. inż. Jackiem Korentzem,
Nr 265 - dr Agnieszką Janiak-Osajcą,
Nr 266 - mgr. inż. Krzysztofem Kulą,
Nr 267 - mgr. inż. Krzysztofem Bartonem,
Nr 268 - mgr Elżbietą Roland,
Nr 269 - I st. kw. art. Anną Ulwańską,
Nr 270 - dr inż. Romanem Fersterem,
Nr 271 - dr. inż. Andrzejem Brukszą,
Nr 272 - mgr inż. Beatą Joks-Skibińską,
Nr 273 - dr inż. Alicją Laber,
Nr 274 - dr. inż. Grzegorzem Pajakiem,
Nr 275 - dr. inż. Władysławem Papaczem,
Nr 276 - dr. inż. Piotrem Słońcem,
Nr 277 - mgr. inż. Jarosławem Falickim,
Nr 278 - mgr. inż. Dariuszem Niedźwiedzkim,
Nr 279 - mgr. inż. Arkadiuszem Raczyńskim,
Nr 280 - mgr. inż. Edwardem Słońskim,
Nr 281 - mgr. Czesławem Częstochońskim,
Nr 282 - mgr inż. Agnieszką Kierzkowską,
Nr 283 - mgr Wiolettą Tymków-Grzyś,
Nr 284 - mgr Agnieszką Walendzik,
Nr 285 - mgr Ewą Szumigraj,
Nr 286 - mgr Anną Szczęsną,
Nr 287 - mgr Haliną Borcz,
Nr 288 - mgr. Ireneuszem Bochno,
Nr 289 - mgr. Mirosławem Gancarzem,
Nr 290 - mgr Marią Fudali,
Nr 291 - mgr Magdaleną Pokrzyńską,
Nr 292 - mgr Lidią Pustkowiak,
Nr 293 - mgr Urszulą Gembarą,
Nr 294 - mgr Lilianą Kniaziuk.

- Nr 295 w sprawie przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się mandatu członka Senatu.

Senat przyjął oświadczenie dr. hab. inż. Wiesława Miczulskiego, prof. UZ o zrzeczeniu się mandatu członka Senatu.

- Nr 296 w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009.

Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał zarządzenia:

- Nr 25 z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie uzgadniania planowanych zakupów maszyn i urządzeń, środków chemicznych oraz innych materiałów i środków niebezpiecznych.

Zgodnie z tym zarządzeniem wszystkie zakupy substancji, preparatów, czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym ujętych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. nr 280 z 2004 r. poz. 2771 wraz z p. zm.), zamówienia na te czynniki oraz faktury z ich zakupu, podlegają merytorycznemu uzgodnieniu przez Służbę BHP. Gospodarka i zużycie zakupionych czynników jest prowadzona zgodnie z zarządzeniem nr 10 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31 stycznia 2002 r. w sprawie ewidencjonowania przychodów i rozchodów odczynników chemicznych.

Planowane zakupy maszyn i urządzeń muszą spełniać wymogi rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa (Dz. U. nr 259, poz. 2170).

- 1) Zamówienie na maszyny, urządzenia oraz faktury ich zakupu wymagają merytorycznego uzgodnienia przez Służbę BHP.
- 2) Odbiór i dopuszczenie maszyny, urządzenia do użytkowania wymaga zatwierdzenia przez Służbę BHP.

Planowany zakup oraz faktura zakupu szkodliwych czynników biologicznych grupy 2, 3 i 4 wskazanych w § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. nr 81, poz. 716), podlega merytorycznemu uzgodnieniu przez Służbę BHP.

Planowane użycie czynników biologicznych grupy 2, 3 i 4 wskazanych w § 2 określonego § 4 rozporządzenia w celach badawczych będzie możliwe wyłącznie po:

- 1) spełnieniu warunków określonych w § 4,7, 9 11 oraz 12 rozporządzenia,
- 2) pisemnym zawiadomieniu właściwego Inspektora Sanitarnego zgodnie z § 8 rozporządzenia na co najmniej 30 dni przed pierwszym użyciem szkodliwego czynnika zakwalifikowanego do grup 2 – 4 zagrożenia oraz po przeprowadzeniu szkolenia pracowników zgodnie z § 9 rozporządzenia.

- Nr 27 z dnia 30 kwietnia 2007 r. zmieniające zarządzenie nr 30 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Zarządzeniem tym wprowadzone zostały następujące zmiany w § 2 ust. 6 pkt 6.4 regulaminu, do którego zostały dodane następujące podpunkty:

„6.4.7. dostawy z montażem urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, usług serwisu i konserwacji urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

6.4.7.1. zamówienia dotyczące dostaw i montażu urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych realizowane będą 4 razy w roku, począwszy od 1 marca w równych trzymiesięcznych odstępach.

6.4.8. dostawy z montażem żaluzji i rolet wewnętrznych i zewnętrznych, usług naprawy żaluzji i rolet.

6.4.8.1. zamówienia dotyczące dostaw i montażu żaluzji i rolet realizowane będą 4 razy w roku, począwszy od 1 marca w równych trzymiesięcznych odstępach.”

- Nr 28 z dnia 30 kwietnia 2007 r. zmieniające zarządzenie nr 45 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 13 września 2005 r. w sprawie podziału kompetencji prorektorów Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz nr 11 z dnia 1 listopada 2002 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W zarządzeniu nr 45 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 13 września 2005 r. w sprawie podziału kompetencji prorektorów Uniwersytetu Zielonogórskiego w § 2 dopisany został pkt 17, który otrzymał następujące brzmienie:

„17) nadzór merytoryczny nad przygotowaniem koncepcji utworzenia i funkcjonowaniem Parku Naukowo – Technologicznego”.

W regulaminie organizacyjnym Uniwersytetu Zielonogórskiego, wprowadzonym zarządzeniem nr 11 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 listopada 2002 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego § 53 regulaminu, dopisany został pkt 17, który otrzymał następujące brzmienie:

„17) nadzór merytoryczny nad przygotowaniem koncepcji utworzenia i funkcjonowaniem Parku Naukowo – Technologicznego”.

- Nr 29 z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych.

W strukturze organizacyjnej Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych, w Lubuskim Ośrodku Badań Społecznych, utworzone zostało Biuro Lubuskiego Ośrodka Badań Społecznych.

- Nr 30 z dnia 11 maja 2007 r. w sprawie podróży służbowych.

Z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju pracownikowi przysługują diety oraz zwrot kosztów:

1. przejazdów;
2. noclegów;
3. dojazdów środkami komunikacji miejscowej;
4. innych udokumentowanych wydatków związanych z podróżą służbową.

JM Rektor ustalił, że koszty podróży służbowej zwracane będą pracownikom UZ jak za przejazd pociągiem pospiesznym drugiej klasy lub autobusem PKS. W uzasadnionych przypadkach, na wcześniejszy wniosek pracownika, Rektor może wyrazić zgodę na odbycie podróży służbowej innym środkiem komunikacji, w szczególności samochodem stanowiącym własność pracownika i pociągiem pierwszej klasy.

- Nr 31 z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie zasad wykorzystywania środków finansowych na realizację badań statutowych i badań własnych.

Środki finansowe otrzymane przez wydział na realizację badań statutowych oraz badań własnych mogą być wykorzystywane wyłącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. nr 238, poz. 2390 wraz z p. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę (Dz. U. nr 161, poz. 1359).

Środki finansowe, o których mowa powyżej, otrzymane przez wydział w danym roku kalendarzowym i nie wykorzystane w nim, przechodzą na rok następny z koniecznością ich wykorzystania do końca pierwszego kwartału, przy czym przez ich wykorzystanie rozumie się datę dostarczenia zamówienia do Działu Analiz i Planowania.

Z dniem 1 kwietnia następuje blokada kont wewnętrznych Uniwersytetu, na których wydziały gromadziły środki finansowe, przy czym po 1 kwietnia wydziały mogą wykorzystywać tylko te środki zgromadzone na wspomnianych kontach, które zostały rozdysponowane w zamówieniach złożonych przed 1 kwietnia. Środki zgromadzone na kontach wewnętrznych Uniwersytetu i nie mające pokrycia w złożonych przed 1 kwietnia zamówieniach, przekazuje się na oddzielne subkonto w ramach funduszu naukowo-badawczego Uniwersytetu. Po zrealizowaniu zamówień następuje likwidacja tych kont.

Środki finansowe zgromadzone na wydzielonym subconcie mogą być wykorzystane tylko przez Bibliotekę Uniwersytecką i wyłącznie na:

- a) dodatkowe zakupy książek,
- b) dodatkową prenumeratę czasopism wydawanych w tradycyjnej formie lub w postaci elektronicznej,
- c) opłaty za udzielanie za pośrednictwem Internetu Uniwersytetowi Zielonogórskiemu pełnego dostępu do baz zawierających czasopisma i ich artykuły w wersji elektronicznej.

W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach Rektor może wyrazić zgodę na przesunięcie terminów, o których mowa w niniejszym zarządzeniu.

W przypadku środków z roku 2006 i z lat wcześniejszych, zamiast daty granicznej 1 kwietnia ustala się datę 1 lipca 2007 r.

- Nr 32 z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

JM Rektor powołał Zespół ds. opracowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w następującym składzie:

1. dr inż. Zbigniew Skowroński – Prodziekan Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji – Przewodniczący,
2. dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ – Prodziekan Wydziału Humanistycznego,
3. dr Jacek Bojarski – Prodziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii,
4. inż. Maria Kupisz – Kierownik Działu ds. Jakości Kształcenia.

- Nr 33 z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w roku akademickim 2007/2008.

JM Rektor wprowadził opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2007/2008 w następujących wysokościach:

- 110 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na które postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany uzdolnień artystycznych oraz na kierunek architektura wnętrz,
- 100 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na których postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany sprawności fizycznej,
- 85 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia na pozostałe kierunki studiów,
- 85 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia doktoranckie.

- Nr 34 z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad dotyczących postępowania rekrutacyjnego na rok akademicki 2007/2008.

Zarządzenie dotyczy rejestracji kandydatów na studia, sposobu wniesienia opłaty rekrutacyjnej oraz dokumentów, jakie wymagane są od kandydatów na studia oraz od osób zakwalifikowanych do przyjęcia na studia.

Agnieszka Gąsiorowska
Biuro Prawne

wiadomości wydziałowe

wydział
artystycznyInstytut Sztuk Pięknych

38 GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

Stanisława Zacharko

Ukryty wymiar

Szeroki wybór najnowszych prac Janusza Cywickiego, daje możliwość głębszego zapoznania się z abstrakcyjno-geometryczną - tendencją w jego twórczości. Tendencja diametralnie różną od poprzednich jej etapów, aczkolwiek konsekwentnie - choć trudno w to uwierzyć, widząc jak bardzo jest inna - z nich wynikających.

W życiu każdego człowieka jest czas na gromadzenie wiedzy, doświadczeń, przeżyć, emocji - i czas na korzystanie z tych zasobów. Wydaje się, że poprzednie formy jego działalności należały do tego pierwszego okresu, a obecna - do następnego. W tym pierwszym, nacechowanym emocjonalnym podejściem, odtwarzał i przekształcał rzeczywistość, skrzętnie notował w swoim „Urojonym notatniku” okruciny przeżyć, informacji, strzępy wydarzeń, bardziej lub mniej ważnych, zanurzał się w materię życia, zgłębiał magię łączenia obrazów, dźwięków i ruchu w swoich akcjach plastyczno-muzycznych, kolorów, struktur i materii w ekspresyjnych obrazach, gromadził nieistotne, drobne przedmioty towarzyszące mu w różnych okresach życia, nadawał im nowe znaczenie w swoich instalacjach, a przede wszystkim gromadził, gromadził, gromadził to wszystko w sobie - i dla siebie.

Obecny etap ewolucji jego twórczości to etap korzystania z nagromadzonego ogromu doświadczeń. Simone Weil pisze, że jeden i jeden mogłoby trwać równolegle obok siebie całą nieskończoność o i nic by z tego nie wynikało. To inteligencja, rozum łączy je ze sobą w sumę równającą się dwa - będącą jakością intelektualną, czysto abstrakcyjną - ale przecież jak najbardziej prawdziwą. To na tym, tak dla nas prostym, $1 + 1 = 2$ zbudowano cały ogromny świat matematyki: logiczny i rządzący się niewzruszonymi zasadami.

Analogicznie, w aktualnej twórczości Janusz Cywickiego również istnieje podobny schemat dodawania do siebie dwóch różnych, równoległych, niezależnie od siebie istniejących elementów: wszystkie prezentowane na wystawie prace wykonane są z przetworzonych, pochodzących sprzed dwudziestu prawie lat jego własnych grafik, przedstawiających drobne formy i struktury organiczne. Artysta dodał do nich formę geometryczną, abstrakcyjną, a więc czysto intelektualną. Myślą, intelektem połączył je w jedność matematyczną nieomal sumę dwóch jedności. I od tej sumy rozpoczął budowanie całego nowego świata swojej najnowszej sztuki.

W powstałych w ten sposób kompozycjach zamknął doświadczenia i emocje związane z tamtym, minionym okresem twórczości, zamknął cały ten czas, który minął od chwili powstania tych grafik do chwili ich ponownego zastosowania, skonfrontował ze sobą swoje tak przecież różne postawy artystyczne, a w końcu stopił je w jedno.

Jednak te wszystkie doznania dostępne są tylko twórcom. Odbiorca może poznać najwyższą genezę tych prac, specyfikę tworzywa. Dla odbiorcy przeznaczona jest forma: twórczy myśli, talentu, doświadczenia i intuicji artysty. Forma, w której można podziwiać doskonałość proporcji, perfekcyjny rysunek geometrycznych form, sposób ich

funkcjonowania. A także wielość kompozycji powstałych na bazie tego samego elementu, a co za tym idzie - inwencję twórczą autora. Nacechowaną w tej chwili chłodnym, rozumowym podejściem do problemu, pozbawioną emocji, dążącą do wykreowania nowej, abstrakcyjnej rzeczywistości. Rzeczywistości jak gdyby wewnętrznej, powstałej przeciwieństwo z elementów już artystycznie niegdyś spełnionych. Janusz Jerzy Cywicki kieruje się w obecnym etapie swojej twórczości w stronę minimalizowania środków wyrazu. Umieszcza swoją sztukę w obszarze działań czysto intelektualnych, a co za tym idzie, zupełnie abstrakcyjnych w formie.

Podstawą konstrukcji oszczędnych, zgeometryzowanych kompozycji jest płaski zarys każdej pracy - prostokąt. Do niego dostosowane są kolejne ich elementy: zygzakowate, regularne, łamane pod kątem prostym formy, trójkąty, romby. W technice collage'u mocowane na płaszczyźnie, lub rozwarstwiane przestrzennie. Anektujące na swój użytek przestrzeń, zmienność światła, cienia, ruch. A także specyfikę i charakter wnętrza, w którym są prezentowane, i które zawsze determinuje sposób ich eksponowania.

Wieloznaczność tych wyrafinowanych kompozycji, wielość i bogactwo głębokich znaczeń, sensów i skojarzeń, jakie zawierają - przy tak maksymalnym ograniczeniu środków wyrazu - nadaje im powagę i znaczenie rozważań filozoficznych. Wcielonych w perfekcyjną i doskonałą pod każdym względem formę plastyczną.

Artysta nie pozbawia ich warstwy emocjonalnej; wyraża ją przez nieregularne graficzne czy też malarskie, kolorowe struktury, umieszczone w tle, lub pokrywające poszczególne elementy collages. Do stanów emocjonalnych odnoszą się też tytuły: „Spokojnie”, „Bliski”, „Miękki”, a także hipnotycznie działające zygzaki, czy też rytmicznie ułożone we wnętrzu drobne elementy aranżacji przestrzennych.

Z kolei zmiany stanu świadomości artysty wyraża każda następna aranżacja ekspozycji - układana zawsze inaczej, z podobnych elementów, w zderzeniu z inspiracją miejscem, czasem, nastrojem - i własnymi odczuciami.

Zmienność, uniwersalność, możliwość konstruowania nowych jakości plastycznych sprzęgnięta z możliwością wyrażania coraz to innych treści emocjonalnych przy pomocy tych samych, oszczędnych znaków i form, możliwość anektowania przez nie nowych przestrzeni nadających im nowe znaczenia - to istota i niezbywalna wartość tej sztuki.

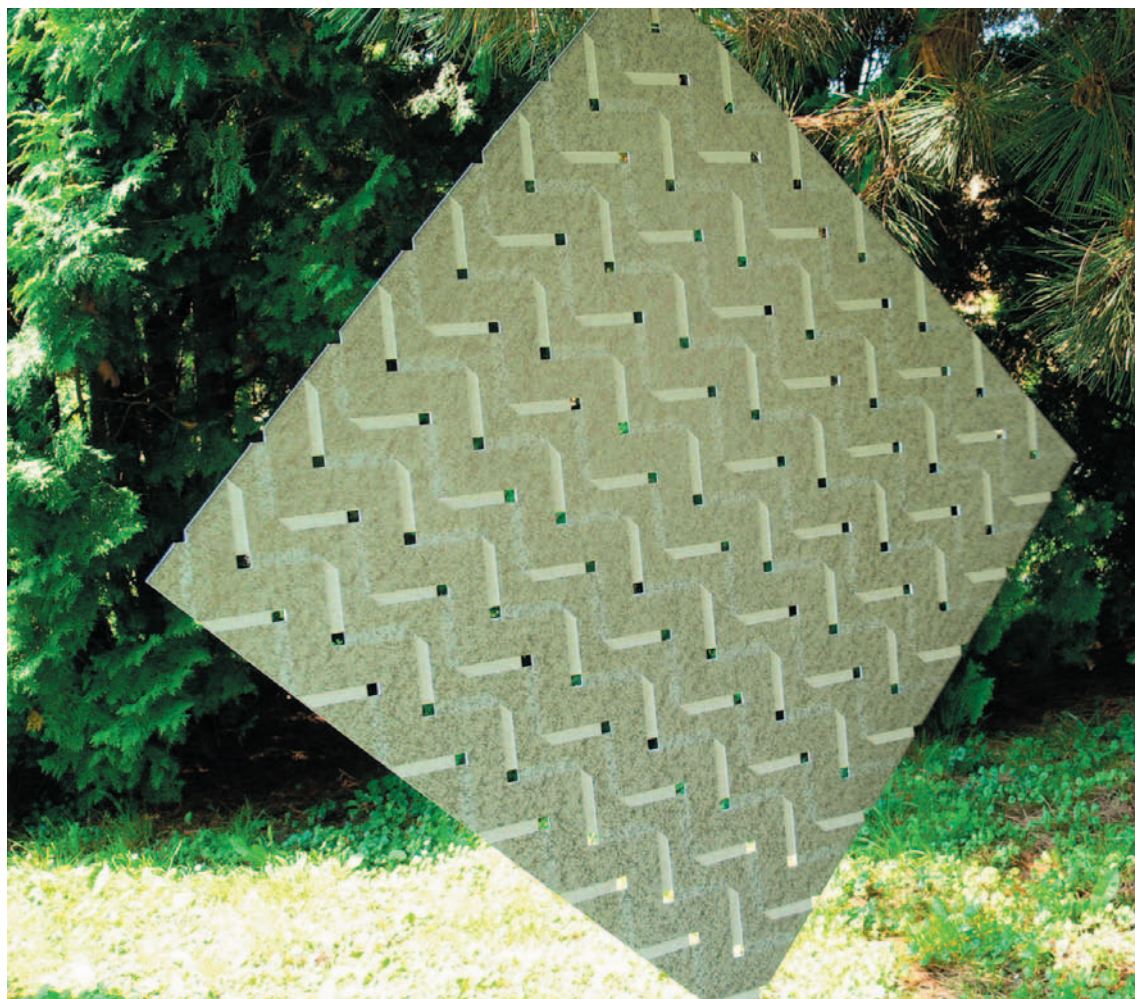
Rozpatrując całą jego twórczość odnosi się wrażenie, że kolejne - różne - formy działalności Janusza Cywickiego wynikają z jego ogromnej, artystycznej chłonności na wszelkie przejawy rzeczywistości, bodźce zewnętrzne i przeżycia wewnętrzne. Tak ogromnej, że nadmiaru wrażeń i przemyśleń nie jest w stanie zawrzeć w każdej pojedynczej pracy, a nawet w ich cyklu. „Rozprawia się” więc z nimi po kolei. Teraz przyszedł czas na intelekt i czystą formę.

39

GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

W piątek, 12 października 2007 o godz. 11.00 w Galerii Grafiki przy ul. Wiśniowej odbędzie się otwarcie wystawy: Marcin Berdyszak - Prace oraz wykład „Sztuczny instytut kultury”, który zakończy spotkanie.

Janina Wallis



„BIAŁY”, 2006
(MOBIL DWUSTRONNY)
TECHNIKA WŁASNA / PAPIER
(70 X 70 CM)



„5. ZGNIĘCIONYCH
ELEMENTÓW”
(FRAGMENT), 2006 -
TECHNIKA WŁASNA / KARTON
(INSTALACJA),
TECHNIKA WŁASNA / PAPIER

....Katedra Sztuki i Kultury Plastycznej

„Odcinek” / „Wegstrecke” polsko-niemiecki projekt artystyczny na odcinku drogi Zielona Góra - Cottbus



Zielona Góra i Cottbus mają za sobą - jako miasta partnerskie - długą historię. Współpracują ze sobą intensywnie i w różnych dziedzinach.

Projekt artystyczny „Odcinek”/„Wegstrecke” należy rozumieć jako dalszy krok w zbliżaniu naszych miast. Drogę łączącą oba miasta chcielibyśmy wykorzystać i zaadaptować dla celów artystycznych. To wielkie przedsięwzięcie jest możliwe tylko we współpracy polskich i niemieckich artystów oraz przy zaangażowaniu niemieckiej i polskiej uczelni. Do projektu włączyli się polscy artyści z Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr Magdalena Gryśka i dr Zenon Polus, oraz prof. Jo Achermann i Yvonne Wahl z II Wydziału Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego w Cottbus. W projekcie biorą udział studenci obu uczelni. W pierwszej fazie projektu studenci otrzymali za zadanie zbadać historyczną przeszłość wybranego odcinka drogi łączącej oba miasta oraz sporządzenia fotograficznej dokumentacji miejscowości.

Celowi temu służą dwa objazdy trasy, mającej być przedmiotem działań artystycznych, w celu zapoznania się z historycznym tłem, dokonania wizji lokalnej, rozmów z władzami i mieszkańcami na tym terenie.

Dalszym krokiem będzie opracowanie poszczególnych projektów obiektów - znaków dla wybranych miejscowości. Spośród projektów opracowanych przez studentów zostaną wybrane propozycje, które wraz z propozycjami artystów zostaną przedstawione do realizacji. Wybrane prace zostaną pokazane na wspólnych wystawach zorganizowanych w obu uczelniach w Cottbus i Zielonej Górze. Ważnym zadaniem projektu jest propagowanie wzajemnego zbliżenia mieszkańców obu miast poprzez turystykę i skupienie na tym celu uwagi mieszkańców miejscowości leżących na trasie „odcinka”.

Zainstalowane na trasie obiekty artystyczne będą widoczne na ścianach budynków, masztach lub w otwartej przestrzeni i w ten sposób uczynią trasę między naszymi miastami bardziej interesującą i jedyką w swoim rodzaju.

Pomysłodawca; Eberhard Krüger
Kurator UZ; dr Zenon Polus
Kurator BTU; prof. Jo Achermann



OD LEWEJ - JOLANTA SIPOWICZ - SOPRAN, CHÓR AKADEMICKI UNIWERSYTETU IM. M. KOPERNIKA W TORUNIU ORAZ ORKIESTRA KAMERALNA TOWARZYSTWA „CANTYLENA” POD DYREKCJĄ ŁUCJI NOWAK. FOT.: MARIA NAMYSŁOWSKA-ŻELEŹNIK

....Instytut Kultury i Sztuki Muzycznej

Muzyka w służbie Caritas

Funkcje muzyki są różnorakie. Może ona „łagodzić obyczaje”, może umuzykalniać i uwrażliwiać słuchaczy, może służyć „pokrzepieniu serc”, a także może przyczynić się do naprawy świata, dzięki swojej ogromnej możliwości oddziaływania na ludzi.

Przy parafii św. Józefa Oblubieńca w Zielonej Górze powstaje Dom Seniora-Hospicjum. W dzieło wspierające tę budowę już po raz drugi włączyło się Towarzystwo Muzyczne „Cantylena” z Zielonej Góry, które z inspiracji Jolanty Sipowicz oraz Łucji Nowak, zorganizowało koncert charytatywny z udziałem wielu artystów, w tym studentów Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego. Artyści, którzy potrafią połączyć służbę wielkiej muzyce ze służbą w imię innych wielkich wartości, są godni podziwu, ich dokonania mają wymiar wyjątkowy. Tak należy mówić i pisać o wykonawcach koncertu, który odbył się w niedzielne popołudnie, 29 kwietnia br. w kościele p.w. św. Józefa Oblubieńca.

W pierwszej części koncertu usłyszeliśmy trzy hymny z cyklu „Fünf Hymnen” op.140 Josepha Gabriela Rheinbergera, dziewiętnastowiecznego niemieckiego kompozytora i pedagoga, twórcy przede wszystkim muzyki kościelnej. Wykonawcy: Chór Kameralny Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej pod dyрекcją Łucji Nowak oraz Julian Tatarynowicz (w partii organowej) wprowadzili słuchaczy w nastrój skupienia i refleksji. W trzecim hymnie pt. „Angelis suis – Aniołowie nieba” solową partię głosową na tle chóru wykonał Tomasz Jawornicki, student V roku na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*. W nastrój spokoju płynący z muzyki pięknie wpisał się wiersz ks. J. Twardowskiego „Śpieszmy się kochać ludzi ...” recytowany przez Marzenę Więcek i Jerzego Glapę. Organizatorzy koncertu chcieli dostarczyć słuchaczom możliwie wielu przeżyć duchowych i estetycznych, stąd poezje polskich poetów przeplatały się z muzyką niemiecką i angielską.

W II części koncertu usłyszeliśmy cztery części „Requiem” Johna Ruttera, angielskiego, współcześnie tworzącego kompozytora i dyrygenta, pozostającego w swej eklektycznej twórczości zarówno pod wpływem tradycji chóralnej niemieckiej i angielskiej, jak i muzyki popularnej i rozrywkowej. Utwór przeznaczony na

sopran solo, chór mieszany i orkiestrę kameralną, jest jedną z najbardziej popularnych i najczęściej wykonywanych kompozycji chóralnych XX wieku. *Requiem* usłyszeliśmy w wykonaniu Jolanty Sipowicz – sopran, Chóru Akademickiego Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, przygotowanego przez kierownika artystycznego Arkadiusza Kaczyńskiego oraz Orkiestry Kameralnej Towarzystwa „Cantylena” pod dyрекcją Łucji Nowak. Szczególne podziękowanie należy skierować do chórzystów z Torunia, za chęć udziału w koncercie charytatywnym. Chór skupia w swym gronie studentów, absolwentów i pracowników Uczelni. Wszystkich łączy pasja twórczej działalności i pełne poświęcenia umiłowanie muzyki. Muzyka, którą usłyszeliśmy przepełniona była nastrojem spokoju, ufności, powagą i modlitewną kontemplacją. Kompozytor wykorzystał w utworze teksty w języku łacińskim i angielskim, zaczerpnięte głównie z mszy żałobnej jak również z biblijnej Księgi Psalmów i Ewangelii według św. Jana.

Ostatnim punktem programu koncertu był *Magnificat* Johna Ruttera na sopran solo, chór mieszany i orkiestrę kameralną. *Magnificat* to radosna pieśń dziękczynna oparta na tekstach ze Starego Testamentu. W trakcie wykonania pierwszej części odezwały się dzwony kościoła, wzywające wiernych na nabożeństwo. Dźwięki dzwonów wspaniale wtopiły się w muzykę, potęgując nastrój radości. Finał „Gloria Patri” zaskoczył słuchaczy tanecznymi, radosnymi rytмами.

Myślę, że zarówno wykonawcy jak i słuchacze czuli się dumni, że uczestniczyli w tym koncercie, gdyż mogli zaangażować się nie tylko w wykonywanie i słuchanie muzyki ale również w coś, co jest od muzyki ważniejsze – w pomoc drugiemu człowiekowi.

Maria Namysłowska-Żeleźnik

Majówka z profesorem

W środę, 30 maja br., w klubie studenckim „U Ojca” odbył się koncert pedagogów i studentów *Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej* Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Wykonawcy zaprezentowali się w bardzo różnorodnym repertuarze. Adiunkt Jolanta Sipowicz (dysponująca głosem wysokim o wyjątkowo przenikliwej barwie) oraz mgr Teresa Rymaszewska – Cup (fortepian) przepięknie wykonały pieśni z cyklu *Z wiosennych tchnień* Stanisława Niewiadomskiego. Po repertuar tego kompozytora sięgnęła również adiunkt Anna Ulwań-



ska (sopran) wykonując bardzo subtelnie i sugestywnie jego pieśni z cyklu *Humoreski*, przy fortepianie towarzyszył jej prof. Karol Schmidt. Polska twórczość zabrzmiała również w prezentacji adiunkt Bogumiły Tarasiewicz (mezzosopran) i prof. K. Schmidta (fortepian), którzy niezwykle przekonująco i ujmująco wykonali - *O Panu Tralalińskim* Witolda Lutosławskiego oraz *Boli mnie głowa* Grażyny Bacewicz.

Koncert był bogaty również w muzykę obcą. *Hopak* Modesta Musorgskiego usłyszeliśmy w wykonaniu B. Tarasiewicz i K. Schmidta, w daleką podróż muzyczną, aż do czasów baroku, przeniósł nas adiunkt Bartłomiej Stankowiak, który muzykę trudną dla dzisiejszego słuchacza – fortepianowe *Preludium i fugę E-dur* J. S. Bacha – uczynił łatwiejszą i bardziej przystępną. Zabrzmiły także powszechnie znane i lubiane kompozycje George’a Gershwina - *The Man I Love* (wyk. B. Tarasiewicz, K. Schmidt) oraz *Summertime* (wyk. B. Tarasiewicz, B. Stankowiak). W porywającym i brawurowym wykonaniu prof. Ryszarda Zimnickiego (fortepian) usłyszeliśmy *Preludia (nr 1 i nr 2)* G. Gershwina oraz *The Entertainer* Scotta Joplina. Zespół studencki Vox Humana pod batutą B. Stankowiaka wykonał muzykę sakralną - Ariela Ramíreza *Mszę Kroleńską* (cz. II – *Gloria*) oraz *Madrygał* Gabriela Fauré.

Różnorodność repertuaru oraz doskonałe prezentacje naszych pedagogów i kolegów – studentów sprawiły, że wieczór był niezapomniany! A dzięki celnym komentarzom prowadzących - Ani Satyły i Jurka Sowy „muzyczna majówka z profesorem” była pełna uroku...

Studentki: Flawia Wityńska,
Małgorzata Moroz, Łukasz Szczęch

Studenci – dzieciom

1 czerwca to święto wszystkich dzieci - dzień ten powinien być radosny i pełen śmiechu. Studenci II roku kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*, zgodnie ze swoim powołaniem i pod niewielką presją nauczyciela – metodyka, postanowili przygotować bajkę muzyczną. Zrobili to dla „swoich” dzieci, swoich – ponieważ pół roku, w ramach śródrocznych praktyk pedagogicznych, prowadzili lekcje muzyki w klasach I-III w Szkole Podstawowej nr 18 w Zielonej Górze. Kilkunastoosobowa grupa zintegrowała się wokół tematu: co przedstawić, kto kim będzie, kto i co może „załatwić”. Znaleźiono *Bajkę pełną nutek* autorstwa Wojciecha Próchniewicza i zaczęła się twórcza praca, której wynik

przeszedł wszelkie oczekiwania. Nasi studenci mogą być z siebie dumni! Są muzykami, aktorami, kompozytorami, reżyserami, scenografami pełnymi pomysłów oraz tancerzami. A dzieci? Ich reakcje były wspaniałe, słuchały uważnie, śmiały się i klaskały, a na koniec nauczyły się i zaśpiewały oraz zatańczyły przebojową melodię z bajki. Przedstawienie powtarzano trzykrotnie, obejrzało je ponad czterysta dzieci. Myślę, że wszyscy bawili się świetnie - i dzieci, i dorośli. Do zobaczenia i usłyszenia za rok!

Maria Namysłowska-Żeleźnik

Pierwsze dyplomy na kierunku jazz i muzyka estradowa

Już niebawem mury naszej uczelni opuszczą pierwsi absolwenci kierunku *Jazz i muzyka estradowa*. UZ jest jedną z trzech uczelni, która prowadzi kształcenie w tym zakresie (obok wiodącej prym – Akademii Muzycznej w Katowicach oraz UMCS w Lublinie). Przez trzy lata edukacji nasi studenci zostali przygotowani do wykonywania zawodu artysty-muzyka - do samodzielnej pracy twórczej w dziedzinie muzyki jazzowej i estradowej, do prowadzenia zespołów w zakresie muzyki jazzowej oraz do działalności w dziedzinie upowszechniania tejże muzyki. Nasi studenci kształcili się w zakresie instrumentalistyki (klasa trąbki, saksofonu, puzonu, fortepianu, kontrabas, gitary, perkusji) i wokalistyki.

Odbuwające się w ostatnich dniach maja (30–31.05.07) prezentacje dyplomowe chociaż miały charakter otwarty (mógł ich wysłuchać każdy zainteresowany słuchacz) to były wnikliwie oceniane przez dziesięcioosobową komisję (prof. Juliusz Karcz, prof. Jacek Niedziela, dr Barbara Literska, ad. Wojciech Niedziela, ad. Jerzy Szymaniuk, mgr Inga Lewandowska, mgr Maciej Sikala, mgr Artur Majewski, mgr Józef Zatwarnicki, mgr Jakub Stankiewicz, mgr Konrad Zemler). Każdy z dwudziestu studentów (łącznie ze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) prezentował swoje umiejętności w półgodzinnych wystąpieniach, a na program składały się standardy jazzowe, kompozycje własne oraz dowolne. Komisja jednomyślnie oceniła wysoki poziom prezentacji, wskazując na: umiejętności improwizatorskie, techniczne, brzmienie indywidualne i zespołowe, sposób doboru repertuaru i kreatywność wykonawców. Tegoroczni absolwenci wielokrotnie uczestniczyli w sukcesach Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego, promującego naszą uczelnię na arenie międzynarodowej.

Ważnym podkreślenia jest również fakt, że posiadają oni znaczące indywidualne i zespołowe osiągnięcia artystyczne, a ich umiejętności poddane zostały wielokrotnym ocenom zewnętrznym (poza środowiskiem zielonogórskim). Do najważniejszych sukcesów należą:

Ireneusz Budny (perkusja), **Marcin Nowak** (gitara) z zespołem „Szeptem”, III nagroda, II Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Krokus Jazz Festival 2004”, Jelenia Góra 2004

Bartosz Pernal (puzon) - I miejsce (nagroda – udział w letnich warsztatach jazzowych na wyspie Rugia),

Michał Maculewicz (saksofon) - II miejsce, Czwarte Małe Zmagania Jazzowe, Szczecin 2005

Paweł Pelczyński (saksofon) z zespołem „Elektryfikator”, nagroda Grand Prix, III Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Krokus Jazz Festival 2004”, Jelenia Góra 2005

Tomasz Szczepaniak (gitara), III miejsce, IX Konkurs Mistrzowski Gitarzystów Jazzowych „Guitar City'2005”, Warszawa 2005

Grupa jazzowa **The Conception** (**Michał Maculewicz**-saksofon, **Bartosz Pernal**-puzon, **Mariusz Smoliński**-fortepian, **Mikołaj Budniak** – kontrabas, **Marek Wesołowski**-perkusja), I nagroda, IX Ogólnopolski Przegląd Młodych Zespołów Jazzowych i Bluesowych, Gdynia 2006

Grupa jazzowa **The Conception**, II nagroda, IV Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Krokus Jazz Festival” Jelenia Góra 2006

Grupa jazzowa **The Conception**, Nagroda główna „KLUCZ DO KARIERY”, 32 Pomorska Jesień Jazzowa, Gorzów Wlkp. 2006

Michał Maculewicz, **Bartosz Pernal**, **Mariusz Smoliński**, **Mikołaj Budniak**, z zespołem Piotr Budniak Kwintet, II nagroda, 30 Jubileuszowy Festiwal „JAZZ JUNIORS 2006”, Kraków 2006

Bartosz Pernal, nagroda indywidualna dla solisty, 30 Jubileuszowy Festiwal „JAZZ JUNIORS 2006”, Kraków 2006

Zespół The Conception realizował swoje projekty koncertowe z udziałem Piotra Wojtasika oraz Macieja Sikali. W swoim dorobku może pochwalić się pierwszą płytą „Pascha”.

* * *

Koncerty dyplomowe dały nam – prowadzącym dydaktykę na tym kierunku – wielką radość, poczucie spełnienia i wielkiej dumy z owoców naszej pracy i współpracy. Utwierdziły nas także w jedynie słusznym postanowieniu, że mimo trudności warto i trzeba inwestować w utalentowaną młodzież - inwestować swój „nauczycielski” czas, wiedzę i umiejętności.

Barbara Literska

OPISY DO ZDJEĆ:

1. OD LEWEJ: BARTOSZ PERNAL, MICHAŁ MACULEWICZ, FOT. ANDRZEJ SZYMEROWSKI

2. OD LEWEJ: JAKUB OSYPIŃSKI, ROBERT CHYŁA, MIKOŁAJ BUDNIAK, MAREK WESOŁOWSKI, FOT. MAREK JÓŻWA

3. OD LEWEJ: JANUSZ LEWANDOWSKI, JUSTYNA ŚWIRNIAK

4. OD LEWEJ: TOMASZ SZCZEPANIAK, MARCIN PENDOWSKI, TOMASZ ADAMCZAK

5. MARIUSZ SMOLIŃSKI, FOT. A. SZYMEROWSKI



1



2



3



4



5



wydział elektrotechniki, informatyki i telekomunikacji

Automatyka i robotyka – nowe studia dla pasjonatów zaawansowanych technologii

Z ogromną przyjemnością pragniemy poinformować o otwarciu nowego kierunku studiów na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji UZ. Już od października studenci będą mogli poznawać tajniki *automatyki i robotyki* na nowych studiach inżynierskich oferowanych zarówno w trybie dziennym, jak i zaocznym. Są to pierwsze tego typu studia w historii regionu lubuskiego, co jest tym bardziej warte podkreślenia, iż automatyka i robotyka stanowi obecnie jedną z najbardziej perspektywicznych dziedzin inżynierskich na świecie. Wiąże się to bezpośrednio z gwałtownie rosnącymi potrzebami przemysłu na dobrych specjalistów potrafiących nie tylko projektować, uruchamiać i eksploatować nowoczesne systemy automatyki oparte o najnowsze osiągnięcia mikroelektroniki i informatyki, ale również radzących sobie z instalacją i obsługą zautomatyzowanych stanowisk produkcyjnych, a w szczególności stanowisk wyposażonych w roboty przemysłowe. Polska nie pozostaje tu w tyle, o czym świadczy m.in. systematycznie rosnąca liczba kandydatów na tego typu studia (w ubiegłym roku, na Politechnice Wrocławskiej przekroczyła liczbę kandydatów na tradycyjnie obleganym kierunku informatyka). Wychodząc naprzeciw tym tendencjom, WEiT zdecydował się na otwarcie studiów inżynierskich w oparciu o kadre, której badania naukowe stawiają ośrodek zielonogórski na równi z czołówką innych ośrodków krajowych (o tym jednak nieco dalej).

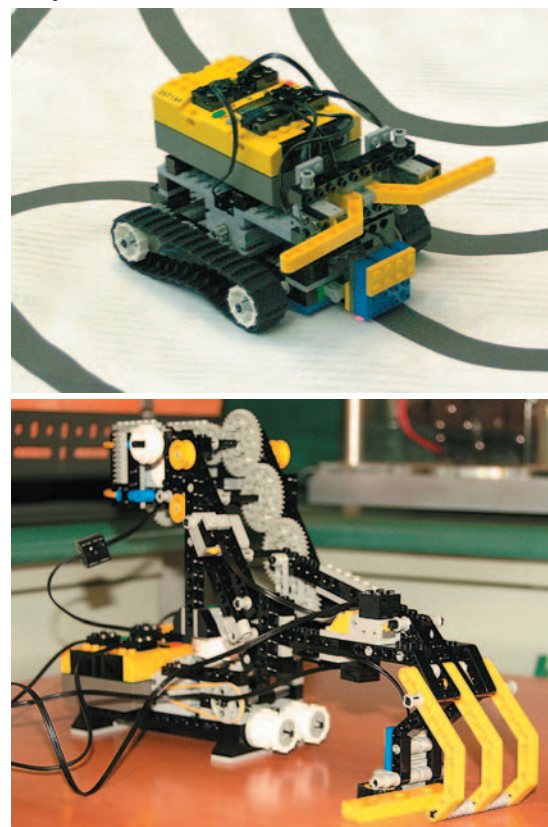
Automatyka dziedziną interdyscyplinarną

Jako dyscyplina inżynierska, automatyka liczy sobie ok. sześćdziesiąt lat. Zajmuje się teorią i praktycznym zastosowaniem urządzeń sterujących różnymi procesami bez udziału człowieka, względnie przy ograniczonym jego udziale. Powstała w następstwie dążenia do zwiększenia wydajności procesów technologicznych, poprawienia ich sprawności i niezawodności, a także w wyniku potrzeb produkcyjnych, stanowiących skutek wprowadzania nowych, wysoce zaawansowanych technologii. W tym kontekście, na szczególne podkreślenie zasługuje interdyscyplinarność automatyki, burząca granice tradycyjnych wydziałów politechnik (np. górniczych, budownictwa, mechanicznych, elektrycznych, chemicznych, itp.). Współczesny automatyk posiada umiejętności umożliwiające mu podjęcie pracy praktycznej we wszystkich rodzajach inżynierii. Dzieje się tak ponieważ układy i systemy automatyki wkraczają w niemal wszystkie dziedziny życia, a zwłaszcza w gospodarkę, przemysł i naukę. Oprócz przemysłów stanowiących kolebkę automatyki i robotyki (samochodowego, okrętowego, lotniczego czy zbrojeniowego), ze środków automatyki coraz częściej korzysta np. komunikacja, medycyna, ekonomia oraz rolnictwo. Tę ekspansję tłumaczą wymogi rosnącej konkurencyjności oraz postępująca globalizacja, wymuszające obniżanie kosztów produkcji przy jednoczesnym zwiększaniu jakości i niezawodności produktu oraz skracaniu czasu potrzebnego na jego wytworzenie.

Podstawowym pojęciem automatyki jest sterowanie, oznaczające działanie mające na celu zapewnienie pożądanego przebiegu procesu lub zachowania się układu, maszyny, urządzenia itp. Aby jednak narzędzia automatyki mogły być zastosowane, rozważany proces lub układ musi dawać się w pewien sposób „manipulować”, tzn. muszą w nim istnieć zależności przyczynowo-skutkowe (np. wiemy, że obracając kierownicą samochodu powoduje się zmiany kierunku jego ruchu; można w ten sposób spowodować przemieszczanie się samochodu w zadanym kierunku). Nie są to bynajmniej zagadnienia ograniczone murami hal fabrycznych. Na co dzień nie zdajemy sobie sprawy, że wyrażone układy automatyki znajdują się wewnątrz każdego z nas. Skomplikowany układ sterowania w podwzgórz (ośrodek mózgu kontrolujący większość funkcji wewnętrznych) utrzymuje temperaturę człowieka na poziomie 37 stopni Celsjusza niezależnie od zmian w aktywności fizycznej i otoczeniu zewnętrznym. W innym układzie sterowania – oku – średnica źrenicy automatycznie dostraja się tak, aby kontrolować ilość światła padającego na siatkówkę.

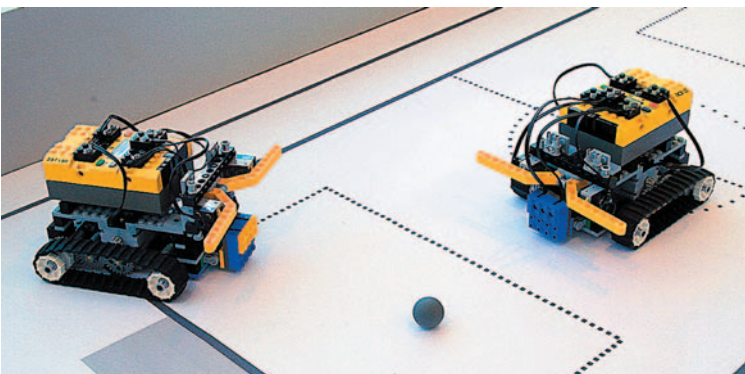
Podstawowym urządzeniem automatyki jest regulator, czyli automatyczne urządzenie znajdujące się w maszynach i przyrządach, regulujące ich pracę oraz różne procesy w nim zachodzące w oparciu o informację napływającą z dostępnych czujników. Dobrą ilustracją jest tu prowadzenie samochodu, czyli czynność, w której najważniejszymi elementami układu sterowania jesteśmy my sami. Oczywiście czujnikami, które określają pozycję samochodu i środka drogi. Skomplikowany regulator w postaci mózgu porównuje wówczas te dwie pozycje

i określa akcję, która musi być podjęta w celu osiągnięcia pożądanego rezultatu. Ciało ludzkie w tej sytuacji to z kolei odpowiednik tzw. urządzenia wykonawczego, czyli urządzenia wprowadzającego w życie odpowiednie sterowanie poprzez obrót kierownicy. W praktyce, doświadczony kierowca przewiduje także wszystkie



FOT. 1: ROBOTY SKONSTRUOWANE PRZEZ STUDENTÓW ISSI Z ZESTAWÓW LEGO MINDSTORMS.

możliwe zakłócenia, np. wyboistą drogę lub wlekącą się z przodu ciężarówkę. Analogicznie, ewentualne zakłócenia powinien również uwzględniać rzeczywisty regulator. Oczywiście, odzwierciedlenie w automatycznym regulatorze wszystkich skomplikowanych decyzji, które przeciętny człowiek podejmuje świadomie lub nieświadomie codziennie, byłoby niezwykle trudne, chociaż takie ambitne zamiary współczesna automatyka próbuje zrealizować, często z sukcesem.



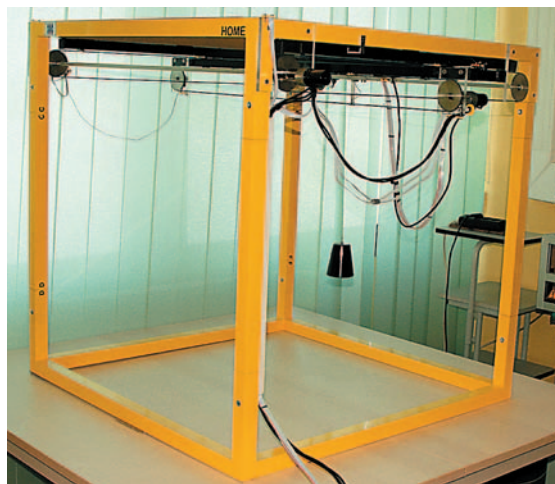
FOT. 1: JEDNO Z POTENCJALNYCH ZASTOSOWAŃ - ROBOTY LEGO MINDSTORMS GRAJĄCE W PIŁKĘ.

Przytoczony wyżej przykład ilustruje przy okazji fundamentalne pojęcie sterowania w układzie zamkniętym (lub inaczej: ze sprzężeniem zwrotnym), w którym do wyznaczenia sterowania wykorzystuje się dostępną informację o aktualnej wartości wielkości regulowanej (położenie samochodu względem środka drogi). O tym, jak bardzo sprzężenie zwrotne jest ważne, przekonamy się rozważając przykład pilota lecącego małą awionetką z Przylępu do Szczecina: gdyby pilot wystartował i ograniczał się jedynie do kierowania maszyny w stronę Szczecina, z powodu zakłóceń w postaci intensywnego wiatru po pewnym czasie mógłby znaleźć się nawet nad Białymstokiem. Aby uniknąć takiej możliwości, lepiej żeby wykorzystał sprzężenie zwrotne i ciągle kontrolował położenie maszyny kompensując wpływ wiatru poprzez odpowiednie operowanie przyrządami sterowniczymi.

Automatyka wokół nas

Mniej lub bardziej zaawansowane układy sterowania znajdują się dziś wszędzie wokół nas. Regulują temperaturę w domach, szkołach i innych budynkach, a także w kuchence mikrofalowej. Wpływają na produkcję rozmaitych dóbr i usług poprzez zapewnienie czystości i jednorodności jedzenia, które spożywamy, oraz zapewnienie właściwej jakości produktów z papierni, hut, rafinerii i wielu innych zakładów przemysłowych. Układy sterowania pomagają chronić środowisko naturalne poprzez minimalizowanie odpadów, co pozwala również na redukcję kosztów wytwarzania i łatwiejsze rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów. Wypada wspomnieć, że pierwszymi urządzeniami automatycznymi w sensie współczesnym były regulatory poziomu wody w kotle parowym (I.I. Polzunow, 1765) oraz prędkości obrotowej maszyny parowej (J. Watt, 1784). Jednak prawdziwy przełom dokonał się w czasach drugiej wojny światowej, gdy wszystkie walczące strony potrzebowały coraz bardziej niezawodnych i precyzyjniejszych środków zabijania (z tego okresu datują się tzw. klasyczne metody automatyki). Niestety, potrzeby armii zainteresowanych mocarstw stymulowały również intensywny rozwój automatyki w czasach zimnej wojny. Jak to często bywa, zastosowania pokojowe przyszły nieco później. Programy badań nad pociskami rakietowymi dalekiego zasięgu oraz lotami kosmicznymi stały

się motorami nowoczesnej automatyki, a w szczególności tzw. sterowania optymalnego. Rozwiązanie powstałych problemów wymagało zastosowania wystarczająco potężnych komputerów, prowadząc do rozwoju tych ostatnich.



FOT. 2: DZWIIG 3D - STANOWISKO W LABORATORIUM AUTOMATYKI ISSI

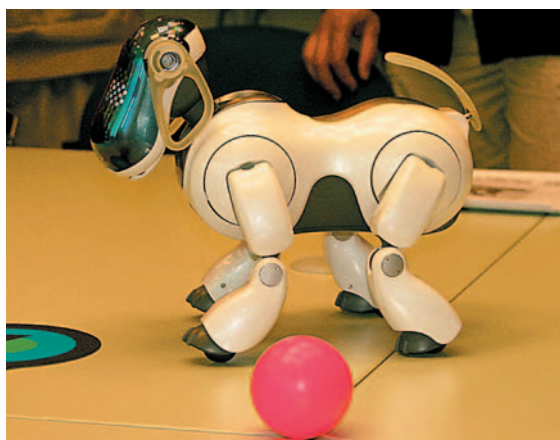
W chwili obecnej automatyka jest dyscypliną bardzo dojrzałą i posiada bardzo rozbudowaną teorię oraz szeroki wachlarz środków technicznych umożliwiających automatyzowanie procesów wytwórczych we wszystkich niemal dziedzinach przemysłu. Automatyzacja oznacza wprowadzenie środków technicznych, umożliwiających samoczynne działanie maszyn i urządzeń, co ma na celu uwolnienie człowieka od wytężonej i rutynowej pracy fizycznej lub umysłowej. Automatyzowane są zresztą nie tylko procesy przemysłowe, ale także szereg czynności i działań w dziedzinach odległych od przemysłu, np. w ekonomii, medycynie, handlu, w biurach projektowych i w wielu innych dziedzinach. Zresztą współczesna technika komputerowa umożliwiła rozwiązanie problemów w skali tysiące razy większej. Możliwości te stały się źródłem gwałtownego rozwoju numerycznych technik optymalizacji, zajmujących się wykorzystaniem komputera do znajdowania spośród dopuszczalnych rozwiązań danego problemu rozwiązania najlepszego ze względu na przyjęte kryterium jakości (np. koszt, zysk, niezawodność). Metody te wykorzystuje się np. do zaprojektowania optymalnego profilu nadwozia samochodu, znalezienia najlepszej drogi przesyłania informacji w ogromnej sieci łączności lub wyboru optymalnego inwestowania i zarządzania inwestycjami. Obliczeniowe metody techniki komputerowej umożliwiły np. lądowanie na Księżycu, obliczanie trajektorii sztucznych satelitów, czy trajektorii sond kosmicznych eksplorujących inne planety naszego układu słonecznego. Możliwości te w powiązaniu z rozwijaną obecnie produkcją robotów przemysłowych stworzyły realne szanse na powstanie bezludnych fabryk pracujących bez udziału człowieka. Tak więc procesy szczególnie niebezpieczne, szkodliwe dla zdrowia i uciążliwe mogą być prowadzone bez obecności człowieka.

Informatyka i sztuczna inteligencja narzędziami nowoczesnej automatyki i robotyki

Współczesna automatyka obejmuje wiele nowych wątków, związanych np. z popularną ostatnio sztuczną inteligencją. Sztuczna inteligencja to dział informatyki zajmujący się konstruowaniem maszyn i algorytmów, których działanie posiada znamiona inteligencji. Rozumie się przez to zdolność do samorzutnego przystosowy-

wania się do zmiennych warunków, podejmowania skomplikowanych decyzji, uczenia się, rozumowania abstrakcyjnego, itp. W badaniach nad sztuczną inteligencją wyróżniamy wiele nurtów. Maksymalny program, jaki stawia przed sobą ta dziedzina to stworzenie maszyn o inteligencji dorównującej, a nawet przewyższającej ludzką. Program minimalny to stworzenie programów komputerowych lub maszyn przejawiających tylko jakiś wąski aspekt inteligencji, np. grających w szachy lub rozpoznających obrazy czy automatycznie tworzących streszczenie jakiegoś tekstu. Jednym z ambitnych celów jest symulacja pracy ludzkiego mózgu. Uważa się, że jeśli będzie możliwe stworzenie programowego modelu ludzkiego mózgu, możliwym stanie się również powstanie komputerów uczących się i rozumujących w sposób zbliżony do ludzkiego. Komputerową symulacją procesów biologicznych kierujących pracą neuronów jest tzw. sieć neuronowa w postaci odpowiedniego programu komputerowego lub układu elektronicznego.

FOT. 3: PIESEK AIBO – PROFESJONALNY ROBOT CZY INTELIGENT-
NA ZABAWKA?



Sztuczna inteligencja wzbudza duże nadzieje m.in. w robotyce, gdzie powoli materializuje się wizja autonomicznych robotów samodzielnie wykonujących powierzone im zadania i podejmujących przy tym samodzielnie decyzje. Zresztą współczesna robotyka czerpie pomysły nie tylko ze sztucznej inteligencji. Na całym świecie co najmniej 800 tys. coraz tańszych robotów przemysłowych zajmuje się lutowaniem i spawaniem na taśmach produkcyjnych, instaluje szyby samochodowe, zamyka puszki z napojami i dźwiga ogromne ciężary. Jednak coraz bardziej znacząca staje się robotyka mobilna pozwalająca tworzyć roboty poruszające się, i to nie tylko na kołach, ale i na kończynach. Zaprogramowanym i zdalnie sterowanym robotom już dziś zleca się wykonywanie szczególnie niebezpiecznych i odpowiedzialnych zadań, np. monitorowanie i naprawę elementów w reaktorach elektrycznych jądrowych, inspekcję obszarów skażonych środkami chemicznymi lub zagrożonych skażeniem, walkę z pożarami, usuwanie bomb, rozbrajanie ładunków wybuchowych, czy fotografowanie wraku Titanica. Prawdziwą furorę robią ostatnio roboty medyczne wykorzystywane w skomplikowanych operacjach. Byłoby idealnie, gdyby kardiochirurg mógł wykonywać mało inwazyjne operacje: przy zamkniętej klatce piersiowej i na bijącym sercu. W pionierskich operacjach narzędzia chirurgiczne nie są już prowadzone bezpośrednio ręką chirurga, ale za pośrednictwem robota. Lekarze mogą obserwować wnętrze klatki piersiowej w trzech wymiarach, a ruchy ich dłoni na konsoli są przenoszone z dużą dokładnością na narzędzia chirurgiczne wewnątrz klatki piersiowej. Komputer automatycznie przetwarza te ruchy, eliminując naturalne drżenie rąk i znacznie zwiększając precyzję zabiegu. Duże perspektywy są również przed robotami rehabilitacyjnymi, które stosuje się w celu zastąpienia ruchów sparaliżowanych lub amputowanych kończyn. Ocenia się,

że już za dwadzieścia lat powinny pojawić się pierwsze roboty potrafiące uczyć się, poruszać się i wchodzić w rozumne interakcje z istotami ludzkimi. Roboty już teraz zaczynają samodzielnie poruszać się po fabrykach, szpitalach i domach. Wkrótce staną się niezawodnymi pomocnikami, którym będzie można powierzać dobrze sprecyzowane zadania. Będą więc potrafiły przycinać trawniki, wyregulować silnik samochodu, a może nawet gotować. Technicznie robotyka jest na to gotowa, teraz muszą tylko zmniejszyć się koszty.

Tradycje badawcze a nowy kierunek studiów

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji UZ posiada wieloletnie tradycje w prowadzeniu badań z zakresu automatyki i robotyki, potwierdzone uznaniem nie tylko na arenie krajowej. Najlepszym tego wyrazem było powierzenie Instytutowi Sterowania i Systemów Informatycznych organizacji w 2002 r. XIV Krajowej Konferencji Automatyki, najważniejszego krajowego forum prezentacji i przeglądu wyników oryginalnych prac badawczych i aplikacyjnych w dziedzinie automatyki, techniki systemów i robotyki. Wydział posiada aż dwóch reprezentantów w Komitecie Automatyki i Robotyki Polskiej Akademii Nauk, a jeden z nich już drugą kadencję pełni funkcję zastępcy przewodniczącego. Pracownicy od lat publikują liczne artykuły i monografie w najwartościowszych wydawnictwach zachodnich, współpracując z czołowymi ośrodkami naukowymi w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec. Badania przekładają się na ogromną wiedzę i doświadczenie praktyczne, dodatkowo wsparte bardzo dobrze wyposażonymi laboratoriami naukowo-dydaktycznymi. Obecnie, reagując na zapotrzebowanie przemysłu, wydział postanowił zdyskontować ten potencjał otwierając nowy kierunek studiów.

Na kierunku *automatyki i robotyki* kształcić się będą przyszli specjaliści w zakresie projektowania, realizacji i eksploatacji inteligentnych systemów sterujących obiektami przemysłowymi, przebiegami procesów technologicznych, działaniem pojazdów i robotów, bezpieczeństwem budynków, itp. W trakcie studiów na specjalnościach *automatyka przemysłowa* oraz *komputerowe systemy sterowania i diagnostyki* nabędą oni wiedzę specjalistyczną w zakresie komputerowych systemów automatyki, systemów diagnostyki, sztucznej inteligencji, budowy elementów i urządzeń automatyki, a także niezbędną wiedzę w zakresie robotyki oraz algorytmów decyzyjnych i obliczeniowych. Duży nacisk zostanie położony na nowe trendy, np. komunikowanie systemów automatyki z przemysłowymi sieciami informatycznymi (intranet) i siecią Internet, oraz podnoszenie komfortu życia (inteligentne budynki, kontrola urządzeń domowych za pośrednictwem sieci Internet i GSM). Ponadto, program kształcenia obejmuje wiedzę interdyscyplinarną z zakresu informatyki (m.in. projektowanie systemów informatycznych, tworzenie baz danych, technika cyfrowa i oprogramowanie systemów komputerowych), elektroniki, i mechaniki. Wszechstronne przygotowanie absolwenta daje mu atut możliwości podjęcia pracy zarówno w zakładach przemysłowych, jak i w ośrodkach badawczych związanych z przemysłem (elektrotechnicznym, elektronicznym, chemicznym, maszynowym, przetwórstwa materiałów, spożywczym, oraz ochrony środowiska), a także w małych i średnich przedsiębiorstwach zatrudniających inżynierów z zakresu automatyki. Należy dodać, że na edukacji inżynierskiej plany się nie kończą i w przyszłości Wydział zamierza również otworzyć studia magisterskie i doktoranckie.

Dariusz Uciński

Zbiory pieczęci w Polsce (Zielona Góra 23-24 maja 2007)

24-25 maja 2007 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyła się sesja naukowa poświęcona zbiorom pieczęci w Polsce. Spotkanie zorganizował Instytut Historii UZ we współpracy z Zakładem Nauk Pomocniczych Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wygłoszonych zostało 20 referatów oraz 2 komunikaty, które przedstawili pracownicy różnych uniwersytetów, muzeów i archiwów w Polsce. Obradom przewodniczyli: Dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. Wojciech Strzyżewski, prof. UZ oraz dr hab. Zenon Piech, prof. UJ.

Referaty zostały podzielone na trzy grupy tematyczne. Pierwsza z nich dotyczyła zbiorów pieczęci w archiwach państwowych oraz kościelnych w Polsce. Grupę tę otworzył referat Janusza Grabowskiego (Archiwum Główne Akt Dawnych) pt. *Zbiory sfragistyczne Archiwum Głównego Akt Dawnych*. Następnie Paweł Gut (Archiwum Państwowe w Szczecinie) przedstawił zbiory sfragistyczne Archiwum Państwowego w Szczecinie. W grupie tej znalazł się również referat Marka Wójcika (Uniwersytet Wrocławski) poświęcony pieczęciom w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu. Autor zwrócił szczególną uwagę na niedostateczny stan inwentaryzacji pieczęci w tym archiwum. Krystyna Jelonek Litewka (Archiwum Państwowe w Krakowie) zaprezentowała natomiast zbiory sfragistyczne w Archiwum Państwowym w Krakowie, ze szczególnym uwzględnieniem pieczęci miejskich tego miasta. Kolejny referat wygłoszony przez Przemysława Stanko (Archiwum Państwowe, oddział na Wawelu) dotyczył m.in. niewykorzystywanego dotąd zbioru pieczęci tzw. Tek Schneidra. W następnym referacie wygłoszonym przez Marcina Hlebionka (Archiwum Państwowe w Bydgoszczy) przedstawione zostały pieczęcie znajdujące się w Archiwum Państwowym, Muzeum Okręgowym oraz Bibliotece Miejskiej w Bydgoszczy. Ostatni referat w tej grupie tematycznej wygłosił Marek Adamczewski (Uniwersytet Łódzki). Dotyczył on okoliczności przejęcia i zawartości kolekcji gipsowych pieczęci znajdujących się w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie.

Druga grupa wykładów została poświęcona zbiorom pieczęci w muzeach, bibliotekach i uniwersytetach w Polsce. Pierwszy referat wygłosił Zenon Piech (Uniwersytet Jagielloński) pt. *Zbiory odlewów pieczęci w Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii UJ*. Autor zwrócił szczególną uwagę na zawartość i okoliczności ich powstania. Z kolei Dorota Otwinowska (Biblioteka Czarotoryskich w Krakowie) zaprezentowała zbiory pieczęci w Bibliotece Czarotoryskich oraz w Muzeum Narodowym w Krakowie. W grupie tej znalazł się również referat Artura Hryniewicza (Muzeum Narodowe we Wrocławiu) pt. *Miejsce kolekcji sfragistycznej Muzeum Narodowego we Wrocławiu w obszarze interdyscyplinarnych zainteresowań badawczych*. Małgorzata Kaganiec (Muzeum Śląskie w Katowicach) przedstawiła natomiast zbiory górnośląskich pieczęci gmin wiejskich.

Drugi dzień obrad otworzyło wystąpienie Roberta Forsyaka-Wójcińskiego (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu) poświęcone spuściznie po prof. Marianie Gumowskim. Następnie Piotr Pokora (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) wygłosił wykład dotyczący rysunków pieczęci w zbiorach Biblioteki Kórnickiej sporządzonych przez Kajetana Wincentego Kielisińskiego. Piotr Bokota (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku) przedstawił natomiast kolekcję sfragistyczną Franciszka Tarczyńskiego w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Płocku. Paweł Stróżyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) zaprezentowa-

wał z kolei lubiński zbiór pieczęci o. Jozafata Ostrowskiego przechowywany w Zakładzie Źródłoznawstwa i Nauk Pomocniczych Historii UAM w Poznaniu.

Następnym referentem był Władysław Fabijański (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu), który przedstawił zbiór pieczęci luźnych i odlewów przechowywanych w Gabinecie Numizmatyczno-Sfragistycznym w Zakładzie im. Ossolińskich. Ks. Paweł Wolnicki (Archiwum Archidiecezjalne w Częstochowie) wygłosił natomiast referat dotyczący zbiorów pieczęci w Archiwum Archidiecezjalnym w Częstochowie. Grupę tę zamknął komunikat Agnieszki Tomaszewskiej (Muzeum Narodowe w Szczecinie) dotyczący zbioru pieczęci w Muzeum Narodowym w Szczecinie.

Trzecia grupa referatów była poświęcona możliwościom wykorzystania Internetu w badaniach sfragistycznych. Pierwszy referat w tej grupie wygłosił Dariusz Bednarek (Archiwum Państwowe we Wrocławiu), który zajął się problemem digitalizacji oraz standardu opisu pieczęci na przykładzie Archiwum Państwowego we Wrocławiu. Jadwiga Klima przedstawiła z kolei raport z wyszukiwania informacji w Internecie na temat zbiorów sfragistycznych w Polsce. Następny referat wygłosił Wojciech Mischke (Kraków), który zaprezentował pieczęcie polskie w czeskich bazach internetowych. Jako ostatni wystąpił Adam Żurek (Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu) z komunikatem dotyczącym realizowanego przez autora projektu pt. *Śląskie Archiwum Ikonograficzne*.

Obrady podsumował dr hab. Zenon Piech, podkreślając wartość poznawczą przedstawionych referatów. Warto dodać, że niemal wszystkie wystąpienia były bogato ilustrowane ikonograficznie, a kilka wywołało dyskusję w której wzięli udział m.in. Z. Piech, S. Górzyski oraz P. Pokora. Organizatorzy zapowiedzieli publikację materiałów pokonferencyjnych, które staną się niewątpliwie impulsem do dalszych badań nad zbiorami pieczęci w Polsce, jak i za granicą.

Ilona Matejko, Tomasz Kałuski



Graffiti nowożytne w Katedrze Gnieźnieńskiej – czyli... ogólnopolska studencka konferencja epigraficzna

27 marca 2007 roku Studenckie Koło Epigraficzne (SKE) przy Instytucie Historii UZ zorganizowało ogólnopolską konferencję naukową p.t.: *Formy przekazu źródła historycznego*. Patronat nad konferencją objęli Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski, oraz Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański.

Na obrady przybyli liczni goście, studenci Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM Poznań), Konserwator Zabytków z Leszna mgr Anna Kulińska, oraz studenci naszego Uniwersytetu.

Celem konferencji było ukazanie różnych form przekazu źródła historycznego, oraz przedstawienie aktualnych postępów w pracy badawczej młodych historyków - studentów. A jak pokazały same obrady konferencji, różnorodność form przekazu jest bardzo duża. Nie sposób wymienić wszystkich referatów przedstawionych w czasie konferencji, jednak warto przedstawić prace Aleksandry Losik (UAM Poznań) *Epigrafika kampanologiczna w teorii i praktyce*, Weroniki Olejniczak (UAM Poznań) *Film fabularny jako źródło historyczne*, Tomasza Karpińskiego (UAM Poznań) *Graffiti nowożytne w Katedrze Gnieźnieńskiej* Barbary Ławnikowskiej (UZ) *Fajka jako*

dobry wyznacznik chronologiczny. Niedocenione źródło archeologiczno-historyczne, czy pracę Anny Janczyk (UZ) *Chronik der Stadt Sprottau jako źródło do dziejów miasta Szprotawy*. Te jak i nie mniej ciekawe pozostałe prace zostaną niebawem opublikowane.

Obrady przeprowadzono w dwóch częściach. Otwarcia pierwszej części dokonał Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski. Z inauguracyjnym wykładem *Pamięć wieczna nigdy nie ustanie – artefakt w rękach konserwatora*, wystąpiła mgr Anna Kulińska z Leszna. Następnie swoje prace przedstawili przybyli goście z Poznania. Po przerwie obiadowej, Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański dokonał otwarcia drugiej części konferencji. W tej części swoje referaty przedstawili studenci historii UZ. Nad merytoryczną stroną obrad czuwał prof. Joachim Zdenka. Po wygłoszonych referatach i przeprowadzonych dys-

kusjach, podsumowania całości obrad dokonał opiekun Studenckiego Koła Epigraficznego dr Adam Górski, którego zaangażowanie w organizację i przeprowadzenie konferencji trudno przecenić.

Atmosfera konferencji, a także urok naszego miasta i uniwersytetu, skłoniły naszych gości z Poznania do pozostania jeden dzień dłużej w Zielonej Górze. Po odwiedzeniu kilku ciekawych historycznie - i nie tylko - miejsc, studenci UAM wraz ze studentami należącymi do SKE spotkali się wieczorem, tym razem już na nie oficjalnych, lecz owocnych rozmowach. Wymianie doświadczeń i poglądów towarzyszyła miła atmosfera integracji i partnerstwa. Odjeżdżający goście nie szczędzili pochlebnych słów zarówno pod adresem organizacji i przebiegu konferencji, jak i uroku miasta, jakim jest Zielona Góra.

Bartosz Kokoszane



wydział inżynierii lądowej i środowiska

Z posiedzenia Rady Wydziału

- Na posiedzeniu Rady Wydziału 23 maja, któremu przewodniczyła Prodziekan ds. Nauki prof. Beata Gabrys, podjęto uchwały w następujących sprawach:
- Nadano mgr Jolancie Nietrzeba-Marcinonis stopień doktora nauk technicznych w zakresie inżynierii środowiska.
- Wyznaczono recenzentów rozprawy doktorskiej mgr. inż. Krzysztofa Kuli pt. *Nieliniowa analiza płyt włóknokompozytowych* w osobach: prof. Romualda Świtki z Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Tomasza Łodygowskiego z Instytutu Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej, prof. Dr.-Ing. Bernd W. Zastrau z Technische Universität Dresden.
- Wyznaczono egzaminy doktorskie mgr. inż. Krzysztofowi Kuli w zakresie: dyscypliny podstawowej odpowiadającej tematowi rozprawy doktorskiej - *mechanika konstrukcji*, dyscypliny dodatkowej - *socjologia*, języka obcego nowożytnego - *język angielski*, oraz powołano Komisję Egzaminacyjną.

Konferencje

23-24.04.2007, w Rydzynie k. Leszna odbyła się pierwsza europejska konferencja na temat podatnych konstrukcji gruntowo-powłokowych (First European Conference On Buried Flexible Steel Structures).

Konferencja odbyła się w przepięknej scenerii pałacu, należącego w przeszłości do rodzin Leszczyńskich i Sułkowskich. Konferencja zgromadziła ponad dwustu uczestników z 28 krajów, z całego świata.

Konstrukcje gruntowo-powłokowe są wykonywane na świecie od stu lat, a w Polsce są upowszechniane dopiero od lat kilkunastu. Konstrukcje tego typu mają wiele zalet, co przy dzisiejszym zapotrzebowaniu na rozbudo-

wę istniejących dróg kolejowych i kołowych sprawia, że są coraz częściej stosowane. Problemy wykonawcze, metody obliczeniowe, utrzymanie, aspekty ekonomiczne i środowiskowe, to główne problemy intensywnie badane przez wiele ośrodków na całym świecie.

Bardzo efektywnie zaprezentował się na Konferencji Instytut Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego reprezentowany przez pięciu pracowników. W konferencji udział wzięli: prof. Adam Wysokowski (członek komitetu naukowego konferencji i współautor pięciu referatów), prof. Czesław Machelski (członek komitetu naukowego konferencji i współautor trzech referatów), prof. Jakub Marcinowski (współautor jednego referatu), dr inż. Waldemar Szajna (autor jednego referatu) oraz mgr inż. Anna Staszczuk (współautorka jednego referatu).

Tak liczny udział osobowy i merytoryczny (razem 9 referatów na 28 opublikowanych w materiałach konferencyjnych) stawia Instytut Budownictwa na pierwszym miejscu spośród wszystkich światowych ośrodków badawczych i naukowych reprezentowanych na tej konferencji.

Organizatorami konferencji były: Politechnika Poznańska - Instytut Inżynierii Lądowej, Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej oraz Wielkopolski Oddział Polskiego Komitetu Geotechniki. Głównym sponsorem konferencji była firma Viacon Polska, która sfinansowała udział w konferencji profesorów Machelskiego, Wysokowskiego i Marcinowskiego.

21-22 maja 2007 r. w Zielonej Górze odbyła się **X Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna z cyklu Woda-Ścieki-Odpady w Środowisku**. Spotkania naukowe w ramach tego cyklu mają swoją tradycję – pierwsze odbyło się w 1994 r. z inicjatywy prof. Edwarda S. Kempy.

Tegoroczne spotkanie naukowo-techniczne: *Oczyszczanie ścieków i przeróbka osadów ściekowych* poświęcone było prezentacji i ocenie osiągnięć w dziedzinie inżynierii środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem następujących zagadnień:

- metody oceny jakości i ilości ścieków, parametry projektowe i procedury obliczeniowe;
- nowe przepisy i uwarunkowania prawne w zakresie oczyszczania ścieków;
- popularyzacja efektów modernizacji układów technologicznych oczyszczalni ścieków;
- technologie w oczyszczaniu ścieków miejskich i przemysłowych;
- gospodarka osadami ściekowymi (przepisy prawne, operacje jednostkowe przeróbki osadów i ich modyfikacje, wykorzystanie osadów).

Uroczystego otwarcia konferencji dokonała prof. Zofia Sadecka. Konferencja była jednocześnie okazją do uczczenia 30-lecia Instytutu Inżynierii Środowiska w Uniwersytecie Zielonogórskim oraz pamięci 55-letniej pracy naukowej i dydaktycznej śp. Profesora Edwarda S. Kempy. W podziękowaniu za lata pracy Profesora w Uczelni zielonogórskiej i w dowód Jego pamięci, organizatorzy konferencji przygotowali wspomnienia o autorze w formie autobiografii *Każdy życiorys pisze inna muza*, które otrzymał każdy uczestnik spotkania.

Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele środowisk naukowych, administracji samorządowej, przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, WIOŚ i firm branżowych. W konferencji uczestniczyło 120 osób. Honorowy patronat nad konferencją objęli: prof. Czesław Osękowski Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego i Janusz Kubicki Prezydent Miasta Zielona Góra. Patronat medialny konferencji zapewniły wydawnictwa: Abrys (Wodociągi i kanalizacja, Przegląd komunalny), BMP (Ochrona środowiska), Fundacja Green Park (Ekopartner), Lektorium (Ekotechnika), Seidel-Przywecki (Forum eksploatatora).

Podczas dwudniowych obrad uczestnicy konferencji mogli wysłuchać referatów naukowych, prezentacji firm (m.in. Konseb, GWDa, Huber Technology), oraz uczestniczyć w dyskusjach, które świadczyły o zainteresowaniu poruszaną tematyką oraz chęcią wymiany doświadczeń i poglądów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska firmowe gdzie prowadzono nie tylko rozmowy biznesowe, ale również była możliwość zapoznania się z działaniem sprzętu analitycznego (Ab-electronics), nowoczesnych systemów napowietrzania (Biopax) i mieszania (Agimix) oraz systemów kanalizacji podciśnieniowej (ROEDIGER Vakuum und Haustechnik). Przeprowadzono również szkolenie w zakresie zastosowania chromatografii jonowej w analizie wody o znacznym stopniu zanieczyszczenia (AGA-Analytical).

Pierwszy dzień konferencji zakończyła uroczysta kolacja, natomiast drugi – wycieczka techniczna na oczyszczalnię ścieków „Łączna” dla miasta Zielona Góra, gdzie główny technolog oprowadził uczestników omawiając poszczegól-

ne etapy oczyszczania ścieków, ze szczególnym uwzględnieniem nowo wybudowanego obiektu suszarni osadów ściekowych.

Miła atmosfera towarzysząca konferencji oraz duże zainteresowanie są powodem aby podziękować wszystkim uczestnikom za obecność na tym spotkaniu i już dzisiaj zaprosić na kolejne w maju 2008 r. Zapraszamy.

Nagrody i wyróżnienia

- Minister Budownictwa przyznał nagrodę dr Joannie Kaliszuk za pracę doktorską pt. *Analiza niezawodności konstrukcji i elementów konstrukcji za pomocą sztucznych sieci neuronowych* wykonaną na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ. Promotorem rozprawy był prof. Zenon Waszczyszyn z Politechniki Krakowskiej. Nagrodę przyznano za zastosowanie niekonwencjonalnych metod określania niezawodności konstrukcji budowanych ze szczególnym uwzględnieniem różnych odmian metody Monte Carlo.
- Minister Budownictwa przyznał wyróżnienie dr Marii Mrówczyńskiej za pracę doktorską pt.: *Badanie dokładności i efektywności odwzorowywania rzeźby terenu za pomocą sieci neuronowych*, wykonaną na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej pod kierunkiem naukowym prof. Józefa Gila z Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska UZ. Wyróżnienie zostało przyznane za zbadanie dokładności i efektywności technologii odwzorowywania rzeźby terenu, opartej na teorii sieci neuronowych, a szczególnie za zaproponowanie alternatywnej w stosunku do dotychczas stosowanych, technologii sporządzania numerycznego modelu terenu.

Rozdanie nagród i wyróżnień Ministra Budownictwa za prace dyplomowe, doktorskie, habilitacyjne i publikacje w dziedzinie architektury, budownictwa, urbanistyki, gospodarki przestrzennej, mieszkaniowej i komunalnej oraz geodezji i kartografii odbyło się 14.05.2007 r. w Gmachu NOT w Warszawie.

Dyplomy wręczali m.in. Minister Budownictwa Andrzej Aumiller, v-ce Minister Budownictwa Piotr Styczeń, Przewodniczący Komisji Nagród prof. Leszek Kałkowski.

Nowi doktorzy

I Dr inż. Jolanta Nietrzeba-Marcinonis

23 maja na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej autorstwa Jolanty Nietrzeba-Marcinonis pt. *Wpływ rekultywacji leśnej terenów pokopalnianych na wybrane właściwości gleb inicjalnych na przykładzie zwałowiska nadkładu Kopalni Węgla Brunatnego TURÓW S.A.* Promotorem rozprawy był prof. Andrzej Greinert z Instytutu Inżynierii Środowiska UZ, natomiast recenzentami prof. Wojciech Krzaklewski z Akademii Rolniczej w Krakowie i prof. Michał Drab z Instytutu Inżynierii Środowiska UZ.

I Dr Agnieszka Mirończyk

25 kwietnia Rada Naukowa Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej nadała jednomyślnie i z wyróżnieniem Agnieszce Mirończyk tytuł doktora nauk chemicznych w zakresie chemii po obronie rozprawy doktorskiej nt. *Przeniesienie protonu w warstwach monomolekularnych i w roztworach niewodnych*. Promotorem był dr hab. Andrzej Jankowski, natomiast recenzentami prof. Renata Bilewicz z Uniwersytetu Warszawskiego, oraz dr hab. Jacek Goc z Politechniki Poznańskiej.

W związku z uzyskaniem stopnia doktora życzymy Paniom wielu sukcesów i dalszych osiągnięć na drodze naukowej oraz wiele szczęścia w życiu osobistym.

Seminaria naukowe

W ostatnim czasie w Instytucie Budownictwa UZ przeprowadzono m.in. następujące seminaria naukowe, których tematyka przedstawiona została poniżej.

Zakład Dróg i Mostów:

07.05.2007 prof. Czesław Machelski przedstawił referat pt. *Deformacje konstrukcji gruntowo-powłokowych pod obciążeniem ruchomym*.



28.05.2007 **mgr Anna Staszczuk** omówiła zagadnienie: *Zmniejszenie negatywnego wpływu inwestycji komunikacyjnych na możliwość swobodnej migracji zwierząt.*

04.06.2007 **mgr Włodzimierz Dyszak** przedstawił temat: *Badania stanu uszkodzeń żelbetowych zasobników po 20 latach eksploatacji.*

Zakład Konstrukcji Budowlanych:

08.05.2007 **prof. Jakub Marcinowski i mgr Grzegorz Burczyński** zaprezentowali problem: *Numeryczna analiza wytrzymałościowa głowicy pylonu zadaszenia amfiteatru w Płocku.*

15.05.2007 **dr Jacek Korentz** przedstawił temat: *Wpływ imperfekcji geometrycznych na wyboczenie niesprężyste prętów zbrojonych.*

29.05.2007 **prof. Jakub Marcinowski** przedstawił zagadnienie: *Nietypowa reakcja podatnej konstrukcji stalowogruntovej na działania obciążeń ruchomych.*

05.06.2007 **mgr Marek Pawłowski** zreferował zagadnienie: *Wpływ nieliniowości pewnych parametrów na nośność betonowego krzyżulca ściskanego.*

Zakład Mechaniki Budowli:

15.05.2007 **mgr Bożena Kuczma** omówiła zagadnienie: *Application of polynomials in mechanics of materials.*

29.05.2007 **dr Tomasz Socha** omówił temat: *Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego i języka VBA w nauczaniu MES.*

05.06.2007 **dr Waldemar Szajna** przedstawił temat: *Stateczność skarp podczas wykonywania wykopu – analiza numeryczna.*

Zajęcia dydaktyczne w Krakowie

16-18.05 odbył się wyjazd dydaktyczny studentów grupy 42 kierunku *budownictwo* do Krakowa pod kierownictwem pracowników naukowych Zakładu Budownictwa Ogólnego i Architektury w osobach dr Beaty Nowogońskiej, dr. Wojciecha Eckerta, dr. Pawła Kochańskiego i mgr Artura Frątczaka.

Wykłady z zakresu szeroko pojętej historii budownictwa i architektury przeprowadzono w wybranych obiektach Krakowa, m.in. w Barbakanie, w Sukiennicach, w Wieży Ratuszowej, w Kościele Franciszkanów, w kościele p.w. św. Wojciecha, w kościele p.w. św. Piotra i Pawła, Kościele Bernardynów, w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego, w Kościołach p.w. św. Anny, św. Trójcy, św. Floriana, Bożego Ciała i w synagodze na krakowskim Kazimierzu.

Każdy ze studentów przygotował odrębny wykład na określony temat. Wykłady przeprowadzone zostały na terenie poszczególnych obiektów i uwzględniały m.in. historię powstania danego obiektu, elementy wystroju wnętrz, zastosowane style architektoniczne, historie remontów, metody oraz zakres konserwacji itp.

W trakcie wyjazdu, w którym wzięło udział łącznie ok. 20 osób, miały miejsce owocne i ciekawe spotkania z konserwatorami i z archeologami. Spotkania te odbywały się w zabytkowych wnętrzach Collegium Maius UJ.

XX Olimpiada

Wiedzy i Umiejętności Budowlanych

Po raz pierwszy w Zielonej Górze, a po raz dwudziesty w Polsce odbył się XX Jubileuszowy Finał Centralny Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych.

Otwarcie zawodów centralnych miało miejsce 30 marca 2007r. w Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W dwudniowych zawodach wzięło udział 79 uczniów - pasjonatów budownictwa z całej Polski.

Na szczęblu centralnym walczyli o wolny wstęp na studia.

Młodzi uczniowie klas IV, III, i jeden z klasy II rozwiązywali testy z zakresu matematyki, budownictwa, konstrukcji i projektowania, znacznie wykraczające poza program szkoły średniej.

Organizatorami olimpiady byli: Zespół Szkół Budowlanych im. T. Kościuszki w Zielonej Górze, Uniwersytet Zielonogórski, Komitet Główny Olimpiady, Urząd Miasta w Zielonej Górze oraz firmy zajmujące się produkcją materiałów budowlanych.

Uroczystości uświetnili swą obecnością m.in. prof. Czesław Osękowski – Rektor UZ, Pan Janusz Kubicki – Prezydent Miasta Zielona Góra, mgr Franciszek Orlik – Kanclerz UZ oraz prof. Mieczysław Kuczma – Dyrektor Instytutu Budownictwa UZ. Finał XX Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych odbył się na naszej uczelni między innymi dzięki współpracy Małgorzaty Ragiel – Dyrektor Zespołu Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Zielonej Górze z Instytutem Budownictwa UZ.

Profesor Szefer na Uniwersytecie Zielonogórskim



Na kolejnym seminarium Instytutu Budownictwa, które odbyło się 17 kwietnia 2007 r., bardzo interesujący referat pt. *Modelowanie multiskalowe stanów naprężeń i deformacji w materiałach* przedstawił prof. Gwidon Szefer z Politechniki Krakowskiej. Interdyscyplinarny charakter i aktualność tematyki tego otwartego seminarium wzbudziły duże zainteresowanie nie tylko pracowników i studentów z naszego wydziału, ale również z Wydziału Fizyki i Astronomii oraz Wydziału Mechanicznego gromadząc około 100 uczestników, którzy mogli podziwiać rozległą wiedzę i niezwykle umiejętności dydaktyczne Pana Profesora.

Dodajmy tutaj, że prof. Szefer jest wybitnym i uznanym w kraju i za granicą specjalistą w dziedzinie mechaniki materiałów i konstrukcji, a w szczególności mechaniki kontaktu, nanomechaniki, ośrodków porowatych, optymalizacji konstrukcji i konstrukcji inteligentnych. Spośród wielu aktywności prof. Szefera związanych z organizacją nauki wymienimy tu następujące: członek PAU, członek honorowy PTMTS, długoletni członek Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, przewodniczący Komitetu Mechaniki PAN, długoletni przewodniczący Sekcji Mechaniki Materiałów Komitetu Mechaniki PAN, wi-

Warto tutaj przypomnieć, że idea wspólnych cosemestralnych spotkań naukowców z przyległych terenów Niemiec, Polski i Czech służy lepszemu wzajemnemu poznaniu się uniwersyteckich centrów i zespołów badawczych, nawiązaniu wzajemnej współpracy i stanowi dogodną możliwość do prezentacji swoich prac przez młodych naukowców w języku angielskim. Tym razem, niemieccy gospodarze przedstawili interesujące referaty dotyczące badań teoretycznych i doświadczalnych mechaniki materiałów konstrukcyjnych, jak również mechanicznych aspektów materiałów żywych (biofluid mechanics). Warto też wspomnieć propozycję, którą prof. Jochen Naumann z Technische Universität Chemnitz złożył prof. Mieczysławowi Kuczmie, przyjęcia na trzymiesięczny staż naukowy jednego pracownika z Instytutu Budownictwa.

Na tym spotkaniu ustalono, że następne kolokwium BSSMC odbędzie się w Uniwersytecie Zielonogórskim, będziemy więc mieli okazję już po raz drugi zaprezentować naszą uczelnię, a w szczególności Instytut Budownictwa na tym międzynarodowym forum.

Suwnica



SUWNICA Z INSTYTUTU BUDOWNICTWA, FOT. M. DANKOWSKI

cesekretarz GAMM, prorektor Politechniki Krakowskiej.

Pan Profesor Gwidon Szefer odwiedził Instytut Budownictwa na zaproszenie dyrektora Mieczysława Kuczmy. Mamy nadzieję gościć Go ponownie i już teraz zapraszamy na kolejne seminarium instytutowe z Jego udziałem.

Bohemian-Saxon-Silesian Mechanics Colloquium

2 czerwca 2007 r. odbyło się w Freibergu (Niemcy) na Technische Universität Bergakademie Freiberg kolejne, już 9. Bohemian-Saxon-Silesian Mechanics Colloquium (BSSMC). Naszą uczelnię reprezentowali prof. Mieczysław Kuczma, dr Waldemar Szajna, mgr Bożena Kuczma i mgr Krzysztof Kula z Instytutu Budownictwa, oraz dr Jerzy Hańkowiak z Wydziału Mechanicznego.



UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ



17 maja w nowej hali laboratoryjnej Instytutu Budownictwa zamontowana została suwnica. Stanowi ona konieczne dopełnienie inwestycji budowlanej w postaci nowego gmachu A-8 i równocześnie jest jednym z elementów wyposażenia Laboratorium Instytutu Budownictwa UZ, którego modernizacja realizowana jest przy finansowej pomocy programu organizacyjnego Unii Europejskiej o nazwie SPO-WKP (Sektorowy Program Operacyjny - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw).

Osobiście, w niełatwe i pełne trudności obiektywnych zadanie zakupu zarówno wspomnianej suwnicy, jak i również innych urządzeń i aparatury badawczej w ra-

mach programu SPO-WKP, zaangażowany był i jest nadal całym sercem prof. Mieczysław Kuczma - dyrektor Instytutu Budownictwa UZ.

Mimo początkowych obaw o bezpieczny montaż suwnicy, jej podniesienie (po odpowiednim przygotowaniu) i zainstalowanie na rolkach trwało niecałe 10 minut. A przecież sama suwnica waży ponad 4 tony, jej rozpiętość wynosi 17,5 m. i trzeba było ją umieścić na wysokości ok. 10 m. licząc od poziomu posadzki hali.

Należy podkreślić, że jest to jedyne urządzenie tego typu na Uniwersytecie Zielonogórskim. Również niewiele innych uczelni dysponuje takowym. Suwnica o udźwigu 5 ton umożliwi przeprowadzenie badań naukowych na elementach budowlanych odwzorowanych w skali 1:1. Dzięki zamontowanej suwnicy będzie można prowadzić niemal unikatowe w skali kraju badania atestacyjne m.in. takich wyrobów jak np. kręgi żelbetowe i inne elementy stosowane do budowy sieci kanalizacyjnych, w tym np. do studzienek rewizyjnych, kaskadowych, płuczających itp., elementy betonowe do budowy dróg i mostów, czy wreszcie rury betonowe i żelbetowe wodociągowe i kanalizacyjne oraz szereg innych prefabrykatów.

Przyszli inżynierowie budownictwa zwiedzają ciekawe konstrukcje budowlane Ziemi Lubuskiej

Poza rutynowymi zajęciami na uczelni, cennym źródłem wiedzy inżynierskiej jest zwiedzanie zrealizowanych obiektów budowlanych. 25 maja 2007 r. miał miejsce jednodniowy wyjazd studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, z kierunku *budownictwo* do miejscowości Jemiołów oraz Łagów. Wyjazd zorganizowa-

ło Koło Naukowe Eksperymentalnej i Numerycznej Analizy Konstrukcji Inżynierskich (EiNAKI). Głównym celem wyjazdu był najwyższy w województwie lubuskim maszt radiowo-telewizyjny, wzniesiony w roku 1964 w Jemiołowie. Łączna wysokość masztu, wraz z urządzeniami nadawczymi umieszczonymi w tubusie na szczycie masztu, wynosi 314 metrów nad poziomem terenu. Jest to czternasty co do wysokości obiekt w Polsce. Maszt składa się ze stalowej, skratowanej konstrukcji wsporczej (trzon główny masztu), stabilizowanej dwunastoma odciegami (4 liny co 1200). Na maszcie zainstalowano szereg radiowo-telewizyjnych urządzeń nadawczych, dzięki którym mieszkańcy województwa lubuskiego mogą odbierać programy telewizyjne i radiowe.

Ciekawymi informacjami na temat masztu dzielił się z uczestnikami wycieczki Roman Rydliński, Kierownik RTCN (zdj. 1.).

Poza masztem w Jemiołowie studenci zwiedzili także ceglany wiadukt kolejowy o długości 40 m i wysokości 25 m, złożony z trzech łuków nośnych przypominających konstrukcją akwedukty rzymskie (zdj. 2). Wiadukt został wybudowany w roku 1909 i obecnie jest nieużytkowany w związku z likwidacją linii kolejowej.

Uczestnicy wycieczki zwiedzili także czternastowieczny zamek Joannitów w Łagowie, z atrakcyjnym punktem widokowym na wieży warownej górującej nad zamkiem. (zdj. 3).

W wycieczce uczestniczyła grupa pracowników Instytutu Budownictwa z prof. Antonim Matysiakiem, opiekunem Koła Młodych przy PZITB i prof. Jakubem Marcinowskim, opiekunem Koła Naukowego EiNAKI. Obaj profesorowie służyli studentom ciekawymi informacjami na temat zwiedzanych konstrukcji.

Marek Dankowski



ZDJ. 1



ZDJ. 2



ZDJ. 3

wydział matematyki informatyki i ekonometrii

W maju gościliśmy na naszym Wydziale prof. Zbigniewa Marciniaka z Instytutu Matematyki Uniwersytetu Warszawskiego. Prof. Marciniak pracuje w grupie eksperckiej ds. matematyki w Międzynarodowym Programie Oceny Umiejętności Uczniów *PISA*. Program ten prowadzony pod auspicjami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) poświęcony jest badaniu kompetencji piętnastolatków w trzech obszarach: rozumienia tekstu, myślenia matematycznego i myślenia naukowego. Badania w ramach programu *PISA* realizowane są przez Międzynarodowe Konsorcjum, w skład którego wchodzi: Australian Council of Educational Research (Australia), Netherlands National Institute for Educational Measurement (Holandia), Service de Pédagogie Expérimentale, Université de Liège (Belgia), National Institute for Educational Policy Research (Japonia) oraz Westat

(USA). Za realizację Programu w Polsce odpowiedzialne jest Centrum Badań Polityki Naukowej i Szkolnictwa Wyższego Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

Jedną z najbardziej istotnych cech Programu *PISA* jest to, że przydatne w życiu umiejętności i wiedzę ocenia się w sposób mający uniwersalne zastosowanie w wielu różnych krajach (w 2003 roku uczestniczyło 41 krajów). Na podstawie wyników próbnych badań wybiera się takie elementy testów, które pozwalają stworzyć uniwersalne wskaźniki mierzące przydatne umiejętności i które nadają się do porównań międzynarodowych. Szczegóły dotyczące wyników badań *PISA* znajdują się na stronie www.ifispan.waw.pl/ifis/badania/program_pisa/

Zaprezentowanymi przez prof. Marciniaka wykładami *O badaniu umiejętności matematycznych uczniów PISA* oraz *Matura z matematyki - podstawa programowa i*

standardy wymagań zapoczątkowaliśmy współpracę Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii z nauczycielami matematyki województwa lubuskiego, którzy wraz ze studentami specjalności nauczycielskiej na kierunku matematyka oraz pracownikami naszego Wydziału uczestniczyli w spotkaniu.

17 kwietnia w II Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gorzowie Wielkopolskim pracownicy Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii mgr Maciej Niedziela i mgr Tomasz Sułkowski wygłosili wykład *Matematyka jako opis świata, czyli modelowanie matematyczne w pigułce*, natomiast dr Aleksandra Arkit przedstawiła *Matematyczny niezbędnik konsumenta - Na zakupy*. Wykłady te odbywały się w ramach Szkolnego Festiwalu Nauki, na który składała się dwudniowa seria spotkań uczniów tamtejszego liceum z nauczycielami akademickimi z różnych ośrodków, w tym z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Prezentacje cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów liceum, którzy przybyli tłumnie posłuchać o możliwościach zastosowania matematyki w przemyśle i życiu codziennym. Pracownicy naszego Wydziału pokazali, że matematyka to nie tylko skomplikowane wzory i mozolne przekształcenia, ale także wspaniałe narzędzie do modelowania otaczającego nas świata. W trakcie wykładów omówiono zagadnienia związane z modelem rynku konsumpcyjnego, przedstawiono kilkanaście przykładów modelowanych problemów z różnych dziedzin życia. Prezentacje te miały na celu uzmysłowienie młodym ludziom, jakie możliwości daje studiowanie matematyki, a w szczególności matematyki przemysłowej na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Alina Szelecka

Wykłady jakie się odbyły w ramach seminarium wydziałowego

Peter Volkmann: *Quasimonotonicity*, 25 kwietnia 2007.

Iwona Włoch (Politechnika Rzeszowska): *Zbiory niezależne i dominujące w grafach*, 9 maja.

Lech Górniewicz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Zagadnienia brzegowe dla inkluzji różniczkowych*, 14 maja.

Tomasz Sułkowski (Zielona Góra): *Model matematyczny krzywej fazowej*, 30 maja.

Awans zawodowy pracowników

- **9 maja** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Barbary Mędryk**.

Tytuł rozprawy: *Funkcje arytmetyczne i specjalne ciągi liczbowe*

Promotor: dr hab. Aleksander Grytczuk (Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, Uniwersytet Zielonogórski)

Recenzenci: prof. Andrzej Rotkiewicz, prof. Kazimierz Wiertelak (Wydział Matematyki i Informatyki, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

- **16 maja** miała miejsce publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Justyny Jarczyk**

Tytuł rozprawy: *Niezmienniczość średnich quasi-arytmetycznych ważonych*

Promotor: prof. Janusz Matkowski (Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, Uniwersytet Zielonogórski),

Recenzenci: dr hab. inż. Joachim Domsta (Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej, Politechnika Gdańska), prof. Marek Cezary Zdun (Wydział Matematyczno-Fizyczno-Techniczny, Akademia Pedagogiczna w Krakowie)

- **6 czerwca** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Doroty Głazowskiej**

Tytuł rozprawy: *Niezmienniczość średniej geometrycznej w klasie średnich Cauchy'ego*

Promotor: prof. Janusz Matkowski (Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, Uniwersytet Zielonogórski)

Recenzenci: dr hab. Zygfryd Kominek (Instytut Matematyki, Uniwersytet Śląski), prof. Andrzej Smajdor (Instytut Matematyki, Akademia Pedagogiczna w Krakowie)

Udział pracowników w konferencjach

21-25 maja dr Anna Karczewska brała udział w konferencji *International Workshop on Applied Evolution Equations*, zorganizowanej przez Central European University w Budapeszcie. Zaproszenie na konferencję wystosował prof. G. Morosanu, dziekan wydziału matematycznego. W trakcie konferencji dr Karczewska wygłosiła wykład zatytułowany *On strong solutions to stochastic Volterra equations of convolution type*. Ponadto, w czasie jednej z sesji pani dr pełniła rolę chairmana.

Dorota Krassowska

XXIV International Colloquium nt. *Advanced manufacturing and repair technologies in vehicle industry*



wydział mechaniczny

Od 22 do 24 maja 2007 w miejscowości Svitavy (Republika Czeska) odbyło się kolejne, już XXIV Międzynarodowe Colloquium, tzw. „konferencja pięciu państw”, do których należą: Czesi, Słowacy, Węgrzy, Niemcy i Polacy. W tym roku gospodarzami byli Czesi, a w kolejnym rolę tę podejmuje kolejna grupa. Uniwersytet Zielonogórski włączył się do tej współpracy 10 lat temu, a w 2000 r. gościliśmy wszystkich w Łagowie (*Advanced Manufacturing and Repair Technologies in Vehicle Industry*/(Red.) Ferdynand Romankiewicz, Jerzy Mutwil, Elżbieta Krasicka-Cydzik - Zielona Góra-Łagów: [B.w.], 2000, 159 s. - ISBN: 83-85911-51-0).

Na konferencję przyjeżdżają profesorowie w asyście młodszych współpracowników lub doktorantów. Dla

tych ostatnich jest to czas, gdy trzeba stanąć na wysokości zadania i pochwalić się swoimi osiągnięciami, niekiedy po raz pierwszy w środowisku międzynarodowym. Ponieważ brałem udział w tej konferencji po raz pierwszy, zauważyłem, że prezentacje przed gremium przyjaźnie nastawionych, acz dociekliwych słuchaczy (głównie profesorów), poza znakomitą treścią mogą również zaowocować współpracą międzynarodową. Takie właśnie kontakty w Svitavy nawiązaliśmy. Jak nietrudno obliczyć historia colloquium sięga lat, gdy nie byliśmy jeszcze w UE, a wzajemna współpraca ościennych krajów pomagała w wymianie kadr i doświadczeń oraz prowadzeniu badań. Wielu dawnych uczestników to obecnie profesorowie wciąż z sentymentem uczestniczący w colloquium, tym razem z grupą młodszych kolegów.

Wśród omawianych problemów znalazły się zagadnienia związane z badaniami zmęczeniowymi stali żelazkowych, analizą fazową materiałów spiekanych laserowo, geopolimerami jako materiałami trzeciego milenium, efektami wzbudzonymi trybologicznie między szyną a kołem, doświadczalnym modelowaniem kompozytów przy użyciu macierzy nieliniowych, charakterystyką termoelektryczną i mikrotwardościową procesu relaksacji w stopach szklanych, czynnikami eksploatacyjnymi (TPM i PAMCO) jako wskaźnikami jakości oraz inne.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że prace naszych młodych sąsiadów były w większości wspomagane przez granty, np. Ministerstwa Edukacji (Ministry of Education of Slovak Republic and Slovak Academy of Science) czy Fundusz Badań Naukowych (the Hungarian Scientific Research Fund, OTKA).

W programie konferencji pierwszego dnia zaplanowano czas na wysłuchanie krótkiego koncertu organowego, w kościele w miasteczku Svitavy. Drugiego dnia zwiedziliśmy zakłady Karosa (Iveco), produkujące autobusy. Przewodnikiem był człowiek, który spędził w tej firmie wiele lat. Znał on nie tylko fakty dzisiejsze (mogłiśmy zapoznać się z tajnikami powstawania autobusów i obejrzeć linię montażową), lecz także dzielił się historią, pokazywał fotografie pierwszych autobusów, przy tym wszystkim zachowując emocjonalny stosunek do przedstawianych faktów.

Nie obyło się też bez małych problemów. Autobus Iveco, który wiozł nas do zakładów Iveco, uległ niespodziewanej awarii (zawiodła chyba elektronika). Pierwszego dnia natomiast zaplanowana była wizyta w zakładach Westvaco, produkujących różne pojemniki. Niestety, spóźniliśmy się kilkanaście minut i wejście na teren zakładu nie było już możliwe. Cóż, tak to jest w kapitalizmie - czas to pieniądz.

Konferencja miała bardzo przyjacielski charakter, co zostało m.in. wyrażone wspomnieniami oraz wzajemnym obdarowaniem się drobnymi podarkami, charakterystycznymi dla poszczególnych krajów. Wszyscy pożegnali się krótkim „Do zobaczenia za rok w Słowacji”.

Krzysztof Białas-Heltowski

Koło Naukowe Młodych Dydaktyków – konkurs i plany na przyszłość...

Nasze Koło działające przy Instytucie Edukacji Techniczno-Informatycznej dzięki zaangażowaniu

członków, pomocy opiekunów naukowych oraz przychylności Parlamentu Studenckiego, zorganizowało w kwietniu tego roku konkurs dla studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Nie bez wpływu była owocna współpraca ze strony sponsorów nagród: szkoły języków obcych Lingua Viva, sklepu komputerowego Tyl-da, agencji reklamowej Abi Plus, restauracji Ermitaż, hurtowni materiałów biurowych Biuro Plus oraz dyrektora Instytutu Edukacji Techniczno – Informatycznej. Hasło konkursu brzmiało: *Kto uczniem nigdy nie był też mistrzem nie będzie*, a sam konkurs obejmował zagadnienia związane z dziedziną bliską naszemu Kołu – dydaktyką ogólną. Patronat naukowy nad konkursem objęła opiekun naszego Koła prof. Stanisława Danuta Frejman. W składzie jury zasiadli: prof. Mirosław Frejman, dr Wiktor Markowski oraz dr Ireneusz Nijaki. Otwarcia konkursu dokonał dyrektor Instytutu Edukacji Techniczno-Informatycznej prof. Bogusław Pietruliwicz, a nad poprawnością stosowania reguł czuwali wymienieni członkowie jury i prowadząca konkurs dr Eunia Baron-Polańczyk.

Dziedzina bliska działalności Koła okazała się bliska również studentom naszego Uniwersytetu, gdyż konkurs cieszył się sporym zainteresowaniem. Gościliśmy studentów zarówno z kampusu A, jak i kampusu B. Jury konkursu wyłoniło następujących laureatów: Statkiewicz Ewa, Przybylska Magdalena, Osowska Maria, Białowas Nina, Rosa Marcin.

Konkurs poprzedzony był przedstawieniem działalności Koła. Podczas prezentacji nasi członkowie przekonywali o słuszności realizacji podstawowych celów działalności:

- promowania nowoczesnej dydaktyki
- wdrażanie studentów do pracy badawczej
- inspirowanie studentów do aktywnego poznawania nowoczesnego podejścia do edukacji techniczno – informatycznej.

Nasze działania w tym zakresie uwieńczone są w pracy zbiorowej pod tytułem *Z problematyki edukacji nauczycielskiej studentów ETI*. Przedstawiliśmy również projekt, którego realizacja przewidziana jest na najbliższy okres. Pomysł projektu wypływa z przemian, jakie przechodzi szkolnictwo (m.in. coraz częstsze odstępowanie od tradycyjnych metod realizacji kształcenia na rzecz tzw. kształcenia na odległość, czyli przy użyciu nowoczesnych technik multimedialnych w tym sieci Internet). Zaintrygował nas problem utrzymania jakości kształcenia w tak realizowanym procesie dydaktycznym. Podjęciu tego problemu służyć będzie debata oksfordzka. Teza tej debaty brzmi następująco: *Zdalne nauczanie – uczenie się – ta sama jakość kształcenia*. Do dyskusji zamierzamy zaprosić przedstawicieli kadry dydaktycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, przedstawicieli ośrodków realizujących takie kształcenie oraz studentów, aby przedstawić problem z różnych perspektyw. Partnerami w realizacji będą Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna w Żarach oraz Zakład Doskonalenia Zawodowego w Zielonej Górze. Nasi opiekunowie wspierają i korygują nasze działania i mamy nadzieję, że wkrótce wspomniany projekt zostanie zrealizowany.

Łukasz Czarkowski
Przewodniczący KNMD



wydział
nauk
pedagogicznych
i społecznych

Uczyć, żeby nauczyć!

Pod takim tytułem odbyła się 21 kwietnia na Wydziale Nauk Pedagogicznych i Społecznych konferencja, która zgromadziła wielu słuchaczy. Pomysłodawcą spotkania było znane nauczycielom klas I-III wydawnictwo Dida-sko. Z ramienia Uniwersytetu organizatorem konferencji był Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej. Przybyłych Gości przywitała dr Ewa Narkiewicz-Niedbałec - Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju oraz prof. Grażyna Miłkowska - Dyrektor Instytutu Pedagogiki i Psychologii. W programie spotkania znalazły się zarówno wykłady jak i zajęcia warsztatowo - metodyczne.

Z dużym zainteresowaniem wysłuchaliśmy wystąpienia Joanny Białobrzskiej, która zadziwiła wszystkich pasją odnalezioną w pracy z dziećmi. Jej wyjątkowo trafne spostrzeżenia dotyczące natury dziecięcego uczenia się, wyrażanego w zainteresowaniu otaczającym światem, stały się dla niej źródłem inspiracji w praktyce szkolnej i przedszkolnej. Ogromny zapal i entuzjazm, tak rzadkie we współczesnej szkole, a „tryskające” z osoby Joanny Białobrzskiej okazały się bodźcem elektryzującym zebranych nauczycieli.

Niezwykle interesujące było również spotkanie ze Stevenem Michaëlisem, który przybył specjalnie z londyńskiego Sound Learning Center, gdzie wspólnie z żoną Katarzyną Gozdek-Michaëlis (autorką znanych w Polsce książek *Rozwiń swój genialny umysł* i *Supermożliwości twojego umysłu*) prowadzą badania nad procesami uczenia się i samorozwojem, co było też przedmiotem wykładu. Steven Michaëlis z ogromną łatwością nawiązał kontakt ze słuchaczami, choć mówił w języku angielskim. Bardzo profesjonalne przygotowanie merytoryczne, techniczne i organizacyjne wykładu uwzględniające wielozmysłowość odbioru, aktywny udział słuchaczy, bezpośredni kontakt, przykłady z życia, uporządkowanie kolejnych myśli i eksponowanie najistotniejszych zagadnień uczyniły wykład niesamowicie łatwym w odbiorze. Nie można było się nudzić!

W części warsztatowo-metodycznej szczególnym zainteresowaniem cieszyły się propozycje zajęć przedstawiane przez Iwonę Demiańczuk oraz Kamilę Paplińską-Jaworską, dotyczące pracy nad mową ustną i pisaną młodszych uczniów. Obie autorki dowiodły, że to, co w pracy z dzieckiem jest najtrudniejsze, bo nużące ilością powtórzeń (tak jest właśnie z ćwiczeniami logopedycznymi oraz z wprowadzaniem kolejnych liter, bo zanim dzieci zaczną czytać mija sporo czasu), można zreali-

zować wzbudzając dziecięcy entuzjazm.

Dobrze jest, gdy ośrodek uniwersytecki jest miejscem, w którym można poznać inną optykę widzenia pedagogiki i czerpać z dorobku naukowego pedagogów z różnych stron świata i dorobku praktycznego nauczycieli-pasjonatów pozytywnie „doświadczonych dzieckiem”. Ważne jest również, aby spotkania tego typu pomagały w zdobywaniu wiedzy o dziecku, uczyły jak je obserwować i słuchać, a nade wszystko rozbudzały entuzjazm i wiarę nauczycieli, że w edukacji dzieci naprawdę może być lepiej, ciekawiej, inaczej.

Iwona Kopaczyńska
Agnieszka Nowak-Łojewska

IX Letnia Szkoła Młodych Andragogów

W dniach 21-26 maja 2007r. Uniwersytet Zielonogórski po raz dziewiąty gościł młodych badaczy-andragogów oraz uznanych profesorów z różnych ośrodków akademickich w kraju - uczestników IX Letniej Szkoły Młodych Andragogów. Organizatorami całego przedsięwzięcia byli: Zakład Pedagogiki Kulturalno-Oświatowej Instytutu Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zespół Pedagogiki Dorosłych Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, Akademickie Towarzystwo Andragogiczne, a także po raz pierwszy w tym roku – Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji TWP we Wrocławiu.

Szkoła Młodych Andragogów została pomyślana jako miejsce cyklicznych spotkań młodych adeptów nauki stawiających swoje pierwsze kroki na gruncie badań andragogicznych oraz wybitnych naukowców posiadających bogaty dorobek naukowo-badawczy w dziedzinie nauk społecznych. Spotkania, odbywające się corocznie pod naukowym kierownictwem prof. Józefa Kargula, trwają około tygodnia, mają swoją specyficzną konwencję, oraz wynikający z niej ramowy „scenariusz działania”. Zgodnie z nim młodzi badacze publicznie prezentują przygotowane wcześniej wystąpienia naukowe, uczestniczą w profesorskich wykładach i naukowych dyskusjach, prowadzą tzw. spotkania z mistrzem, biorą udział w grach symulacyjnych. Tradycją zielonogórskich spotkań stały się też cykliczne wyjazdy do niemieckich instytucji społeczno – kulturalnych i oświatowych. Po zakończeniu Szkoły jej uczestnicy przygotowują na podstawie swoich wystąpień artykuły naukowe, które publikowane są w corocznie wydawanych w Oficynie Wydawniczej UZ - Dyskursach młodych andragogów.

W tym roku w zielonogórskiej Szkole Andragogów wzięli udział przedstawiciele takich ośrodków akademickich jak: Uniwersytet Zielonogórski, Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji TWP we Wrocławiu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Śląski, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Brzegu, Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu, Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Mysłowicach, Wyższa Szkoła Kupiecka w Łodzi.

Uroczystego otwarcia IX Letniej Szkoły Młodych Andragogów dokonali: Prodziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych UZ – prof. Ryszard Asienkiewicz oraz Prorektor Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP we Wrocławiu – prof. Bogusława Dorota Gołębiak, która wygłosiła również wykład inauguracyjny pt.: *Pedeutologia i/a andragogika. Konwersacja w 'dobrym' towarzystwie*. W ciągu pięciu dni młodzi andragodzy, oraz zaproszeni goście i studenci, mieli okazję wysłuchać kilku, połączonych z dyskusjami, wykładów profesorskich, takich jak: prof. Beaty Sierockiej (DSWE TWP we Wrocławiu) - *Jak pytanie o szeroko rozumiane wychowanie inspirowało moją drogę zawodową*, prof. Elżbiety Kowalskiej-Dubas (UŁ) - *Samotność - w poszukiwaniu istoty samotności*, prof. Olgi Czerniawskiej (WSHE w Łodzi) - *Co jest ważne, a co najważniejsze w andragogice i gerontologii?*, prof. Mieczysława Malewskiego (DSWE TWP we Wrocławiu) - *Paradygmatyczna zmiana w teorii edukacji dorosłych*, prof. Tadeusza Aleksandra (UJ) - *Instytucje oświaty dorosłych w Polsce*, prof. Bogdana Idzikowskiego (UZ) - *Dekonstrukcja i rekonstrukcja pojęcia czas wolny w społeczeństwach transformacji*, prof. Zenona Jasińskiego (UO) - *Oświata dorosłych i edukacja wielokulturowa z perspektywy zaolziańskiej i europejskiej*, prof. Józefa Kargula (DSWE TWP we Wrocławiu) - *Spotkanie międzykulturowe jako doświadczenie biograficzne*. Warto tu dodać, że większość zaproszonych profesorów nie ograniczyła swojego udziału w Szkole jedynie do wygłoszenia wykładu, ale towarzyszyła młodym andragogom w pozostałych formach zajęć - wspomagając ich w zmaganiach naukowych, biorąc udział w dyskusjach, grach symulacyjnych i nieformalnych spotkaniach, udzielając konsultacji, inspirując i doradzając. Dla początkujących badaczy było to – co podkreślali – niezwykle cenne, „uczące” i wspierające ich doświadczenie.

Interesujące (a czasem i „burzliwe”) dyskusje towarzyszyły też wystąpieniom samych młodych andragogów, którzy lokując swoje zainteresowania naukowe w obszarze szeroko rozumianej edukacji dorosłych skupiali uwagę na rozmaitych problemach badawczych. Podejmowali tematy związane między innymi z poradnictwem andragogicznym, edukacją międzykulturową, regionalną, edukacją osób „trzeciego wieku”, edukacją

prozdrowotną i medialną, uczeniem się w środowisku pracy, rozwojem karier naukowych kobiet, a także podejmowali tematy o charakterze czysto metodologicznym dotyczące np. specyfiki badań biograficznych, czy też zastosowania metod etnograficznych w pedagogice. Można mieć nadzieję, że refleksje, uwagi, sugestie i wskazówki przekazywane młodym badaczom podczas dyskusji po ich wystąpieniach, pomogą udoskonalić im i wzbogacić teksty naukowe przygotowywane do publikacji w *Dyskursach młodych andragogów*.

Stałym punktem programu Szkoły Andragogów jest udział w grach symulacyjnych opracowywanych przez jej kierownika naukowego prof. J. Kargula. W tym roku były to gry typu: „Posiedzenie Rady Naukowej Instytutu w celu wypracowania strategii wydatków na badania własne” (uczestnicy musieli zdecydować, na który projekt naukowy, spośród złożonych przez profesorów, doktora i magistrów, przeznaczyć posiadane środki finansowe) oraz gra: „Posiedzenie zespołu redakcyjnego czasopisma pedagogicznego” (zadaniem „redaktorów” było zdecydowanie, wedle ustalonych wcześniej kryteriów, czy nadesłane artykuły naukowe zostaną przyjęte do publikacji i uzasadnienie swojego stanowiska).

Tradycyjnie już jeden dzień „z życia Szkoły” przeznaczony był na wyjazd studyjny do Niemiec. W tym roku było to spotkanie w Centrum Koordynacyjnym „Zukunft im Zentrum” w Berlinie, w którym uczestniczyli: Frank Schröder (stały pracownik Centrum) oraz dr Helga Stock z Uniwersytetu Humboldta i Inga Börjesson, współpracujące obecnie z Centrum przy realizacji projektu dotyczącego rozwijania standardów jakości w poradnictwie i edukacji dorosłych. „Zukunft im Zentrum” jest firmą prywatną, działa od 15 lat i jest jedną z ważniejszych berlińskich instytucji koordynujących, organizujących i finansujących projekty edukacyjne m.in. skierowane do osób bezrobotnych; współpracuje z prawie wszystkimi instytucjami edukacji dorosłych w Berlinie.

Letnia Szkoła Młodych Andragogów obchodzić będzie w przyszłym roku jubileusz 10-lecia swego istnienia. Wpisała się ona już na stałe w kalendarz ważnych imprez naukowych w polskim środowisku andragogicznym. Uczestnicy Szkoły, szczególnie ci przyjeżdżający do niej po raz kolejny, podkreślają jak duże ma dla nich znaczenie stworzona tu możliwość korzystania z wiedzy i doświadczenia zaproszonych profesorów, doskonalenia się, rozwijania, dzielenia pomysłami naukowymi, refleksjami i poglądami oraz wzajemnego poznawania się w twórczej i przyjaznej atmosferze. Opinie te nie tylko cieszą organizatorów, ale też pozwalają mieć nadzieję, że dla młodych ludzi udział w Letniej Szkole Młodych Andragogów jest ważnym punktem w ich biografii naukowej, a także istotnym elementem ich procesu uczenia się i stawania badaczem - andragogiem i nauczycielem dorosłych.

Małgorzata Olejarsz

Doktorowi Mariuszowi Kwiatkowskiemu, Jego dzieciom oraz całej rodzinie

wyrazy najgłębszego współczucia

z powodu nieoczekiwanej dla wszystkich śmierci Alicji

składają

Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

....Biblioteka Uniwersytecka

Tydzień Bibliotek

7-13 maja – Biblioteka mojego wieku

Motywnym przewodnim tegorocznego *Tygodnia* była *Biblioteka mojego wieku*. Organizatorzy uzasadnili wybór tego hasła mając na uwadze jego uniwersalizm. Motto odnosi się nie tylko do historycznej, bądź cywilizacyjnej rangi biblioteki, lecz dotyczy wprost każdego z nas. Przesłanie pozwoliło na ukazanie technicznych i organizacyjnych możliwości bibliotek XXI wieku, przedstawianie zastosowanych rozwiązań w udostępnianiu własnych zbiorów poszczególnym grupom użytkowników. *Biblioteka mojego wieku* nie różnicuje generacji, nie dzieli pokoleń – jest dla wszystkich szanujących książkę i jej współczesne atrybuty.

7-13 maja – BOOKCROSSING – akcja uwalniania książek



7 maja – wystawy

- *Biblioteka mojej przyszłości*. Prezentacja prac konkursowych SARP na projekt budynku Biblioteki Uniwersyteckiej w Zielonej Górze - kampus B
- *Biblioteka mojego wieku* - kampus A

8 maja – dzień otwarty w Bibliotece Uniwersyteckiej

- Pracownia digitalizacyjna ONHS – prezentacja Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej
- Pracownia Zbiorów Specjalnych – pokaz bibliotecznych cimeliów oraz demonstracja możliwości Pracowni Konserwacji Książki
- Dział Czasopism ONHS – prezentacja baz danych i czasopism elektronicznych ze zbiorów BU oraz testowych baz humanistycznych *Proquest Humanitis*
- Dział Informacji Naukowej ONHS – prezentacja Systemu Komputerowej Ewidencji Publikacji oraz warsztatu pracy dla humanistów
- Dział Informacji Naukowej ONTS – prezentacja baz danych i czasopism elektronicznych ze zbiorów BU
- Punkt Informacji Normalizacyjnej – prezentacja oferty ośrodka
- Regionalny Ośrodek Informacji Patentowej – warsztaty związane z wyszukiwaniem informacji

9 maja – inauguracja

działań otwartych Artoteki Fotografii

- Prezentacja Artoteki Fotografii i jej kolekcji fotografii artystycznej
- Spotkanie z prof. Stefanem Wojneckim z Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, wybitnym artystą fotografem, animatorem i teoretykiem fotografii. Wykład i prezentacja *Moja fotografia w pigułce*

**pion
prorektora
ds. nauki
i współpracy
z zagranicą**

10 maja – Galeria Grafiki Biblioteki Sztuki

- Prezentacja Artoteki Grafiki i jej kolekcji – współczesnej grafiki polskiej i obcej
- Wystawa *Tadeusza Sawy Borysławskiego: Geometria chaosu* – Galeria Grafiki Biblioteki Sztuki.

Ewa Adaszyńska

....Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii

Współpraca z Sitech Sp. z o.o.

Firma Sitech Sp. z o.o. należy do niemieckiego koncernu grupy Volkswagen i zajmuje się wytwarzaniem stelaży siedzących samochodowych dla większości modeli samochodów jakie produkuje ten koncern. Zakład, który ma siedzibę w Polkowicach, zatrudnia około 1300 pracowników.

Współpraca z firmą Sitech została zapoczątkowana na początku bieżącego roku. W lutym gościliśmy na uczelni Prezesa firmy – pana Jacoba Dycka wraz ze współpracownikami, natomiast w kwietniu i maju pracownicy i studenci Wydziału Mechanicznego mogli zapoznać się z funkcjonowaniem firmy w Polkowicach.

26 kwietnia 2007 grupa adiunktów Wydziału Mechanicznego odwiedziła firmę Sitech Sp. z o.o. w celu przedyskutowania problemów pozyskania wykształconej kadry kierowniczej dla przemysłu oraz kierunków kształcenia studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc w spotkaniu wzięli udział: dr inż. Roman Kielec (inicjator i koordynator współpracy), dr inż. Piotr Kuryło, dr inż. Edward Ter-tel, dr inż. Marek Malinowski, dr inż. Kazimierz Dobrucki, dr inż. Andrzej Lasota i dr inż. Janusz Walkowiak. Podczas dyskusji kierownictwo firmy wyraziło chęć udziału w prowadzeniu prac dyplomowych oraz umożliwienie zdobywania wiedzy zawodowej studentom poprzez organizację praktyk studenckich. O przyszłości naszych studentów w firmie Sitech dyskutowano z kierownikami wydziałów: konstrukcyjnego, planowania produkcji i utrzymania ruchu. Nad całością rozmów czuwał pełnomocnik zarządu Robert Bachorski, który również oprowadził pracowników UZ po halach produkcyjnych, omawiając szczegółowo specyfikę cyklu produkcyjnego przedsiębiorstwa.

Wyjazd dla grupy studentów kierunku *zarządzanie i inżynieria produkcji* Wydziału Mechanicznego odbył się 9 maja 2007. Wizyta podzielona została na dwa etapy: zwiedzanie hal produkcyjnych oraz spotkanie grupy studentów z kadrą kierowniczą firmy, na którym przedstawiono działania przedsiębiorstwa w poszczególnych działach. Opiekunem grupy była dr inż. Justyna Patalas.

Wynikiem tych wizyt jest możliwość podjęcia prac dyplomowych oraz praktyk zawodowych przez studentów UZ, a dla pracowników naszej uczelni – zdobywanie doświadczeń zawodowych, które niewątpliwie korzystnie wpłyną na atrakcyjność i efektywność procesu dydaktycznego.

Kinga Włoch

artoteka

FOTOGRAFII

BIBLIOTEKA UNIwersYTEtu ZIELONOGÓRSKIEGO

Artoteka Fotografii Biblioteki Uniwersyteckiej inaugurowała *działalność otwartą* spotkaniem z prof. Stefanem Wojneckim z Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, znakomitym artystą, animatorem i teoretykiem fotografii, twórcą zaliczanym do fotograficznej neoawangardy. Artysta należy do grona „fotografów penetrujących”. Podejmuje śmiałe eksperymenty w zakresie warsztatu i form przekazu plastycznego. Wyróżnikiem Jego twórczości jest próba łączenia zainteresowań i eksperymentów technicznych z własną koncepcją sztuki.

Wykład Profesora i medialna prezentacja twórczości, pod tytułem *Moja fotografia w pigułce. 1956-2006*, rozpoczęły nowy cykl działalności Artoteki, zakładający otwarte dla wszystkich spotkania z wybitnymi artystami zajmującymi się fotografią.

Artoteka Fotografii Biblioteki Uniwersyteckiej działa od 2004 roku. Jej zadaniem jest nie tylko kompletowanie biblioteki i dokumentacji artystycznej, tworzenie znaczącej kolekcji artystycznej najwybitniejszych twórców ale także inicjowanie różnorodnych działań z udziałem artystów - wykładów i dyskusji, prezentacji, pokazów i wystaw. Artoteka jest dla biblioteki i zainteresowanych szansą zdobycia wiedzy o sztuce najnowszej, możliwością uczestniczenia w artystycznych wydarzeniach.

Spotkanie z prof. Wojneckim odbyło się 9 maja w ramach cyklu imprez i spotkań przygotowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką w ogólnopolskim *Tygodniu Bibliotek*.

Ewa Adaszyńska

Stefan Wojnecki

Urodzony w Poznaniu w 1929 r. Studia i dyplom z fizyki na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Profesor tytułarny poznańskiej Akademii Sztuk Pięknych.



Zajmuje się fotografią, instalacjami oraz teorią fotografii. Komisarz wystaw, organizator sympozjów i warsztatów. Założyciel pierwszej w Polsce katedry fotografii w Akademii Sztuk Pięknych.

Artoteka Fotografii ma w swojej kolekcji 13 prac Profesora.

Moja fotografia w pigułce.

Komentarz do własnej twórczości

Myślą przewodnią mojej twórczości jest *sztuka penetrująca*. Pod tym pojęciem rozumiem sztukę, która zajmuje się samą sobą - zwróconą ku własnym cechom i zależnościom, penetrującą zakamarki, styki oraz obrzeża swojego obszaru w sposób właściwy sztuce. Szczególnie chodzi o wewnętrzne sprawy, o nowe aspekty, o sposób pojmowania fotografii.

Patrząc od strony fotograficznego tworzywa, moja twórczość przebiega pomiędzy skrajnymi biegunami analogowej oraz cyfrowej fotografii, obrazującymi funkcje matematyczne. Odnosząc się do procesu re-

alizacyjnego - 50 lat dystansu wypełnia wachlarz zdjęć, naświetlonych w czasie od dwu stumilionowych części sekundy, do zdjęć możliwych do wykonania tylko jeden raz w ciągu doby. Podczas naświetlania i jednych, i drugich, nie widać co się fotografuje. Takie prace wymagają specjalistycznej wiedzy, perfekcyjnego podejścia i profesjonalnych umiejętności.

Z punktu widzenia ówczesnych idei sztuki, w mojej twórczości ustosunkowuję się do nich wprost lub pośrednio, nierzadko sięgając po miąższ ważkich problemów społecznych. Również nie stronię od refleksji nad magią fotograficznej materii. Jednakże zagadnieniem do którego ciągle powracam, jest filozoficzny problem ukazania ruchu, jego różnorodnych postaci i ujęć.

W latach 1956 do 1968 zajmowałem się *fotografią generatywną*. Była to fotografia tworząca obrazy z samej siebie. W latach 1969 do 1981 tworzyłem równoległe do *fotografii analitycznej*. Oznacza to, że oprócz penetracji właściwości fotografii, w swoich pracach poruszałem także problemy społeczne. W latach 1982 do 1999 związałem się z *fotografią intermedialną*. W latach 2000 do 2005 uprawiałem (i czynię to nadal) *fotografię post-medialną*. Dwa ostatnie terminy wprowadzone zostały w Polsce przeze mnie.

Działalność twórczą rozpocząłem w 1956r. fotografią społecznie zaangażowaną. Od 1957 roku swoje zainteresowania zwróciłem ku przestrzeniom alternatywnym, w tym matematycznym. W 1965 roku zająłem się generowaniem obrazów, których źródłem był fotochemiczny rastr soczewkowy. Tą opracowaną przeze mnie metodę rozbudowałem w tzw. *Duogramach*. *Duogramy*, połączone z soczewkowym rastrem dają wrażenie trójwymiarowości, pulsacji i zmienności obrazu w zależności od przyjętego punktu obserwacji.

W latach siedemdziesiątych moje główne zainteresowania biegle równoległe do sztuki analitycznej, zwracając równocześnie uwagę na wartości społeczne. Wyjście poza obraz rozpocząłem w 1969 roku wystawą *Twarze*. W 1974 roku zwróciłem uwagę na możliwość wewnętrznej alternatywności sztuki wystawą *Sztuka alternatywna*. W roku 1978 pokazałem na wystawie *Hiperfotografia* prace multiperspektywiczne, zsyntetyzowane z wielu negatywów. Określiłem je jako hiperrealizm fotografii.

W 1979 roku wysunąłem tezę dotyczącą ontologii fotografii, iż fotografia może być pojmowana jako model rzeczywistości. Stworzyłem także pojęcie obrazu impulsograficznego, jako nadrzędne pojęcie obrazu fotograficznego i wzrokowego.

W tym samym roku zapoczątkowałem w swojej twórczości tendencję autorefleksji. W jej ramach podjąłem w 1980 roku problem tożsamości, a w roku następnym zaprezentowałem wystawę *Fotografia tożsamości*.

W latach 1986 i 1987 w wystawach pod dwoma tytułami *Wpisuję swoje uporządkowanie świata i Wpisuję swoje przeżywanie świata*, wyraziłem swój wewnętrzny model świata. Chodziło tam także o przechodzenie w fotografii istniejącego w nieistniejące i nieistniejącego w istniejące. Prace z tego cyklu dotyczą fenomenu „gubienia” przez fotografię fragmentów rzeczywistości, dla których czas ekspozycji jest zbyt krótki aby je zarejestrować. A jednocześnie odnajdywania innej rzeczywistości, powstałej przez wizualizację drogi światła w postaci rysunku widzianego tylko dzięki fotograficznej rejestracji dość długich przebiegów światła.

W roku 1988 byłem animatorem imprezy *Polska fotografia intermedialna lat 80-ych*, wystawiając między innymi fotografię komputerową i instalację z laserem.

Na początku lat dziewięćdziesiątych zainteresowałem się paradoksem śladu i cytatu w fotografii.

W 1996 r. podjąłem problem przemian sztuki, i powstawania nowych jej odgałęzień przy zachowaniu dotychczasowych, określając moment bifurkacji mianem *Y sztuki*.

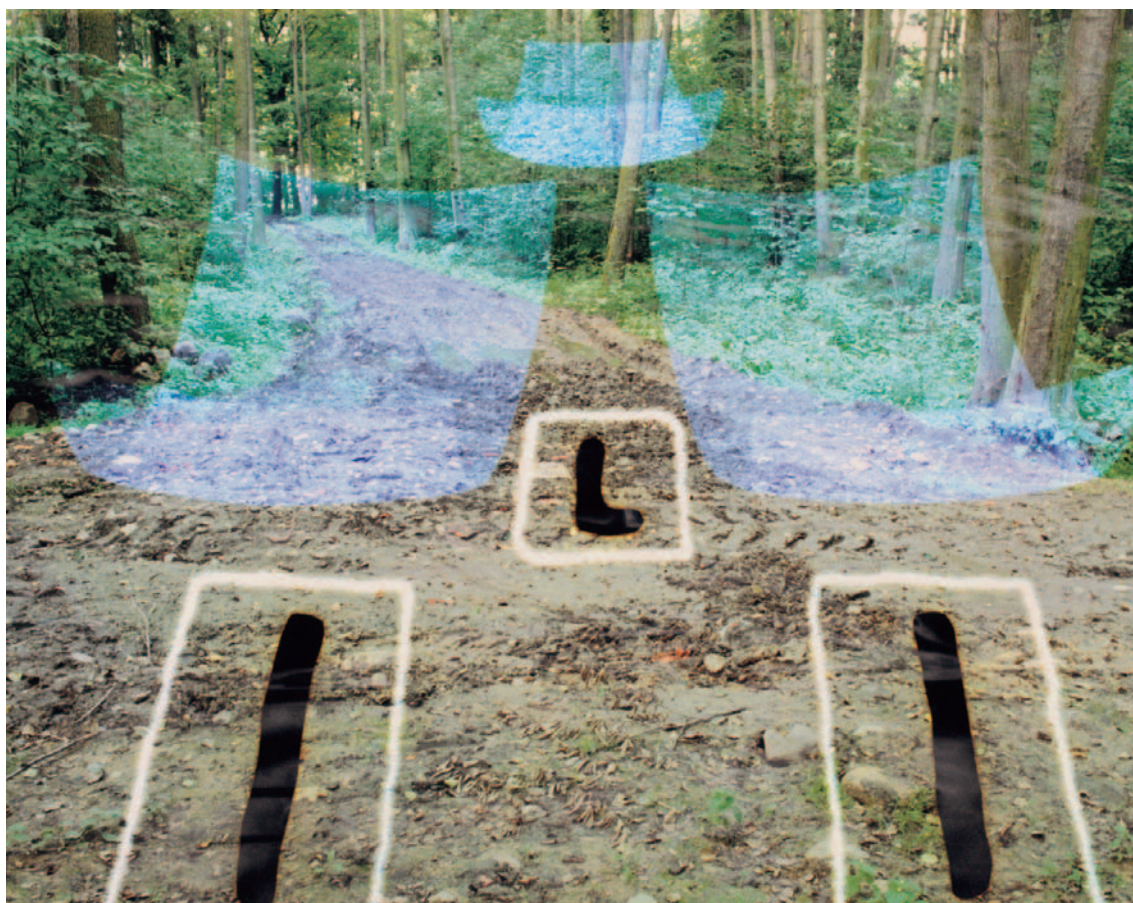
W 2000 r. sformułowałem ideę fotografii postmedialnej, uzupełniając ją w następnych latach spojrzeniem na fotografię poprzez pryzmat alchemii.

W ramach fotografii postmedialnej, w latach 2001-2002 zrealizowałem serię zdjęć kamerą otworkową. Penetrowałem wpływ kształtu otworka na wygląd fotografii. Przykładowo zdjęcie wykonane poprzez otworek o kształcie pionowej szczeliny robi wrażenie, jakby kamera i sfotografowane obiekty były wzajemnie poruszone. Tymczasem wszystkie elementy były nieruchome. Inne otworki miały kształty np. szczeliny poziomej, okręgu, obrysu trójkąta, kwadratu czy litery S. Materiałem wyjściowym były m. in. bezkamerowy obraz cyfrowy, opcja kołowego widma barw na ekranie monitora, duogram.

W 2004 r. zwróciłem uwagę na tzw. krzywe Beziera. Krzywe Beziera wzięły swoją nazwę od Pierre'a Bézier'a. Stworzył on formułę matematyczną, na której bazuje kod opisujący krzywe. Tak więc w obrazie wektorowym związanym z krzywymi Beziera, kształty, kolory i rozmiary definiowane są za pomocą wzorów matematycznych. Taki obraz także można tworzyć poprzez wzorce-motywy, z góry określone przez program.

Uważam, że pojęcie fotografii można rozszerzyć, określając fotografię jako obraz utworzony z czynników danych a priori. W takim ujęciu, obraz zawierający wybrane, z góry określone wzorce kształtu i koloru jest fotografią.

Stefan Wojewski



**pion
prorektora
ds. jakości
kształcenia**

Konferencja ministrów szkolnictwa wyższego w Londynie

Konferencja z udziałem 46 europejskich ministrów szkolnictwa wyższego, która odbyła się 17-18 maja w Londynie, dokonała przeglądu zapoczątkowanego w 1999 r. Procesu Bolońskiego, którego celem jest utworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego.

Podczas, odbywającego się co dwa lata, spotkania dokonano podsumowania dotychczasowych osiągnięć w ramach Procesu oraz ustalono priorytety działań na najbliższy okres.

Komunikat londyński, będący dokumentem końcowym konferencji, skupia się na następujących priorytetach: mobilność studentów i wykładowców, system kształcenia w dwóch cyklach, uznawalność kwalifikacji, zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, studia doktoranckie,

zatrudnialność absolwentów oraz Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego w wymiarze globalnym.

Dokument zawiera również wytyczne dla najbliższych działań, wspominając o randze kształcenia przez całe życie, wskazuje na fakt, że nie jest on wystarczająco rozwinięty i powszechnie dostępny. Opisuje znaczny postęp, który został dokonany w obszarze trójstopniowego systemu kształcenia oraz redukcji barier pomiędzy cyklami. Zaleca dalszy wysiłek we właściwym wdrażaniu punktacji ECTS opartej na rzeczywistym obciążeniu studenta. Komunikat wspomina również o wymiarze społecznym i roli jakie szkolnictwo wyższe powinno odgrywać w procesie wychowawczym oraz kwestii ustanowienia europejskich instytucji dbających o jakość nauczania.

Olga Moralska

Opinie

Wojna z Iranem. Czy opłaca się eksportować demokrację na Bliski Wschód?

Od jakiegoś czasu sporo mówi się o ewentualnym konflikcie zbrojnym USA oraz ich sojuszników z Iranem. Na początku kwietnia mówiło się już nawet o możliwości ataku USA na Iran. Od kiedy prezydentem tego kraju został Mahmud Ahmadineżad, który rozwinął program wzbogacania uranu oraz wezwał do „wymazania Izraela z mapy” stosunki świata zachodniego z Iranem znacząco się pogorszyły. Co z tego wyniknie? Nie wiadomo, aczkolwiek można domniemywać.

Na początku należałoby się zastanowić nad ewentualnym scenariuszem „zneutralizowania” Iranu. Czy podobnym jak w Iraku? Jestem przeciwnikiem takiej akcji. Próba zaprowadzenia w krajach muzułmańskich demokracji, moim zdaniem, raczej się nie uda. Kultura łaćkańska oraz islamska bardzo się od siebie różnią. Demokracja jest ponadto wytworem powstałym tylko i wyłącznie w obrębie naszej kultury. Państwa demokratyczne, a szczególnie takie, które dysponują sprawnymi instytucjami typowymi dla tego ustroju są poza kulturą zachodnią rzadkością, czymś unikalnym. W zasadzie to tylko Japonia, Korea Płd., Indie i RPA. I pamiętać trzeba, że te kraje rozwijały się w szczególnych warunkach. Japonia w okresie Meiji przeżywała okres fascynacji zachodem. Wielu Japończyków (także prominentnych) wówczas przeszło na chrześcijaństwo. Nastąpił tam szybki rozwój technologiczny. Klęska w 1945 roku była dla nich wielkim ciosem. Owszem, demokrację alianci narzucili im siłą, ale z pewnością japońskie społeczeństwo uznało, że aby być silnymi, należy brać przykład ze zwycięzców, m.in. poprzez

przejęcie ich rozwiązań ustrojowych. W Korei natomiast przed wchłonięciem tego kraju przez Japonię działały misje chrześcijańskie, które ukształtowały sporą część późniejszych elit politycznych tego kraju. Koreańczycy postrzegali zachód jako wyzwoliciela od okupanta. Ponadto demokracja w Korei Płd. to dopiero koniec lat 80 ubiegłego wieku. Indie były przez kilka stuleci brytyjską kolonią i koloniści odcisnęli na tym kraju bardzo mocno swe piętno. Hindusi umieli to piętno mądrze wykorzystać. RPA, mimo iż leży w Afryce to kraj stworzony przez Europejczyków. Należy pamiętać, iż biali wnieśli tam znacznie więcej, niż tylko brutalny system apartheidu. Widać więc, iż są to przypadki dość specyficzne.

Broń jądrowa w rękach rządzonego przez ajatollahów Iranu jest czymś bardzo niebezpiecznym. Moim zdaniem najlepszym sposobem pozbawienia tego państwa jądrowego oręża jest atak powietrzny na jego zakłady atomowe. Użyć do tego można eskadry samolotów wielozadaniowych. Swego czasu podobną akcję wykonały izraelskie siły powietrzne wobec irackich zakładów atomowych. Iran boi się otwartego konfliktu z zachodem. Pokazała to sytuacja z początku kwietnia. Postraszeni amerykańskim atakiem Irańczycy zwolnili brytyjskich jeńców. Nie sądzę więc, aby po zbombardowaniu obiektów atomowych przez lotnictwo amerykańskie, nastąpiła dalsza eskalacja konfliktu. Oczywiście podbicie Iranu miałyby swoje plusy. Teheran to bowiem ważna „siedziba” islamizmu w dzisiejszym świecie. Po jego pokonaniu USA i ich sojusznicy mieliby szansę zmiany istniejącego tam systemu. Tylko pojawia się pytanie, czy ich w ogóle można zmienić na naszą modłę? Moim zdaniem nie. Są jacy są i nie mamy na to wpływu. Należy, jednak być w gotowości, nie pozwolić im zbyt wiele się rozbudować. Czymś niedopuszczalnym jest dla mnie fakt, iż w wielu stolicach państw UE znajdują się meczety kierowane przez fanatycznych duchownych muzułmańskich. Ci ludzie, powinni zostać wydeleni do krajów z których przybyli. Chcemy walczyć z fundamentalizmem islamskim w Iranie, a pozwalamy mu funkcjonować u siebie? Poza tym należy im pozwolić żyć, jak im się podoba. Pod warunkiem, że oni pozwolą nam żyć, wyznawać chrześcijaństwo i czcić naszego Boga, realizować nasze ideały i oddawać się naszym rozrywkom.

Stanisław Niewiński

autor jest studentem naszego Uniwersytetu,
studiuje *politologie*



Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne „Pro Libris” Czytane, lubiane, potrzebne

Od siedmiu lat na rynku prasowym naszego województwa ukazują się Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne „Pro Libris”. Potrzebę istnienia tego typu czasopisma zgłaszały środowiska literackie i naukowe Zielonej Góry. Ich przedstawiciele znaleźli się w zespole redakcyjnym, tak więc obok literatów, są w nim naukowcy z Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz bibliotekarze i muzealnicy. Sprzyjające dla powstania pisma było też przygraniczne położenie województwa lubuskiego i sąsiedztwo Niemiec. Czynniki te, a także dofinansowanie z Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” zadecydowały o kształcie i charakterze pisma. Jest ono przede wszystkim miejscem prezentacji tekstów literackich autorów polskich i niemieckich, dokonań plastycznych i wydarzeń kulturalnych po obu stronach granicy. Jest też miejscem wymiany myśli i polemik na temat nielatających kontaktów polsko-niemieckich, uwarunkowanych przeszłością obu narodów i historią Środkowego Nadodrza, a także wynikających współcześnie na pograniczu. Pisanie o tych sprawach ma służyć poznaniu, a przez to lepszemu wzajemnemu zrozumieniu, stąd artykuły interesujące obie strony publikowane są w języku polskim i niemieckim. Należą do nich opisy ciekawych miejsc naszego regionu przedstawione w cyklu *Krajo-brazy lubuskie*, zawierające ciekawostki przyrodnicze, o zabytkach architektonicznych i historii miejscowości zachęcających do ich odwiedzenia. Redakcji zależy też na pokazaniu niemieckim czytelnikom dorobku twórczego ważnych postaci literatury lubuskiej. Jest to realizowane w stałym dziale *Sylwetki*. Inne cykle pisma m.in. *Mały leksykon poetów lubuskich*, *Przypomnienia literackie*, *Prezentacje Pro Libris*, *Varia biblioteczne* są w większo-

ści publikowane w języku polskim. Natomiast materiały dwujęzyczne, szczególnie literackie - wiersze, proza - umożliwiają porównanie tekstu - oryginału i tłumaczenia, dając również sposobność doskonalenia języka, tak polskiemu, jak i niemieckiemu odbiorcy. Każdy numer pisma ma swoją odrębną promocję. Spotkania odbywają się po obu stronach granicy, pozwalając Redakcji kwartalnika na nawiązanie bezpośrednich kontaktów z potencjalnymi autorami i czytelnikami „Pro Libris”. Atutem pisma jest jego szata graficzna, projektowana przez Magdalенę Grykę, adiunkta Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej UZ. Prezentowanie twórczości głównie młodych artystów, zróżnicowany dobór prac i technik plastycznych, śmiałość kolorystyki (barwna okładka i czterostronicowa wkładka), zamieszczanie ważnych tekstów przybliżających sylwetki artystów i – oczywiście – zachowanie charakterystycznego layoutu decyduje o unikalnym charakterze pisma nie tylko na rynku lubuskich periodyków.

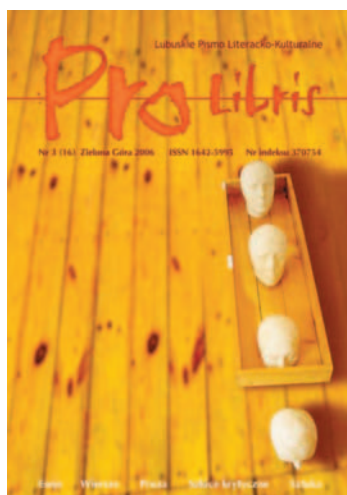
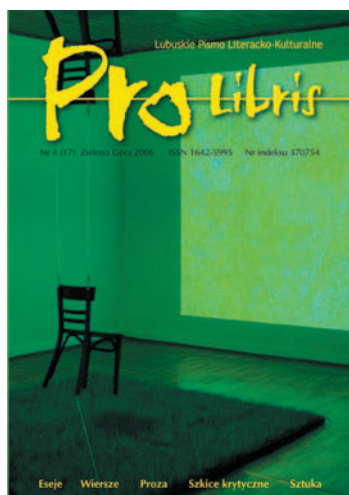
O poziomie pisma świadczy również fakt, iż znajduje ono sponsorów na wydanie kolejnych numerów, wśród których - obok Euroregionu, Urzędu Miasta Zielona Góra - są Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. Pismo dostępne jest w wersji elektronicznej na stronach www.WojewodzkiejIMiejskiejBibliotekiPublicznejim.C.Norwida.

Najnowszy 2(19) numer „Pro Libris” zostanie wydany w czerwcu, a jego promocja zaplanowana jest tym razem w Żarach.

Ewa Mielczarek

Wydawnictwo Pro Libris

e-mail Wydawnictwo.ProLibris@wimbp.zgora.pl



Zielona Góra – dobre miejsce dla Jazzu



FOT. MARTA SĄSIĄDEK: ADA ROVATTI

Chociaż zielonogórski Festiwal Green Town of Jazz, odbywający się w ostatni weekend maja 2007, stał się faktem już 3 lata temu, to jednak jego prawdziwy potencjał ujawnił się zdecydowanie tego roku – tak programowo jak i organizacyjnie. Okazało się bowiem, że także do Zielonej Góry można dziś sprowadzić, bez większego problemu gwiazdy światowego jazzu, zapewnić najlepszy standard dla sporego grona fanów i miłośników jazzu ale do tego, dzięki obecności dziennikarzy z całego kraju, promieniować rangą festiwalu na całą Polskę. Dziś z powodzeniem można uznać, że festiwalowy

okręt jakim jest „Green Town of Jazz” wpłynął na prawdziwie głęboką wodę...

Potwierdzeniem powyższej tezy niech będzie choćby prosta statystyka. W programie festiwalu wystąpiło kilkunastu artystów zza oceanu, wśród nich niemal legendarni jazzmani jak choćby Wayne Dockery (Coltrane, Harper,

FOT. MARTA SĄSIĄDEK: JAFF ANDREWS



Sheep) czy Mitch Forman (Woods, McLaughlin, Scofield), na festiwalowych scenach pojawiła się ściska czołówka polskiego jazzu w osobach P. Wojtasiaka, M. Sikali czy ikony polskiego jazzu Janusza Muniaka. Festiwal staje się miejscem prezentacji i trampoliną do kariery dla wielu zdolnych, młodych muzyków (tego roku przykładem niech będzie kolejny uznany i obsypany nagrodami kwintet „The Conception” czy udział pianisty P. Kaczmarczyka). Wreszcie, co roku o festiwalu głośniejszy, tym razem nawet na najdalszych rubieżach naszego kraju, dzięki sobotniemu Seminarium Jazzu... ale po kolei.

Festiwal koncertowo otworzyła już tradycyjnie *Noc Saksofonów*, z udziałem międzynarodowego grona artystów głównie z Niemiec, Francji, USA i Polski. W sekcji rytmicznej zasiedli także Amerykanie R. Dragonic i M. Clifton pod wodzą pianisty K. Stankiewicza jako Kuba Stankiewicz International Trio. Cała idea saksofonowej nocy sprowadza się w zasadzie do prostej idei – podkreśla Jerzy Szymaniuk, szef Zielonogórskiego Stowarzyszenia Jazzowego, głównego organizatora Festiwalu – zebrania na scenie artystów (saksofonistów) z różnych krajów, i stworzenia okazji do porównania ich warsztatu, koncepcji wykonawczej, czy indywidualnego brzmienia z tą samą sekcją rytmiczną w tle... To ciekawa formuła koncertowa zwłaszcza dla słuchaczy, ale jak się okazuje i dla samych muzyków. Jak pokazały to także poprzednie *Noce saksofonów* podczas poprzednich edycji festiwalu (m.in. Ch. Griese, Ptaszyn, E. Prost), podobna konwencja łącząca w sobie klimat wspólnego „jamowania” i tradycyjnego



FOT. ANDRZEJ SZYMEROWSKI: WAYNE DOCKERY

koncertowania także muzykom daje zupełnie nowe artystyczne wrażenia i doświadczenia.

O Piotrze Wojtasiaku, który wystąpił podczas drugiego festiwalowego wieczoru pisać wiele nie trzeba. Już choćby ilość osób zgromadzonych w klubie „U Ojca” pokazała, że to artysta doskonale znany zielonogórskim fanom jazzu jeszcze z pierwszych koncertów z Billy Harperem w zielonogórskim Harlemie, ale i zapewne z ostatnich projektów płytowych realizowanych w międzynarodowych obsadach z sensacyjną „We want to give thanks” na czele. Równie sensacyjnym okazał się piątkowy koncert z M. Sikalą na tenorze i znakomitą sekcją rytmiczną w osobach W. Dockery (bass) i S. McCraven’a (dr). Brak instrumentu harmonicznego, niezwykle oszczędna, delikatna gra sekcji, eksperymenty wokalne spowodowały, że koncert nabrał nieco ulot-



FOT. MARTA SĄSIĄDEK: MICHAEL CLIFTON



FOT. ANDRZEJ SZYMEROWSKI: PIOTR WOJTASIK I MACIEJ SIKALA (Z LEWEJ)

nego, kameralnego charakteru. Jednocześnie, zwłaszcza Wojtasik, to niezwykle nowatorski improwizator, świetnie rozumiejący się z czarnoskórymi jazzmanami spod znaku A.Sheepa. Wszystko to powoduje, że trudno się oprzeć wrażeniu, że gwiazdą tegorocznego Green Town... był właśnie polsko-amerykański kwartet Wojtasika.

Zapewne jednak znajdzie się wielu bywalców Festiwalu, którzy położą na szali rywalizacji o miano najważniejszego artystycznego wydarzenia tegorocznej jego edycji, koncert trzeciego dnia, w sobotę 26 maja w Auli UZ, którego bohaterem był Randy Brecker. Przyjazd tego artysty na trasę koncertową do Polski, miał miejsce kilka miesięcy po śmierci jego brata, jednego z najważniejszych tenorzystów ostatnich dekad. I choć wydawało się, że powinna to być trasa poświęcona właśnie pamięci Michaela, to jednak stało się inaczej. Brecker wraz z Krzysztofem Zawadzkim zaprezentował



FOT. MARTA SĄSIADK: MAC GOLDSBURY

wali m.in. w Zielonej Górze program w całości poświęcony Jaco Pastoriusowi. Ci którzy znają spuściznę fonograficzną Pastoriusa, z pewnością z łezką w oku reagowali na wykonaną przez basistę Jeff Adrews'a słynną instrumentalną balladę *Continuum* czy nieco później parkerowską *Donne Lee*, znaną także ze znakomitego, wręcz karłowatego wykonania samego Jaco. Sensacją tego koncertu była również z pewnością saksofonistka Ada Rovatti, młoda ale mająca na swoim koncie już trzy autorskie płyty, nagrywane, co warto podkreślić, pod czujnym okiem swojego męża i mentora Randy Breckera.

Ostatni wieczór festiwalu to także tradycyjny element programowy tej imprezy *Jazzowa scena młodych*. Każdego roku, wieczór ten przeznaczony jest na prezentację zielonogórskiego czy też mówiąc szerzej lubuskiego, młodego środowiska jazzowego. W programach ostatnich festiwali Green Town... promowali tu swoje dokonania Trio Tomka

Szczepaniaka, świetna wokalistka Magda Bańkowska a tego roku grupy ściśle związane z kierunkiem Jazz i Muzyka Estradowa UZ: *The Positive* i wielce utytułowana już formacja *The Conception*, mająca na swoim koncie już debiutancką płytę *Pascha*. To w dużej mierze bardzo młodzi ludzie, którzy z jazzem wiążą swoje zawodowe życie i dla których Zielona Góra zawsze będzie miejscem, gdzie stawiali swoje pierwsze jazzowe kroki. Ten festiwal z nieodłączną „sceną młodych” także jest dla nich.

Warto wspomnieć, że trzeciej edycji Green Town of Jazz towarzyszyły także imprezy uzupełniające jazzowy pejzaż Winnego Gro-

du. Wśród nich Seminarium dla dziennikarzy mediów publicznych w Polsce. To inicjatywa należąca do zupełnie bezprecedensowych wydarzeń ostatnich lat historii ruchu jazzowego w Polsce. Co prawda impreza miała charakter środowiskowego spotkania dziennikarzy, ale jego efekty miejmy nadzieję, będą owocowały już niebawem, zwłaszcza z pożytkiem dla lepszego funkcjonowania jazzu na antenach stacji radiowych w naszym kraju.

W trakcie festiwalu odbyły się także wystawy *Malowanie Jazzu* wystawa prac plastycznych dzieci, poznających muzykę jazzową w Akademii Jazzu oraz wystawa jazzowych archiwaliów w holu głównym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze pod tytułem *Jazz w Polsce: publikacje - prasa - wydawnictwa*.

Koniec Festiwalu to jednak nie koniec organizacyjnej pracy. Zielonogórskie Stowarzyszenie Jazzowe już zapowiada kolejną edycję Green Town.. w przyszłym roku. Sądząc po tegorocznym programie impreza nabiera sporego rozmachu, spełnia niezwykle istotne zadania promotorskie, a jednocześnie wyrasta na ważną jazzową podkreślimy, wizytówkę samego miasta i regionu. Do tego publiczność przychodząca licznie na koncerty jasno pokazuje, że w Zielonej Górze jest po co i dla kogo robić jazzowy festiwal. Zielona Góra to po prostu dobre miejsce dla jazzu.

Andrzej Winiszewski



FOT. MARTA SĄSIADK: PETER WENIGER



FOT. MARTA SĄSIADK: RANDY BRACKER



FOT. MARTA SĄSIADK: KUBA STANKIEWICZ

Sukcesy Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego

Orkiestra prowadzona przez Jerzego Szymaniuka ponownie udowodniła swój wysoki poziom artystyczny. Tym razem w krótkim czasie aż dwukrotnie!

Big Band Uniwersytetu Zielonogórskiego zdobył najwyższą nagrodę **GRAND PRIX** na Ogólnopolskim Festiwalu Big Bandów **Bydgoszcz Big Band Festival**, który odbył się 16 marca br. W konkursie udział wzięło 10 orkiestr (wśród nich 3 z Akademii Muzycznych - Warszawa, Łódź, Poznań). Orkiestra zaprezentowała w repertuarze konkursowym trzy aranżacje Jerzego Szymaniuka i jedną Petera Herbolzheimera.

Jury w składzie: Zbigniew Namysłowski (przewodniczący), prof. Andrzej Zubek (AM Katowice), Aleksander Mazur (AM Wrocław) - doceniając profesjonalny poziom Big Bandu UZ - podkreśliło szczególnie brzmienie orkiestry, artykulację, dynamikę!

Gwiazdą festiwalu była orkiestra Z. Namysłowskiego Kalatówki/Tygmont Big Band.

O sukcesach orkiestry pisano między innymi w Jazz Forum: „**jury doceniło przede wszystkim profesjonalny poziom tej znakomitej orkiestry, jej brzmienie, artykulację i dynamikę**” (Ryszard Borowski, Jazz Forum 4-5/07)

Festiwal, dopiero wpisujący się w kalendarz imprez jazzowych w Polsce, zgromadził orkiestry prezentujące bardzo wysoki poziom wykonawczy. Warto podkreślić, iż powstał w mieście, w którym działa regularnie pięć big bandów. Konkurs adresowany do jazzowych orkiestr wzbogaca dość skromną ofertę dla big bandów. Warto przypomnieć, że podobna inicjatywa ma miejsce w Nowym Tomyślu (w tym roku już po raz dwunasty!). Nieliczne tylko orkiestry, prezentujące wysokie umiejętności, mogą ubiegać się o udział w innych konkursach festiwalowych, jak na przykład *Old Jazz Meeting Złota Tarka*, *Jazz nad Odrą*, *Festiwal Zespołów Jazzowych i Bluesowych* w Gdyni.

Pierwszego czerwca br. Big Band Uniwersytetu Zielonogórskiego odniósł kolejny sukces!!!

Na dwunastym **Big Band Festival w Nowym Tomyślu** orkiestra uniwersytecka otrzymała **pierwsze miejsce** (ex aequo z poznańskim big bandem). W Nowym Tomyślu zagrało czternaście big bandów z Polski. Prezentacje oceniało jury w składzie: Jan Ptaszyn Wróblewski (przewodniczący), Piotr Kałużny (Poznań), Aleksander Mazur (AM Wrocław). W latach 1999 – 2004 z nowotomyskiego festiwalu Big Band przywiózł wiele nagród zespołowych: dwukrotnie **GRAND PRIX** I miejsce (2001, 2004), trzykrotnie II (2000, 2002, 2003) oraz III miejsce (1999). Uzupełnieniem wymienionych nagród są wielokrotne wyróżnienia indywidualne przyznawane najlepszym instrumentalistom.

Występ orkiestry został pięknie oceniony przez jedną ze słuchaczek festiwalu, która przysłała list (tyt.: *Cudowny zespół-Gratuluję nagrody*) adresowany do Big Bandu UZ: „*Szanowni państwo postanowiłam napisać w podziękowaniu za zachwycającą grę zielonogórskiego big bandu podczas Festiwalu w Nowym Tomyślu. Serdecznie gratuluję pierwszego miejsca, choć w moim odczuciu jesteście niezaprzeczalnymi królami tego Festiwalu. Przyznam, że byłam na nim po raz pierwszy. Podziwiam sposób komunikacji pomiędzy dyrygentem a zespołem. Wspaniałą dynamikę dźwięku, miękkość brzmienia sekcji dętej. Mnogość improwizacji - wspaniałe finały - i przepiękne aranżacje. To było coś cudownego usłyszeć ten zespół. Na ręce dyrygenta zespołu - składam jeszcze raz podziękowania. Proszę o odpowiedź, czy można gdzieś nabyć płytę tego zespołu - kiedy i gdzie mogę ten zespół usłyszeć. Z poważaniem Agata Sokalska – Malak.*



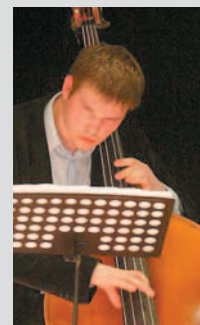
BIG BAND UZ - BYDGOSZCZ



BYDGOSZCZ ALEKSANDER MAZUR WRĘCZA STATUETKĘ



TOMASZ ADAMCZAK



MIKOŁAJ BUDNIAK



PROF. ANDRZEJ ZUBEK WRĘCZA DYPLOM



JAKUB OSYPINSKI (GRA), BARTOSZ KIDA



FOT.: MARIA GAWRON - XII BIG BAND FESTIWAL NOWY TOMYŚL



bb XII BIG BAND FESTIWAL NOWY TOMYŚL - WYSTĘP BIG BANDU UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

Radio Index na spotkaniu „Dziewiątki”

19-20 kwietnia br. Akademickie Radio Index uczestniczyło w ogólnopolskiej konferencji Porozumienia Rozgłośni Akademickich. Gospodarzem spotkania było Akademickie Radio Luz na Politechnice Wrocławskiej, a obrady toczyły się w pięknej sali senatu tejże uczelni.

W ramach konferencji z gośćmi spotkali się: dr inż. Krzysztof Rudno-Rudziński, Prorektor ds. Studenckich Politechniki Wrocławskiej oraz dr inż. Krzysztof Opiełiński, opiekun Akademickiego Radia Luz. Radio Politechniki Wrocławskiej uzyskało koncesję KRRiTv w czerwcu 2006. Prorektor wyraził zadowolenie, iż Politechnika – choć z opóźnieniem - dołączyła do elitarnej grupy dziewięciu krajowych uczelni, mających w swojej strukturze koncesjonowaną rozgłośnię akademicką. Dr inż. Rudno-Rudziński podkreślił, iż radio akademickie odgrywa istotną rolę w promocji uczelni i wnosi wiele pozytywnych treści do współpracy środowiska akademickiego ze środowiskiem lokalnym. *„Przynosi to także wymierne efekty finansowe, bowiem kandydat na studia nierzadko wybiera tę uczelnię, która ma u siebie akademickie radio”*, zauważył dr inż. Rudno-Rudziński. Podczas rozmowy z prorektorem redaktorzy akademicki dzielili się swoimi doświadczeniami dotyczącymi komercjalizacji uczelnianego radia. Poruszano też kwestie związane z promowaniem w eterze idei rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy, w myśl Deklaracji Bolońskiej.

Uczestnicy konferencji omówili sprawy bieżące, z których najważniejsza to nawiązanie współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Podjęto inicjatywę, aby wobec planowanej w najbliższym czasie nowelizacji ustawy o szkolnictwie zaproponować

umieszczenie w niej stosownych zapisów o akademickich rozgłośniach radiowych.

Redaktorzy zrzeszeni w Porozumieniu sformułowali także pismo do KRRiTv, poruszające zagadnienie obecności na antenie treści akademickich, będących przedmiotem zainteresowania Rady.

Porozumienie Rozgłośni Akademickich zostało założone w 2003 roku, a w jego skład wchodzi redaktorzy naczelni dziewięciu uczelnianych stacji radiowych, posiadających koncesję KRRiTv. Celem Porozumienia jest integracja rozgłośni akademickich oraz wspólna strategia działalności programowej i promocyjnej. Polskie Rozgłoszenie Akademickie obejmuje swoim zasięgiem miasta o łącznej liczbie prawie 5,5 mln, będące ośrodkami akademickimi skupiającymi ponad 900 tys. studentów.

Warto wspomnieć, że doświadczenia i specyfika każdej z dziewięciu rozgłośni są różne. Jest to uzależnione od wielkości miasta, rodzaju uczelni, na terenie której działa radio, a także od umiejscowienia redakcji w uczelnianych strukturach. Jednak sens i cele działania wszystkich dziewięciu stacji są podobne: promowanie idei akademickiej, budowanie wizerunku uczelni, wspieranie i kształtowanie środowiska studenckiego. Wobec tych celów ogniskują się wspólne działania wszystkich redakcji, integrując z powodzeniem akademickich ludzi radia z całej Polski.

Jak się wydaje, współpraca w ramach porozumienia Rozgłośni Akademickich układa się coraz lepiej. Przykładem tej współpracy jest „Flesz akademicki”, program obecny w ramówce wszystkich dziewięciu stacji. Jest to antenowa wymiana dorobku stowarzyszonych rozgłośni. Być może niebawem w skład Porozumienia wejdzie kolejna, dziesiąta stacja, gdyż Radio Sfera z UMK w Toruniu jest w trakcie składania wniosku o przyznanie koncesji.

Następne spotkanie redaktorów akademickich rozgłośni zaplanowano w październiku. Jego gospodarzem będzie Radio Akadera w Białymstoku.

Joanna Kapica-Curzytek
Akademickie Radio Index



Diariusz prawniczy

W kwietniu, maju i czerwcu 2007 r. ukazały się nowe przepisy prawne, ważniejsze z nich publikujemy:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków tworzenia i funkcjonowania filii, zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz zamiejscowego ośrodka dydaktycznego uczelni (Dz. U. 07. 69.459);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie zasad podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych (Dz. U. 07.79.534);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.07.82.560);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie maksymalnej wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w roku akademickim 2007/2008 (Dz. U. 07.93.624);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 maja 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U.07.98.650);

Urszula Dzikuć
Biuro Prawne

Sport akademicki

Chłopcy na medal

Zespół piłkarzy ręcznych Uniwersytetu Zielonogórskiego zdobył II miejsce i tytuł V-ce Mistrza Polski w klasyfikacji ogólnej XXIV Mistrzostw Polski Szkół Wyższych oraz I miejsce i tytuł Mistrza Polski w klasyfikacji Uniwersytetów.

Zawodnicy reprezentujący Uniwersytet Zielonogórski otrzymali złote i srebrne medale oraz puchary.

KLASYFIKACJA KOŃCOWA XXIV MISTRZOSTW POLSKI W PIŁCE RĘCZNEJ – MĘŻCZYZN W KATEGORII: UNIwersYTETÓW

I	miejsce	-	UZ Zielona Góra - MISTRZ POLSKI
II	miejsce	-	Uniwersytet Gdański
III	miejsce	-	Uniwersytet Łódzki
IV	miejsce	-	KUL Lublin
V	miejsce	-	Uniwersytet Szczeciński
VI	miejsce	-	UMCS Lublin
VII	miejsce	-	Uniwersytet Warszawski

UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI REPREZENTOWALI

1.	BARAN Paweł	-	III rok	-	WM
2.	BEDNAREK Marcin	-	III rok	-	WNPIŚ.
3.	BUCHWALD Bogumił	-	V rok	-	WMiE
4.	CICHY Marcin	-	II rok	-	WNPIŚ
5.	DANEK Tomasz	-	II rok	-	WNPIŚ
6.	DŁUGOSZ Marek	-	II rok	-	WM
7.	JAROWICZ Łukasz	-	I rok	-	WNPIŚ
8.	KLIMAS Marek	-	II rok	-	WILiŚ
9.	MINKINA Dawid	-	IV rok	-	WM
10.	PETELA Paweł	-	III rok	-	WNPIŚ
11.	MARTYŃSKI Krzysztof	-	III rok	-	WNPIŚ
12.	WITKE Krzysztof	-	III rok	-	WNPIŚ
13.	ZEMBRUSKI Michał	-	III rok	-	WNPIŚ
14.	HOFFMANN Łukasz	-	III rok	-	WH

Najlepszym strzelcem turnieju XXIV MPSzW został BUCHWALD Bogumił - 39 bramek
Trener zespołu - **ROZMIAREK Henryk**
Zielona Góra, 17.05.2007 rok

XXIV Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Piłce Siatkowej



XXIV Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Piłce Siatkowej odbywały się według tzw. rywalizacji otwartej. Mogły w niej uczestniczyć reprezentacje wszystkich środowisk akademickich bez względu na typ uczelni. W piłce siatkowej do rywalizacji przystąpiło ponad 200 szkół wyższych z całego kraju.

Pierwszy stopień współzawodnictwa odbywał się wewnątrz województwa. W turniejach w Zielonej Górze (mężczyźni) i Sulechowie (kobiety) reprezentacja Uniwersytetu Zielonogórskiego rozegrała mecze z PWSZ Sulechów, PWSZ Gorzów Wlkp. i ZWWF Gorzów Wlkp. Zarówno studenci jak i studentki naszego Uniwersytetu zwyciężyli w tej konfrontacji, co dało im możliwość gry w rozgrywkach strefowych obejmujących środowiska akademickie z woj. dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i śląskiego.

Jako pierwsze do rywalizacji przystąpiły kobiety. Na turnieju zorganizowanym przez KŚ AZS Politechniki Śląskiej w Gliwicach, który odbył się w dniach 20-22.04.2007 roku, reprezentacja naszego Uniwersytetu rywalizowała z Uniwersyteciem Opolskim, AWF Wrocław, Akademią Ekonomiczną Katowice i PWSZ Legnica. Niestety naszym studentkom nie udało się uzyskać awansu do turnieju finałowego.

WYNIKI UZYSKANE PRZEZ STUDENTKI UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO NA TURNIEJU STREFY „D” XXIV MISTRZOSTWA POLSKI SZKÓŁ WYŻSZYCH W PIŁCE SIATKOWEJ KOBIEC

Uniwersytet Zielonogórski	-	Uniwersytet Opolski	0:3
Uniwersytet Zielonogórski	-	AWF Wrocław	0:3
Uniwersytet Zielonogórski	-	Akademia Ekonomiczna Katowice	0:3
Uniwersytet Zielonogórski	-	PWSZ Legnica	1:3

REPREZENTACJA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO W PIŁCE SIATKOWEJ KOBIEC

1.	Cichocka Agata	informatyka i ekonometria III rok
2.	Eckert Marta	filologia angielska II rok
3.	Kowalska Barbara	pedagogika V rok
4.	Kukulska Eliza	filologia polska I rok
5.	Kulczyk Izabela	zarządzanie i marketing V rok
6.	Mackiewicz Mariola	filologia rosyjska II rok
7.	Posmyk Malwina	zarządzanie i marketing II rok
8.	Świątek Aleksandra	filologia angielska II rok

Trenerzy:
Grzybowski Tomasz
Kleczewski Lech

Tydzień później do rywalizacji przystąpili mężczyźni. Na turnieju zorganizowanym przez AZS Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej w dniach 27 – 28 kwietnia 2007 r. studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego znaleźli się w grupie wraz z Politechniką Częstochowską, WSZ Częstochowa, Kolegium Karkonoskim Jelenia Góra i WSB Dąbrowa Górnicza. Nasza reprezentacja pomimo porażki w pierwszym meczu z gospodarzem turnieju, zaprezentowała się znakomicie i awansowała do turnieju finałowego.

Sport akademicki

WYNIKI UZYSKANE PRZEZ STUDENTÓW UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO NA TURNIEJU STREFY „D” XXIV MISTRZOSTWA POLSKI SZKÓŁ WYŻSZYCH W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN

Uniwersytet Zielonogórski	–	WSB Dąbrowa Górnicza	0:3
Uniwersytet Zielonogórski	–	Kolegium Karkonowskie Jelenia Góra	3:0
Uniwersytet Zielonogórski	–	Politechnika Częstochowska	3:0
Uniwersytet Zielonogórski	–	WSZ Częstochowa	3:0

Turniej finałowy XXIV Mistrzostw Polski Szkół Wyższych w Piłce Siatkowej Mężczyzn rozgrywany był w Gliwicach na obiektach Politechniki Śląskiej w dniach 12-14.05.2007 roku. Wzięło w nim udział 16 najlepszych drużyn akademickich w piłce siatkowej w Polsce. W tym stojącym na bardzo wysokim poziomie sportowym turnieju, reprezentacja naszego Uniwersytetu zajęła ostatecznie 3 miejsce.

WYNIKI UZYSKANE PRZEZ REPREZENTACJE UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO NA TURNIEJU FINAŁOWYM XXIV MISTRZOSTW POLSKI SZKÓŁ WYŻSZYCH W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN

Uniwersytet WM Olsztyn - Uniwersytet Zielonogórski	0:3 (18-25;19-25;20-25)
Politechnika. Świętokrzyska. Kielce - Uniwersytet Zielonogórski	1:3 (25-21;11-25;23-25;22-25)
Uniwersytet Zielonogórski – UMCS Lublin	1:3 (25-15;22-25;22-25;22-25)

Mecz ćwierćfinałowy

Uniwersytet Zielonogórski – Akademia Morska Gdynia	3:0 (26-24;25-21;25-13)
--	--------------------------------

Półfinał

Uniwersytet Zielonogórski - Uniwersytet Rzeszowski	1:3 (23-25;25-21;18-25;15-25)
--	--------------------------------------

Mecz o 3 miejsce

Uniwersytet Zielonogórski - Uniwersytet Szczeciński	3:2 (26-24;25-23;22-25;23-25;15-12)
---	--

Sukces osiągnięty przez naszych siatkarzy jest jednym z największych sukcesów w historii zielonogórskiej siatkówki. Piłka siatkowa jest najbardziej akademicką ze sportowych gier zespołowych. Osiągnięty wynik plasuje nasz Uniwersytet na 3 miejscu spośród wszystkich Szkół Wyższych w Polsce, a przystąpiło ich do rywalizacji ponad 200. Ponadto w typie uczelni (Uniwersytety) zdobyliśmy srebrny medal plasując się jedynie za Uniwersytetem Rzeszowskim.

KLASYFIKACJA KOŃCOWA XXIV MISTRZOSTWA POLSKI SZKÓŁ WYŻSZYCH W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN

1.	PWSZ Racibórz
2.	Uniwersytet Rzeszowski
3.	Uniwersytet Zielonogórski
4.	Uniwersytet Szczeciński
5.	Uniwersytet Warszawski
6.	AZS Supraśl

7.	Akademia Morska Gdynia
8.	UMCS Lublin
9.	Politechnika Opolska
10.	Uniwersytet Warmiński – Mazurski Olsztyn
11.	AWFiS Gdańsk
12.	WSB Dąbrowa Górnicza
13.	Uniwersytet Łódzki
14.	Politechnika Gdańska
15.	Politechnika Świętokrzyska Kielce
16.	Politechnika Lubelska

UNIwersYTETY (KLASYFIKACJA W TYPIE UCZELNI)

1.	Uniwersytet Rzeszowski
2.	Uniwersytet Zielonogórski
3.	Uniwersytet Szczeciński
4.	Uniwersytet Warszawski
5.	UMCS Lublin
6.	Uniwersytet Warmiński – Mazurski Olsztyn
7.	Uniwersytet Łódzki

REPREZENTACJA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN

1.	<i>Chmielarski Michał</i>	zarządzanie i inżynieria produkcji
2.	<i>Gańko Michał</i>	pedagogika II rok
3.	<i>Grzybowski Tomasz</i>	SWFiS (pracownik)
4.	<i>Gwadera Łukasz</i>	pedagogika I rok
5.	<i>Janusz Sławomir</i>	filologia polska IV rok
6.	<i>Kowalczyk Jakub</i>	zarządzanie i inżynieria produkcji
7.	<i>Lis Wojciech</i>	budownictwo II rok
8.	<i>Mariaskin Mikołaj</i>	filologia rosyjska II rok
9.	<i>Milczarek Adrian</i>	informatyka i ekonometria V rok
10.	<i>Paluch Tomasz</i>	SWFiS (pracownik)

Trenerzy:

Tomasz Paluch

Tomasz Grzybowski

16 maja 2007 roku w Zielonej Górze (mężczyźni) i w Sułehowie (kobiety) odbyły się Akademickie Mistrzostwa woj. lubuskiego w siatkówce plażowej w których wzięły udział studenci i studentki z lubuskich uczelni.

Najlepszymi siatkarzami plażowymi w województwie lubuskim okazali się studenci naszego Uniwersytetu: *Wojciech Lis* i *Jakub Kowalczyk*. Również wśród kobiet zwyciężyły studentki z Zielonej Góry: *Marta Eckert* i *Aleksandra Świętek*, które w meczu finałowym pokonały drugą zielonogórską parę: *Izabelę Kulczyk* i *Agatę Cichocką*. Tym samym do turnieju strefowego we Wrocławiu, w którym wezmą udział przedstawiciele środowisk akademickich z woj. dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i śląskiego awansowały trzy pary z Uniwersytetu Zielonogórskiego:

1. Marta Eckert, Aleksandra Świętek
2. Agata Cichocka, Izabela Kulczyk
3. Wojciech Lis, Jakub Kowalczyk

Trenerzy:

Tomasz Paluch

Tomasz Grzybowski

Nowości wydawnicze



ZIEŁONOGÓRSKIE SEMINARIA POLONISTYCZNE 2005,

red. S. Borawski, M. Hawrysz,
s. 342, oprawa broszurowa, 17 x 24 cm,
Oficyna Wydawnicza UZ, 2006

Niniejszy tom jest zbiorem artykułów i rozpraw przedstawionych przez autorów w ramach cyklicznej konferencji „Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze”, jaką niżej podpisani organizują w rytmie miesięcznym (z przerwą wakacyjną) na Uniwersytecie Zielonogórskim od lutego 2005 r. Od tej sesji wziął też swój tytuł. Nasze spotkania naukowe mają kilka powiązanych ze sobą celów.

Pierwszym celem jest stworzenie forum, na którym młode środowisko językoznawcze ma systematyczny kontakt z gośćmi z innych uniwersytetów. Są nimi profesorowie – autorzy niedawno opublikowanych książek językoznawczych oraz polecone przez swych mistrzów uczennice i uczniowie. Spotykamy się z nimi zawsze najpierw w gronie osób profesjonalnie zajmujących się uprawianiem nauki o języku, gdzie mamy możliwość dyskusowania o sprawach ogólnych językoznawstwa, a następnie w znacznie większym, bo z udziałem studentów zielonogórskiej polonistyki. W audytorium zasiada wówczas 80-120 osób. Wraz z gośćmi dbamy o najmłodszych polonistów w ten sposób, że poszczególne prezentacje zyskują formę wykładów uniwersyteckich.

Drugim celem jest stworzenie młodemu środowisku warunków do systematycznego rozwoju rytmizowanego poprzez możliwość przedstawiania na sesjach wyników własnych prac. Ten aspekt funkcjonowania naszej konferencji jest istotny dlatego, że o ile badacze o już uznanej pozycji zawsze znajdują sposób na prowadzenie naukowego dyskursu o zagadnieniach jeszcze „gorących”, o tyle językoznawcy „na dorobku” miewają problemy. Są wprawdzie organizowane liczne konferencje poświęcone ściśle skonkretyzowanej problematyce, ale gromadzą one badaczy o podobnych zainteresowaniach. Niejednokrotnie też tematyczna formuła jest traktowana dość liberalnie i – ze szkodą dla zasadniczej problematyki konferencji – młodzi badacze korzystają z okazji do publikacji, ale nadzieja na wzbudzenie zainteresowania jest wtedy niewielka. Formuła naszej konferencji daje możliwość prezentacji prac różnorodnych tematycznie i metodologicznie – uczestnicy są zainteresowani całym bogactwem współczesnego językoznawstwa polonistycznego. Nie trzeba więc stwarzać iluzji, że uprawia się jakąś problematykę, wystarczy starannie się przygotować do wzbudzenia zainteresowania i pozostawienia śladu w pamięci licznych uczestników konferencji.

Programy poszczególnych sesji są przez nas układane w ten sposób, że dobieramy referatowe zgłoszenia do wykładowej problematyki oferowanej przez profesora-gościa; w ten sposób kontaktujemy badaczy młodych ze znanymi uczonymi. Przy takiej strategii naszego działania prezentacja poszczególnych wykładów i referatów jest dokumentacją naukowego rozwoju osób, idei i przedsięwzięć poznawczych, a zarazem sposobem upowszechniania wiedzy już wytworzonej i jej utrwalaniu.

Na niniejszy tom składają się prace prezentujące wyniki badań już ukończonych, mające postać możliwie przydatną w uniwersyteckiej dydaktyce (proseminaria, seminaria, wykłady) oraz prace dokumentujące naukowy rozwój osób młodych, którym zawsze życzymy sukcesów. Odzwierciedla to istotę nauki jako procesu tworzenia wiedzy, jej utrwalania i upowszechniania. Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze starają się

łączyć wymienione trzy składniki procesu w jednym nurcie, a tom dokumentujący konferencje odbyte w 2005 r. odzwierciedla to.

Rozważając nad układem publikowanych rozpraw i artykułów, mieliśmy do wyboru kilka możliwości. Zinstytucjonalizowana forma konferencji cyklicznej podpowiadała układ sprawozdawczy, w którym tom podzielony byłby według odbytych sesji. Układ taki skutkuje jednak utrudnieniem wyszukiwania konkretnej pracy w tomie – nie sie też ryzyko, że w przypadku nieprzygotowania jakiejś pracy we właściwym terminie sprawozdanie z sesji byłoby niekompletne. Często spotykanego układu rzeczowego tomu nie chcemy stosować, ponieważ pociąga za sobą wiele trudności klasyfikacyjnych i przeczy tematycznej i metodologicznej otwartości Zielonogórskich Seminariów Językoznawczych. Wybraliśmy więc układ alfabetyczny według nazwisk autorów. Ten układ ma tylko jedną słabość: powoduje, że praca jednego z redaktorów naukowych otwiera cały tom. Jest to jednak tylko konsekwencja przyjęcia najprostszego układu tomu. Praca ta zresztą nie była prezentowana na żadnej z sesji odbytych w 2005 r.

Postanowiliśmy też już w niniejszym tomie zamieścić skromny na razie dział poświęcony prezentacji wybranych książek. Mamy nadzieję, że zaproponowana tu formuła przedstawiania omówień książek oraz wyrażania refleksji znajdzie uznanie i wzbogaci naukową krytykę.

[ze

Wstępu]



KOROWÓD IDEI I METOD,

red. G. Kubski, M. Mikołajczak,
s. 428, oprawa twarda,
17 x 24 cm,
Oficyna Wydawnicza UZ,
2006

Rocznice obchodzone w gronie literaturoznawców zazwyczaj owocują książką – szczególnie świadectwem każdego jubileuszu. Taka jest też geneza niniejszej publikacji. Tom, który oddajemy do rąk czytelników, powstał dla uczczenia piętnastolecia Zakładu Teorii Literatury, działającego w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego, oraz – ściśle sprzęgniętego z tą rocznicą – siedemdziesięciolecia urodzin Profesora Czesława P. Dutki, założyciela i kierownika tegoż Zakładu.

Tytułowe określenie (*Korowód idei i metod*) nawiązuje do zainteresowań naukowych Profesora, wśród których na pierwszym miejscu znajdują się problematyka szkół, kierunków i metod badawczych, a dalej m.in. kwestie roli uczestników literackiej komunikacji i zagadnienia socjologii życia literackiego [...].

Ważną tradycją zespołu naukowo-dydaktycznego, kierowanego przez Profesora Dutkę, stały się spotkania z gośćmi przyjeżdżającymi na sympozja i konferencje [...] oraz inspirujące konfrontacje z badaczami zapraszającymi na wykłady otwarte organizowane w ramach zebrań naukowych zakładu. Wśród prelegentów byli wybitni teoretycy i historycy literatury, filozofowie i teologowie.

Tę różnorodność odzwierciedla książka jubileuszowa. Do jej współautorstwa zaprosiliśmy zaprzyjaźnionych oraz sympatyzujących z naszym zakładem badaczy – reprezentantów różnych (nie tylko polonistycznych) pokoleń i środowisk [...].

Szkice i artykuły gromadzimy w trzech częściach. Pierwsza (zatyłowana *Terminy, pojęcia*) dotyczy ustaleń terminologicznych i taksonomicznych; druga łączy rozważania w różnym stopniu zorientowane wokół osoby twórcy, ukazuje wielorakie oblicza podmiotowości (*W stronę autora*); trzecia wreszcie zbiera lektury o nastawieniu interpretacyjnym, prezentuje różne sposoby czytania tekstu (*W stronę tekstu*).

[ze Wstępu]



KUCZER J., Szlachta w życiu społeczno-gospodarczym księstwa głogowskiego w epoce habsburskiej 1526-1740, s. 324, oprawa broszurowa, 17 x 24 cm, Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

Podstawowym zadaniem niniejszej publikacji jest przedstawienie mało znanego dotąd historiografii polskiej aspektu życia Śląska. Starano się sformułować pewną ogólną koncepcję funkcjonowania rodzin szlacheckich na określonym obszarze, przy założeniu określonych ram czasowo-kulturowych. Było to związane z próbą uchwycenia części składowych kultury zwanej ogólnie szlachecką (rycerską), w świetle jej materialnego oparcia, jakie znajdowała w potencjale ekonomicznym prowadzonych przez siebie majątków. Ukazanie bowiem wartości kulturowych wymaga spojrzenia wielopłaszczyznowego. Dlatego w pracy podjęto próbę omówienia wielu uchwytów dziś fenomenów życia szlachty głogowskiej. Rodzi się więc pytanie o efekt działania układu społecznego, w którym szlachta odgrywała tak niewspółmierną wobec innych stanów rolę, o zasięg działań prowadzonych przez nią, jak i o celowość ich podejmowania (prócz wspomnianych) tak na płaszczyźnie politycznej, jak i religijnej.

Nieodzownym warunkiem logicznego wywodu omawianego tematu było stworzenie formy pracy, która – w granicach wyznaczonych przez aktualny stan badań – możliwie szeroko ogarnęłaby poruszane w niej zagadnienia. Aby zrealizować to zamierzenie, podczas opracowywania zgromadzonego materiału posłużono się takimi metodami badawczymi czy ich elementami, jak analiza, stosowana głównie w odniesieniu do zachowanych przywilejów szlachty księstwa głogowskiego, ich eksceptów, a dalej reskryptów i dekretów cesarskich czy zapisów kronikarskich. Metoda statystyczna pozwoliła ustalić dane dotyczące powinności fiskalnych poszczególnych jednostek administracyjno-terytorialnych księstwa. W ich całościowym usystematyzowaniu została zastosowana również metoda porównawcza, głównie przy próbie ujęcia odrębności szlachty głogowskiej od jej śląskiej i niemieckiej odpowiedniczki oraz ustalenia miejsca i znaczenia miast prywatnych w odniesieniu do ich królewskich odpowiedniczek. W celu zrekonstruowania układu społecznego wsi i miast szlacheckich posłużono się metodą retrogresywną.

Przyjęta problematyka wpłynęła na układ niniejszej pracy, której rozdział pierwszy stanowi swego rodzaju niezbędną introdukcję dla zasadniczego omówienia tematu, za czym idzie zrozumienie całości poruszanych w niej zagadnień. Jego zadaniem jest ukazanie ogólnych mechanizmów publiczno-prawnych dominujących na Śląsku habsburskim oraz wskazanie przyczyn dziejowych indywidualizujących strukturę polityczno-społeczną księstwa głogowskiego. Kolejne rozdziały przedstawiają rolę szlachty w życiu księstwa. Rozdział drugi został poświęcony determinantom kształtującym szlachtę, takim jak ewolucja rycerstwa późnośredniowiecznego, charakterystyka czynników kulturotwórczych, jakimi były momenty podziału gałęzi genealogicznych poszczególnych rodzin, legitymowanie się wspólnym herbem, nobilitacja, podział wewnętrzny grupy, a ostatecznie stosunek do świata zewnętrznego. Pozwoliło to na precyzyjne ujęcie szlachty jako stanu i zrozumienie jej odrębności społecznej. Rola polityczna reprezentacji szlacheckiej została omówiona w rozdziale trzecim, gdzie uwagę poświęcono nie tylko zbiorowości jako takiej, ale również miejscu szlachty w administracji tak cesarskiej, jak i stanowej oraz jej lokalnej specyfice. Omówiono również realizację etosu militarnego życia szlachty. Rozdział czwarty dotyczy życia gospodarczego szlachty, a rozpoczyna się od sformułowania koncepcji własności ziemskiej i zagadnień społeczno-prawnych w odniesieniu do majątku. Problemowi religijności szlachty, jej stosunku do reformacji z jednej strony, a kontrreformacji z drugiej poświęcono rozdział piąty. Pracę uzupełniają aneksy oparte na spisie z 1718 r., przedstawiający wykaz właścicieli szlacheckich poszczególnych dóbr księstwa głogowskiego, zawierający prócz informacji podstawowych również dane dotyczące sprawowanego urzędu, tytułaturę (jeśli szlachcic należał do szlachty wyższej) oraz stwierdzające jego wyznanie. Spis ten stanowił jednocześnie listę pozostających w prawie do brania czynnego udziału w życiu politycznym księstwa.

Niniejsza publikacja jest zmienioną wersją rozprawy doktorskiej obronionej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w lipcu 2004 r.

[ze Wstępu]



OPUSCULA ARCHAEOLOGICA. OPERA DEDICATA IN PROFESSOREM THADDEUM MALINOWSKI, red. W. Dzieduszycki, s. 352, oprawa broszurowa 17 x 24 cm, Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

Dariusz Dolański, *Profesor Tadeusz Malinowski – portret nie całkiem oficjalny*; Maria Malinowska, *Publikacje profesora doktora habilitowanego Tadeusza Malinowskiego za lata 1992-2005*; Konrad Stanglewicz, *Zbliżać się do prawdy – wywiad z prof. Tadeuszem Malinowskim*; Jacek Knopek, *Słupska szkoła historii starożytnej ziem polskich i wspomnienie o Panu Profesorze Tadeuszu Malinowskim*; Wojciech Blajer, *Uwagi o lokalizacji cmentarzysk grupy tamobrzeskiej kultury łużyckiej na obszarze lessowego Podgórze Rzeszowskiego*; Bogdan Bobowski, *Postęp techniczny w rzemiosłach metalowych na Śląsku w XIII w.*; Sylwester Czopek, *Zabytki „scytyjskie” z wielokulturowego stanowiska w Grodzisku Dolnym, pow. Leżajsk 67*; Edward Dąbrowski, *Czy istnieją podstawy wykazania transmisji kulturowo-etnicznej w dorzeczu Odry i Wisły między schyłkiem starożytności a początkami wczesnego średniowiecza?*; Grzegorz Domański, *Grób rzemieślnika z Jazowa*; Jarosław Dudek, *Nowa Patrynacka pomiędzy Wschodem a Zachodem. Z zapomnianych dzieł małego ludu*; Wojciech Dzieduszycki, *Symbolika brązu w świetle studiów nad niektórymi formami wytworów z niego sporządzonych*; Marek Gedl, *Gliniane grzechotki na cmentarzysku z epoki brązu w Zbrojewsku*; Mirosław J. Hoffmann, *Inwentaryzacje założeń obronnych na ziemiach pruskich w pierwszej połowie XIX w.*; Daria Janiszewska, *Łuk triumfalny Septymiusza Sewera w Rzymie jako narzędzie propagandy zwycięstwa cesarza*; Leszek Kajzer, *Ujazdy i ich zamki*; Wanda Kozak-Zychman, Jan Gurba, *Czaszka psa z jamy kultury łużyckiej w Wożuczynie-Cegielni, pow. Tomaszów Lubelski*; Karol Kruk, *Krzemieńne noże tylcowe ludności kultury łużyckiej na ziemiach polskich*; Andrzej Malinowski, Henryk Stolarczyk, *Charakterystyka antropologiczna czaszki papuaskiej z Nowej Gwinei*; Witold Mańczak, *O powstaniu państwa polskiego*; Ilona Matejko, *Treści symboliczne w XIII-wiecznej sfragistyce książąt śląskich*; Urszula Narożna-Szamałek, Krzysztof W. Szamałek, *Gorszewicka nekropola po raz drugi odkryta*; Jerzy Olczak, *Weryfikacja technologiczna niektórych odkryć archeologicznych (huta żelaza? huta szkła?)*; Dorota Popławska, *Średniowieczne instrumenty strunowe w polskich badaniach archeologicznych*; Wojciech Śmigowski, *Badania grodziska ludności kultury łużyckiej w Smuszewie, w powiecie wągrowieckim*; Urszula Świdorska-Włodarczyk, *Ambicje edukacyjne szlachty polskiej na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych*.

[ze Spisu treści]



BORAWSKI S., Słownictwo potoczne listów Zygmunta Miłkowskiego do Juliana Łukaszeńskiego (1867-1895), s. 610, oprawa broszurowa 17 x 24 cm, Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

Książka jest publikacją opartą na tekstowej substancji listów prywatnych Zygmunta Miłkowskiego do Juliana Łukaszeńskiego.

Prywatność listów polega na widocznym w nich charakterze więzi pomiędzy dwoma wybitnymi osobami, znajdujące odbicie w relacji nadawczo-odbiorczej. W treści listów jednak wielokrotnie dochodzą do głosu sprawy dalekie od prywatności i najistotniejsze dla narodowej wspólnoty, widziane z punktu widzenia prominentnych działaczy emigracyjnych. Jednak nawet wówczas sposób ich relacjonowania, wypowiedziane oceny i opinie są formułowane w sposób właściwy dla kontaktu zindywidualizowanego, prywatnego.

Nasza praca składa się z dwóch części. Pierwsza stanowi propozycję układu odniesienia dla różnego rodzaju opracowań ilościowych leksyki tekstów polskich reprezentujących gatunki mowy krótkie i średnie pod względem rozmiarów tekstu mierzonych liczbą wyrazów graficznych. Druga natomiast ilustruje materiałowo zagadnienie predestynacji leksyki do użycia w konkretnych skonwencjonalizowanym i złożonym zachowaniu językowym. Także część druga jest opracowana z punktu widzenia potrzeb studiów nad właściwościami leksykalnymi zachowań językowych.

Książka jest zatem kierowana do stosunkowo wąskiego kręgu odbiorców. Jedni mogą być nią zainteresowani ze względu na język i osobę pisarza niegdyś bardzo popularnego, który bez wątpienia wywarł wpływ na kształtowanie się polskiej tradycji pisarstwa powieściowego. Znaczący języka literackiej twórczości Zygmunta Miłkowskiego był Witold Doroszewski, którego monografia *Język Teodora Tomasza Jeża (Zygmunta Miłkowskiego)* przez dziesięciolecia stanowiła wzór dla tego rodzaju opracowań. Inni natomiast czytelnicy znajdą w książce materiał pomocny w ich własnych badaniach nad językami autorów i gatunków także wówczas, gdy twórczość literacka lub publicystyczna Teodora Tomasza Jeża nie stanowi szczególnie przedmiotu ich zainteresowania.

Dziś Teodor Tomasz Jeż jest znany niemal wyłącznie najstarszemu pokoleniu czytelników. Obecne zapomnienie nie zmienia jednak faktu, że swego czasu był to pisarz dorównujący poczytnością J.I. Kraszewskiemu i innym wielkim przedstawicielom potężnego nurtu realistycznego w polskiej prozie, historycznego i społecznego. Ponieważ w swoim długim i czynnym życiu napisał nie tylko kilkadziesiąt powieści, ale jako uczestnik życia zbiorowego Polaków doby rozbiorów zaświadczył swą aktywność sporą liczbą prac publicystycznych o problematyce politycznej i społecznej to jego dorobek ma trwałą wartość historyczną i tylko w pewnym stopniu podlega kaprysom ocen estetycznych. A ponieważ utrzymywał rozległe kontakty korespondencyjne ze wszystkimi ważnymi postaciami okresu pomiędzy powstaniem styczniowym a odzyskaniem niepodległości (1864-1918), to spuścizna korespondencyjna po nim zachowuje walor reprezentatywności dla języka pokoleń wykształconych Polaków całej drugiej połowy XIX w. i pierwszych dziesięcioleci wieku XX-tego, tj. czasu stanowiącego z naszego punktu widzenia przedświt nowoczesności. Są to zarazem czasy, dla których dysponujemy obfitą i szczegółową wiedzą, ale to informacyjne bogactwo – wskutek względnie niewielkiego dystansu czasowego – wcale nie ułatwia formułowania opisów uogólnionych a zarazem wolnych od stereotypowych uproszczeń.

Walor reprezentatywności tekstów nieliterackich Zygmunta Miłkowskiego może uczynić nasze przedsięwzięcie interesującym dla odmiennego kręgu czytelników poszukujących materiałowej i interpretacyjnej podstawy dla statystycznych analiz leksykalnych. Na tym właśnie zasadza się przeświadczenie, że dość żmudna praca może okazać się użyteczna, o ile inni autorzy zechcą wykorzystać dane zamieszczone w niniejszej książce do analiz porównawczych. [ze Wstępu]

Cel opracowania nie zakładał przekazanie w ogólnym zakresie podstaw metalurgii i polegał głównie na wykazaniu możliwości wykorzystania teorii do analizowania procesów technologicznych obróbki metali w wysokich temperaturach. W podanych przykładach starano się zwrócić uwagę na potrzebę przewidywania skutków zamierzonych operacji w oparciu o analizę głównych i ubocznych oddziaływań na metal w stanie ciekłym jak również w trakcie roztopiania, krystalizacji i stygnięcia.

Podręcznik jest przeznaczony dla studentów specjalizujących się w technologii bezubytkowej obróbki metali, szczególnie w odlewnictwie. Może stanowić również pomoc dla inżynierów zatrudnionych w wydziałach metalurgicznych zakładów odlewniczych i hutniczo-przetwórczych. Poza przekazanymi w przystępny sposób opisami technologicznymi procesów topienia, ulepszania w stanie ciekłym i odlewania zawiera też przykłady szczegółowych obliczeń i rozwiązań przemysłowych jako wzorce postępowania w praktyce.

W obecnym kształcie opracowanie stanowi poszerzoną i uzupełnioną wersję poprzednio wydanego podręcznika oraz zbioru przykładów obliczeń i pomiarów w metalurgicznych procesach technologicznych.

[od Autora]



SINICA M.,
Wybrane obszary badań edukacji literackiej,
s. 268, oprawa twarda, 15 x 21 cm, Oficyna Wydawnicza UZ, 2006

Przedstawiona publikacja jest wyborem teoretyczno-metodologicznych rozpraw i relacji z badań mieszczących się w polu zainteresowań autora.

Skonstruowana została na podstawie wcześniej już drukowanych prac w publikacjach zbiorowych, niskonakładowych, a także w monografii *Kultura literacka absolwentów szkół średnich*. W nocie bibliograficznej zamieszczonej na końcu publikacji podano dokładne źródła, skąd pochodzą poszczególne teksty. W artykułach tych dokonano pewnych uzupełnień, poprawek, zaktualizowano częściowo przypisy, dołączono aneksy oraz streszczenia w języku angielskim.

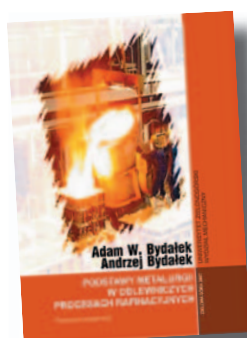
Zebrałe artykuły, ze względu na swój charakter, przyporządkowane zostały trzem obszarom badawczym:

1. Z najnowszych dziejów edukacji literackiej.
2. W kręgu szkolnej i pozaszkolnej recepcji dzieła literackiego.
3. Dydaktyka literatury i języka, a inne dyscypliny wiedzy.

Tak uszeregowana i określona problematyka badawcza wyznaczyła również trzyczęściową konstrukcję kompozycyjną niniejszej książki, zawierającą treści odpowiadające wymienionym zagadnieniom. W pierwszym kręgu badawczym znalazły się następujące artykuły: *Dydaktyka literatury polskiej w latach 1944-1989 (zarys koncepcji badań)*, *Eklektyzm ideologiczny i metodyczny w dydaktyce literatury polskiej w pierwszych latach po wojnie (1944-1948)*, *Socjologiczna koncepcja nauczania literatury w latach 1949-1953*.

W drugim dziale umieszczono między innymi teksty: *Pojęcia kultury literackiej jako kategorii dydaktyczno-badawczej*, *Niektóre metodologiczne problemy badań wychowawczej funkcji książki*, *Potoczny odbiór współczesnej poezji*. *Potoczny odbiór współczesnej powieści*.

W trzeciej części zawarto między innymi: *Dydaktyka literatury a teoria komunikacji literackiej (zarys problemu)*, *Hermeneutyka a dydaktyka literatury*, *Relacje i zależności między lingwistyką a edukacją na przykładzie zreformowanych programów języka polskiego*.



PODSTAWY metalurgii w odlewniczych procesach rafinacyjnych,
red. A.W. Bydalek, A. Bydalek,
s. 218, oprawa broszurowa, 17 x 24 cm,
Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

W podręczniku zawarto zbiór opisów topienia i ulepszania w stanie ciekłym stopów metali na tle zasad decydujących o fizyczno-chemicznych ich przemianach.

Publikacja tej pracy może mieć duże znaczenie z kilku względów. Po pierwsze, zawarte w poszczególnych jej częściach (szczególnie w pierwszej i drugiej) określone założenia i koncepcje badawcze, a także ich częściowa egzemplifikacja w postaci przeprowadzonych badań, mogą być przydatne w kształceniu metodologicznym zarówno magistrantów, jak i doktorantów przygotowujących prace empiryczne z zakresu funkcjonowania literatury wśród młodych odbiorców. Po drugie, niektóre wyniki badań, jakie zostały tu zaprezentowane, mają już wartość archiwalną i mogą być punktem odniesienia do wyników badań współczesnych, co z kolei umożliwi, przy ich konfrontacji obserwację ewentualnych zmian, przeobrażeń związanych z odbiorem dzieła literackiego wśród uczniów przez ostatnie kilkadziesiąt lat. Po trzecie, problematyka zawarta w tej publikacji może stanowić inspirację do podejmowania zarówno podobnych badań, jak i do poszerzenia przestrzeni badawczej, bardziej odpowiadającej współczesnym potrzebom szkoły. Żywię ponadto nadzieję, że praca ta może zainteresować także czynnie pracujących nauczycieli języka polskiego oraz tych, którzy przygotowują się do tego zawodu.

[ze Wstępu]



ABDUL RAHMAN ALI,
Fizyka ciepła budowli w zadaniach,
s. 172, oprawa broszurowa, 17 x 24 cm,
Oficina Wydawnicza UZ, 2007

Literatura poświęcona fizyce ciepłej budowli jest bardzo bogata. Istnieje szereg monografii zarówno ogólnych, jak i poświęconych jedynie zagadnieniom wybranym. Niedawno ukazał się II tom podręcznika *Budownictwo ogólne – Fizyka budowli* opracowany przez zespół autorów o profesjonalnej wiedzy z tej dziedziny w aspekcie badań, normalizacji i praktyki. W 2004 r. opublikowany został cykl wykładów z fizyki ciepłej budowli w *Materiałach Budowlanych*. Obie publikacje pokrywają w zasadzie zapotrzebowanie na materiał przedstawiany studentom wydziałów budowlanych w ramach kursu „Fizyka Budowli I”. Odczuwa się jednak brak wydawnictw o charakterze podręcznika do ćwiczeń, zawierających przykłady rachunkowe. Skąd główny zamysł Autora opracowania tego typu podręcznika.

Należy jednak podkreślić, że zakres materiału tego podręcznika został ujęty szerszej, niż zwykle wymagania semestralnego kursu. Wynika to zarówno z faktu, iż program kursu ulega z roku na rok drobnym modyfikacjom związanym np. z postępem techniki budowlanej (vide: dom pasywny), jak również z faktu, że studenci wykonują prace studyjne i projekty, które często wykraczają poza ramy programowe wykładów i ćwiczeń.

Materiały zawarte w kolejnych rozdziałach mają na uwadze względy dydaktyczne. W rozdziale 1 omówiono jedynie podstawowe pojęcia i definicje z wybranych zagadnień fizyki ciepłej budowli. W rozdziale 2 omówiono podstawowe cechy materiałów budowlanych. W rozdziałach 3–7 podano podstawowe wiadomości dotyczące omawianego zagadnienia, zbiór przykładowych zadań wraz z pełnymi rozwiązaniami oraz tematy zadań do samodzielnego rozwiązania. W części uzupełniającej zamieszczono załączniki.

W podręczniku podjęto wysiłek dostosowania przykładów do obowiązujących przepisów normowych. Nie wszędzie powiodło się to całkowicie, gdyż zarówno polskie jak i europejskie normy znajdują się wciąż w stanie bardzo szybkich zmian wywołanych zarówno rozwojem technologii jak i ograniczeń wynikających z aktualnych umów, dotyczących ochrony środowiska.

W związku z tym chciałbym wyrazić moją wdzięczność Panu prof. dr. hab. inż. Jerzemu A. Pogorzelskiemu, który przez wiele miesięcy korygował kolejne wersje mojego rękopisu i wniósł poważny wkład do ostatecznej postaci tej książki.

[ze Wstępu]



FILOLOGIA POLSKA 3. Między słowem a obrazem,
red. K. Smużniak,
s. 486, oprawa broszurowa, 17x 24 cm, Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

Trzynasty z kolei i trzeci od utworzenia Uniwersytetu Zielonogórskiego tom polonistycznych studiów Instytutu Filologii Polskiej zawiera rozprawy, studia i materiały analityczno-interpretacyjne w większości literaturoznawców, językoznawców i po raz pierwszy kulturoznawców młodego pokolenia także spoza instytutu. Znalazły się tu również teksty debiutantów naukowych, przyszłych badaczy tekstów ikonicznych.

Z uwagi na poszerzone pole badawcze tekstów niniejszy tom został opatrzony osobnym tytułem – *Między słowem a obrazem* – co w znacznym stopniu określa zawartość tematyczną i niejako ramy kompozycyjne. Studia IFP zazwyczaj ograniczały się do rozpraw językoznawczych, literaturoznawczych, rzadziej dydaktycznych, a więc do tak czy inaczej rozumianego słowa. Obecny tom poszerza to pole zainteresowań o teksty kulturowe, których materiałem badawczą jest ikona. Analizy i interpretacje tekstów ikonicznych (scenicznych, filmowych, malarskich) w tym tomie noszą znamię reprezentatywnych, wartościowych poznawczo i metodologicznie.

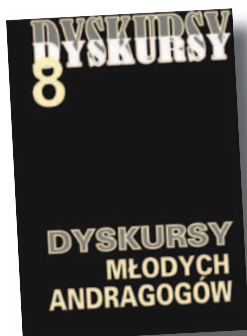
Ramowa kompozycja od filozofii słowa do filozofii ikony została oddana wewnętrzzną kompozycją tłumaczącą się merytorycznie działów: dwadzieścia osiem tekstów tematycznie pogrupowano w siedmiu częściach.

W dziale *Filozofia słowa* znalazły się ogólne teksty ramowe *Ważniejsze stanowiska wobec etyki słowa* Moniki Kaczor i *Mistyczny wymiar sztuki* Izabeli Rutkowskiej. Dział *Osobliwości językoznawcze* zawiera trzy, bardzo oryginalne, ale o dużej rozpiętości tematycznej rozprawy (*Elipsa jako środek stylistyczno-składniowy w tekstach publicystycznych końca XVIII wieku* Józefa Jaworskiego, *O pewnej osobliwości nazewnictwa – tytuły zinów* Magdaleny Idzikowskiej oraz *Metaforyczne, symboliczne, mitologiczne i biblijne nazwy skał, minerałów, kamieni szlachetnych, półszlachetnych oraz ozdobnych* Katarzyny Węgorowskiej). W trzecim dziale umieszczono dwa studia o aspekcie teoretycznoliterackim (*Problematyka metodologii wykładni literatury fantasy* Bogdana Trochy i *W poszukiwaniu istoty felietonu* Ewy Dereń). Cztery działy, jak zwykle najbogatszy (dziewięć rozpraw), to *Studia historycznoliterackie* o dużym rozrzucie tematycznym wynikającym z osobistych zainteresowań badawczych młodych naukowców: „*Przewagi elearów polskich*” Wojciecha Dembołęckiego na tle wybranych pamiętników polskich XVII wieku Radosława Szybyera, *Czy Słowacki napisał „Genezis z ducha” w roku 1843?* Krzysztofa Marcinkowskiego czy też *Stan wojenny w literaturze polskiej* Anity Kucharskiej-Dziedzic, aż po wybrane interpretacje utworów literackich, na przykład *Tajemnica zła w poezji Zbigniewa Herberta* Małgorzaty Mikołajczak lub „*Miał iść*” Romana Jaworskiego Joanny Wawryk. Uwagę zwraca studium tegorocznej absolwentki filologii polskiej, Sylwii Słowińskiej, pod tytułem *Gościna „Tego, który jest”, czyli o twórczości Karola Wojtyły*. Studia z zakresu kultury ikony pomieszczono w dziale piątym pod tytułem *Sztuki wizualne*. Olga Rutkowska pisze o sztuce przedstawiającej w poezji na przykładzie utworów Stanisława Grochowiaka (*Kilka obrazów w wierszach Stanisława Grochowiaka*), Krzysztof Król i Karolina Sobolewska, magistranci profesora UZ Ireneusza Sikory a doktoranci profesora UZ Karola Smużniaka, analizując dramatyczne zjawisko ostatniej dekady, tak zwany dramat brudnego zlewu, czyli twórczość Sarah Kane: *Postnowa Antygona oplakuje umierającego Kanta* (*O ciele, obscenie i wnioskach*) Krzysztofa Króla i *Katharsis w dramacie Sarah Kane „Oczyszczeni”* Karoliny Sobolewskiej.

Amelia Manuela Kielbawska – najmłodsza i ciekawie zapowiadająca się osobowość badawcza – sięga po tematykę eksperymentu metodologicznego na gruncie badań teatrologicznych w szkicu pod tytułem *Kognitywna teoria metafory w analizie spektaklu pantomimy. Próba zastosowania narzędzi semantyki kognitywnej na gruncie nauki o teatrze*, zaś trzy absolwentki kulturoznawczych studiów podyplomowych UZ: Teresa Grekowicz, Agnieszka Zielonka i Aldona Szykulska, dokonują ciekawych interpretacji transkulturowych filmu Akiry Kurosawy pt. *Sny (Filozofia śmierci w filmie Akiry Kurosawy „Sny” Teresy Grekowicz, Święto lalek z refleksjami teatru nō i kabuki w „Brzaskowiowym sadzie” z filmu Akiry Kurosawy „Sny” Agnieszki Zielonki i Transkulturowa interpretacja obrazu-snu „Słońce poprzez deszcz” z filmu Akiry Kurosawy „Sny” na tle samurajskiego kodeksu bushido Aldony Szykulskiej)*, a Norman Smużniak rozważa filozofię ikony na tle twórczości trzech wybitnych malarzy XX wieku w artykule: *Malarz i jego dzieło w perspektywie filozoficzno-antropologicznej (Anselm Kiefer, Francis Bacon, Antoni Tapes)*. Dydaktykę literatury (dział VI) reprezentują dwa teksty: „*Powierz Panu swoją drogę*” (Ps 37,5). „*Księga Psalmów*” w szkole ponadgimnazjalnej Romualda Marka Jabłońskiego i „*Tango*” Sławomira Mrożka w świetle fenomenologii maski (interpretacja i przekład dydaktyczny na lekcję w liceum) Karola Smużniaka i Anny Licbarskiej. Całość tomu zamyka dział pod tytułem *Recenzje z tekstami* Joanny Gorzelany i Radosława Szybera.

Warto zwrócić także uwagę na to, że po raz pierwszy tom *Studiów i Materiałów* będzie tomem ilustrowanym, przy czym nie są to ilustracje-decorum, lecz teksty ikonizujące, które stanowią podstawę analiz i interpretacji, co stanowi znakomity materiał do refleksji nad szeroko rozumianą korespondencją sztuk i estetyką transkulturową.

[ze Wstępu]



**„Dyskursy młodych andragogów 8”
– red. Małgorzata Olejarsz**

Kolejny tom *Dyskursów młodych andragogów* jest rezultatem ósmego już spotkania badaczy w Letniej Szkole Młodych Andragogów, jak też rezultatem współpracy młodych ludzi, która od kilku lat ma miejsce w ramach wspólnoty akademickiej, spontanicznie powstałej i skupionej wokół, obok

i za przyczyną Zielonogórskiej Szkoły Andragogów. W skład tej nieformalnej wspólnoty wchodzi młodzież naukowcy z całego kraju – byli i obecni słuchacze Szkoły, jej obserwatorzy, sympatycy, a nade wszystko zwolennicy idei prowadzenia otwartych, aktualnych, odważnych i interesujących dyskursów naukowych w obszarze szeroko rozumianej edukacji dorosłych. Samo określenie „młodych”, pojawiające się w nazwie Szkoły Andragogów i w tytule niniejszej Serii Wydawniczej, nie jest rozumiane sztywno jako pewna cezura wiekowa uczestników Szkoły i autorów *Dyskursów*. Nabiera ono szerszego znaczenia i jest tu traktowane raczej jako symboliczne określenie otwartości i świeżości myślenia, odwagi w wyrażaniu niepopularnych czasem poglądów, wskazywania na dotychczas niepojętowane, pomijane, bądź przemilczane problemy naukowe, wkraczania w nowe obszary rzeczywistości społecznej, stawiania ważnych społecznie i poznawczo pytań oraz wnikliwego i rzetelnego poszukiwania na nie odpowiedzi. Młodych badaczy andragogów, którzy cechują się takim podejściem do uprawiania nauki nie brakuje, czego dowodem jest z roku na rok stale poszerzający się krąg autorów – magistrów i doktorów – z różnych ośrodków akademickich w kraju, publikujących swoje wypowiedzi naukowe na łamach *Dyskursów*. Owo tytułowe określenie naszej Serii Wydawniczej może

być zatem odczytywane jako pewien rodzaj „zdarzenia komunikacyjnego” służącego wymianie myśli, poglądów i opinii, doświadczeń i odkryć, spostrzeżeń i refleksji pomiędzy tymi, którzy w większości są na początku (choć jedni bliżej, drudzy dalej) swojej biografii naukowej.

Tradycyjnie w *Dyskursach*, w tym również w niniejszym tomie, pojawiają się teksty autorów reprezentujących różne ośrodki akademickie w kraju (m.in. Uniwersytet Zielonogórski, Dolnośląską Szkołę Wyższą Edukacji TWP we Wrocławiu, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu). Nowym elementem pojawiającym się w ósmym tomie są publikacje autorów zagranicznych ze Stanów Zjednoczonych i Rosji, które nie tylko w jakimś sensie poszerzają przestrzeń kulturową i geograficzną *Dyskursów*, ale też niewątpliwie zwiększają ich atrakcyjność dla potencjalnych czytelników. Mowa tu o artykule Pavla Stoylarova z Rosji (słuchacz studiów doktoranckich na UJ) i Jessiki C. Robbins z USA (Uniwersytet w Michigan).

Nowością ósmego tomu jest też pojawienie się po raz pierwszy – obok stałych już dyskursów: andragogicznego, poradniczego, metodologicznego i kulturoznawczego – osobnego i tematycznie oddzielnego dyskursu feministycznego, w którym zamieszczone są teksty podejmujące problematykę kobiet, uwzględniającą określony kontekst społeczno-kulturowy, w tym również dotykającą pewnych tematów tabu z życia kobiet (zjawisko prostytucji, problem kobiet po mastektomii), stosunkowo rzadko do tej pory analizowanych na gruncie nauk pedagogicznych.

W *Dyskursach młodych andragogów* znaleźć można zarówno teksty oryginalne, teksty nowatorskie i odwołujące się do mniej znanych publikacji i opracowań naukowych, teksty bazujące na badaniach własnych prowadzonych nieraz rzadko stosowanymi metodami badawczymi, wskazujące na pewne problemy i dylematy natury metodologicznej, podejmujące nowe wątki w andragogice, czy też ujawniające nieodkryte dotychczas aspekty poradnictwa, bądź zwracające uwagę na nowe zjawiska w naszej codzienności oraz ich kulturowe i społeczne konteksty, jak też teksty systematyzujące pewną znaną już wiedzę. Wydaje się, że lektura zamieszczonych tu opracowań daje też szansę na szerszy ogląd tego, **czym** zajmują się młodzi badacze – andragodzy wywodzący się z różnych środowisk akademickich w kraju (i za granicą), **co** ciekawi ich w świecie i **jak** zajmują się tym, co ich ciekawi? Może być też inspiracją, bądź pretekstem do stawiania nowych pytań problemowych, również w tych obszarach naszej rzeczywistości, które bądź to są zapomniane przez badaczy, bądź przemilczane, bądź też wymagają, by je odkryć na nowo.

[Ze wstępu]

* * *

W listopadzie ubiegłego roku Autorów, Redaktorów i Wydawcę *Dyskursów młodych andragogów* spotkało miłe wyróżnienie. Otóż Seria ta została zakwalifikowana przez Redakcję *The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH)*, której polskie przedstawicielstwo mieści się w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, do upowszechniania na międzynarodowym rynku wydawniczym. Upowszechnianie odbywać się będzie w formie elektronicznej publikacji angielskich streszczeń artykułów zamieszczanych w *Dyskursach* oraz informacji o ich autorach na międzynarodowej stronie czasopisma CEJSH (<http://cejsh.icm.edu.pl>, też www.pan.pl). Porozumienie w tej sprawie (oprócz *Dyskursów młodych andragogów* z Uniwersytetu Zielonogórskiego zakwalifikowano jeszcze dwa czasopisma: *Filologia Polska* oraz *Studia Epigraficzne*) podpisane zostało – przez Prof. J. Korbicza w imieniu UZ i Dra J. Kornackiego w imieniu CEJSH – 9 listopada 2006 roku w siedzibie Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.



Janusz Jerzy Cywicki , "5. Zgniecionych elementów", 2006 - technika własna / karton (instalacja), technika własna / papier

